

Moldasig SA

Situații financiare consolidate a grupului la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

MOLDASIG SA

**Situații financiare consolidate ale grupului
pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022
Întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale
de Raportare Financiară acceptate pentru aplicare în
Republica Moldova**

CUPRINS

Raportul Auditorului Independent

Situația consolidată a poziției financiare	3
Situația consolidată a rezultatului global	4
Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii	5
Situația consolidată a fluxurilor de trezorerie	6
Note explicative la situațiile financiare consolidate	7 - 61

Situația consolidată a poziției financiare la data de 31 decembrie 2022

ACTIV	Nota	31.12.2021 (retratat)	31.12.2022
Imobilizări necorporale	5	458 643	1 547 984
Terenuri și investiții imobiliare	6	52 461 979	63 619 891
Imobilizări corporale	6	173 245 898	117 197 255
Investiții în entități afiliate	7	13 324 807	11 951 450
Alte investiții financiare			
Valori mobiliare de stat	8	119 168 407	188 224 853
Alte investiții	8	1 693 069	798 635
Depozite la bănci	8	101 797 677	118 785 389
Active amânate privind impozitul pe venit	9	4 937 558	3 054 957
Active de reasigurare	17	96 594 366	87 591 602
Creanțe de asigurare directă	10	47 273 775	66 275 847
Creanțe din reasigurare	10	527 486	4 317 189
Stocuri	11	351 695	512 098
Numerar	12	21 648 353	22 943 841
Cheltuieli de achiziție reportate	13	29 173 314	41 958 607
Alte cheltuieli în avans		7 901 017	1 867 459
Alte creanțe	14	94 596 130	74 321 748
TOTAL ACTIV		765 154 174	804 968 805
CAPITAL PROPRIU:		288 721 393	268 206 551
Capital social	15	60 000 000	60 000 000
Capital din reevaluare	16.1	17 505 908	31 774 223
Capital de rezerva	16.2	9 000 022	9 000 000
Profit nerepartizat		151 728 588	134 518 473
Părți care nu controlează		50 486 875	32 913 855
Rezerve tehnice	17		
Rezerva de prime necâștigate		143 824 480	207 136 672
Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate		119 396 143	98 751 561
Rezerva de daune neavizate (IBNR)		49 836 897	49 229 205
Rezerva riscurilor neexpirate		14 029 216	5 201 541
Provizioane	18	14 210 060	15 823 638
Datorii din operațiuni de asigurare directă	19	17 211 900	24 138 441
Datorii provenite din operațiuni de reasigurare	19	79 610 615	83 419 413
Alte datorii	19	38 313 470	53 061 783
TOTAL DATORII ȘI CAPITAL PROPRIU		765 154 174	804 968 805

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare consolidate.

Situațiile financiare consolidate au fost aprobate pentru emitere la data de 31 ianuarie 2024.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Șef

Situafia consolidată a rezultatului global la data de 31 decembrie 2022

Indicatori	Nota	31.12.2021 (retrat)	31.12.2022
Prime nete câștigate	20	247 261 712	296 395 872
Prime brute subscrise		314 379 032	465 182 621
Prime pe contracte rezoluționate		(3 196 781)	(9 066 994)
Prime brute subscrise cedate în reasigurare		(70 907 333)	(137 193 845)
Variația rezervei primei necâștigate		(4 802 755)	(38 260 299)
Variația rezervei primei necâștigate, cedate în reasigurare		11 789 549	15 734 389
Alte venituri din activitatea de asigurare		(18 072 100)	219 128
Daune apărute nete	21	64 698 279	87 104 803
Daune brute plătite		74 871 087	104 901 717
Daune plătite de reasigurator		(3 347 913)	(7 385 755)
Variația rezervelor de daune		17 998 835	(22 136 577)
Variația rezervelor de daune cedate în reasigurare		(16 520 518)	19 632 847
Recuperările din regres		(8 303 212)	(7 907 429)
Variația rezervei riscurilor neexpire	17	(2 817 081)	3 145 914
Cheltuieli operaționale nete	22	158 096 719	190 471 950
Cheltuieli de achiziție	22.1	52 617 439	69 941 123
Variația sumei cheltuielilor de achiziție reportate	22.2	(1 484 729)	(12 856 361)
Comisionul de reasigurare		(8 322 698)	(15 049 676)
Cheltuieli administrative	22.3	109 484 229	126 795 746
Alte cheltuieli operaționale	22.4	5 802 478	21 641 118
Alte venituri din exploatare	23	12 333 462	7 039 930
Alte cheltuieli de funcționare	24	28 479 425	26 598 552
Profit (pierderi) din activitatea operațională		(12 568 430)	2 625 539
Venitul net din investiții	25	13 879 368	(39 272 571)
Rezultat din activitate financiară	26	(724 670)	4 598 205
Profit (pierderi) brut(e)		586 268	(32 048 827)
Impozit pe venit	9	4 104	3 634 022
Profit (pierderi) net(e)		582 164	(35 682 849)
Atribuibil:			
Acționarilor Societății Mamă		654 538	(16 502 452)
Intereselor care nu controleaza		(72 374)	(19 180 397)

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare consolidate.

Situațiile financiare consolidate au fost aprobate pentru emisie la data de 31 ianuarie 2024.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Șef

Grupul Moldasig

Situatii financiare consolidate a grupului pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

Situatia consolidata a modificarilor capitalurilor proprii la data de 31 decembrie 2022

	Capital social și suplimentar	Rezultat reportat	Rezerve stabilite de legislație	Alte Rezerve	Interese care nu controlează	Total capitaluri proprii
Sold la 31 decembrie 2020	60 000 000	185 518 801	9 000 023	4 504 439	51 658 514	310 681 777
Rezultatul global aferent anului						
Profitul anului	-	6 950 560	-	-	(1 171 639)	5 778 921
Modificări in rezerve	-	(1)	(1)	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2021	60 000 000	178 568 241	9 000 022	4 504 439	50 486 875	302 559 577
Corecții ale rezultatului global reportat*	-	(13 838 184)	-	-	-	(13 838 184)
Corecții ale altor rezerve*	-	(13 001 469)	-	13 001 469	-	-
Sold la 31 decembrie 2021 rectificat	60 000 000	151 728 588	9 000 022	17 505 908	50 486 875	288 721 393
Rezultatul global aferent anului						
Profitul anului	-	(16 502 452)	-	-	(19 180 397)	(35 682 849)
Modificări in rezerve	-	-	(22)	14 268 315	-	14 268 293
Tranzacții cu acționarii, înregistrate direct în capitalurile proprii						
Ajustări	-	(707 663)	-	-	1 607 377	899 714
Sold la 31 decembrie 2022	60 000 000	134 518 473	9 000 000	31 774 223	32 913 855	268 206 551

Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare consolidate. Situațiile financiare consolidate au fost aprobate pentru emitere la data de 30 ianuarie 2024. * Pentru mai multe detalii consultați 3.2 Modificări in politici contabile si retratări a datelor comparative

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Șef

Situația consolidată a fluxurilor de trezorerie la data de 31 decembrie 2022

Indicatori	2021	2022
Fluxul de numerar din activitatea operațională	38 491 878	50 855 848
<i>Încasări</i>	<i>396 154 400</i>	<i>523 269 456</i>
Încasări din activități directe și primiri în reasigurare	384 223 211	497 328 812
Încasări primite de la reasigurători	2 064 505	4 196 944
Încasări din alte activități de exploatare	9 866 684	21 743 700
<i>Plăți</i>	<i>357 662 522</i>	<i>472 413 608</i>
Plăți pentru activități directe și primiri în reasigurare	305 237 977	384 510 696
Plăți din activitatea de reasigurare	47 763 588	81 611 630
Plăți pentru alte activități de exploatare	4 660 958	6 291 282
Fluxul de numerar din activitatea de investiții	(45 045 840)	(49 001 250)
<i>Încasări</i>	<i>36 424 656</i>	<i>175 258 985</i>
Vânzarea de acțiuni sau interese de participare	1 511 547	1 024 010
Lichidarea depozitelor la bănci licențiate	22 253 884	64 549 696
Realizarea altor investiții	11 134 082	107 414 195
Dobânzi obținute	1 477 645	1 652 026
Alte venituri din investiții	0	619 058
<i>Plăți</i>	<i>81 470 496</i>	<i>224 260 235</i>
Achiziții de acțiuni sau interese de participare	1 598 718	1 004 626
Achiziția depozitelor la bănci licențiate	24 842 723	60 379 747
Achiziția altor investiții	53 246 234	162 285 392
Alte plăți legate de activitatea de investiții	1 782 821	590 470
Fluxul de numerar din activitatea financiară	(301 567)	(185 855)
<i>Încasări</i>	<i>0</i>	<i>93 238</i>
Împrumuturi, credite și emisiunea titlurilor de creanță	0	93 238
<i>Plăți</i>	<i>301 567</i>	<i>279 093</i>
Rambursarea împrumuturilor	146 625	117 826
Alte cheltuieli financiare	154 942	161 267
Flux net de numerar - total	(6 855 529)	1 668 743
Modificarea numerarului datorită diferenței de curs	(957 668)	(373 254)
Numerar la începutul perioadei	29 461 549	21 648 352
Numerar la sfârșitul perioadei	21 648 352	22 943 841

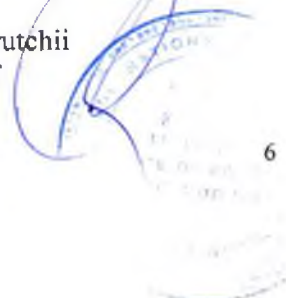
Notele atașate constituie parte integrantă a acestor situații financiare consolidate.

Situațiile financiare consolidate au fost aprobate pentru emiteră la data de 31 ianuarie 2024.

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Șef

1. Informații generale și Declarația de conformitate

Prezentele situații financiare consolidate ale Grupului Moldasig pentru anul încheiat la 31 Decembrie 2022 sunt întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară acceptate pentru aplicare în Republica Moldova (“IFRS”) și care includ situația consolidată a poziției financiare la data de 31 Decembrie 2022, situația consolidată a rezultatului global, situația consolidată a fluxurilor de trezorerie și situația consolidată a modificărilor capitalului propriu pentru exercițiul financiar 2022 a Societății Moldasig și a filialelor sale: Asito Kapital, Real Grup Imobil, Style Design Company, numite în continuare “Grup”.

Societatea de Asigurări „Moldasig” SA a fost constituită în data de 02 aprilie 2012 prin reorganizarea (transformare) a IMSIA Moldasig SRL și este succesor în drepturi și obligații ale IMSIA Moldasig SRL fiind fondată în data de 27.12.2002.

Pe parcursul anului, activitățile principale ale Societății au fost prestarea serviciilor de asigurare generală, reasigurare atât pe teritoriul Republicii Moldova cât și peste hotare.

Adresa juridică a Societății este str. Albișoara 42, Chișinău, Republica Moldova. Societatea operează prin intermediul unui oficiu central, a 7 reprezentanțe, 40 oficii teritoriale și peste 230 puncte de vânzări pe teritoriul RM conform listei indicate în licența seria CNPF nr.000902.

Pe parcursul anului, Societatea a avut un număr mediu de 587 de angajați.

Societatea este operator licențiat în domeniul asigurărilor (asigurări generale), atât pe teritoriul RM, cât și peste hotarele ei conform licenței CNPF nr. 000902 din 01.11.2008, eliberată pe un termen nelimitat.

Conform reglementărilor legale, întocmirea situațiilor financiare consolidate se realizează de către entitatea denumită în continuare societate – mamă, care deține titluri de participare la o altă entitate, denumită filială sau firmă afiliată.

În acest context, societatea Moldasig S.A. în calitate sa de societate – mamă are controlul, respectiv ponderea participațiilor sale în capitalul social al firmelor afiliate este mai mare de 50% la următoarele entități afiliate:

Asito Kapital SA – 99.9995%
Real Grup Imobil SA – 99%
Style Design Company SA – 53%

SC Asito Kapital SA este o companie înregistrată în România la data de 10 iulie 1998 și este autorizată să efectueze activități de asigurare și reasigurare prin intermediul sediului său din București, sector 1, str. Elena Văcărescu nr. 100A. Principala activitate a Societății o reprezintă asigurările generale conform Deciziei ASF 278/2018 din 26.02.2018.

Real Grup Imobil SA este o companie înregistrată în Republica Moldova la data de 13 septembrie 2018. Sediul companiei este mun. Chișinău str. Sfatul Țării 39, activitate principală – închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii.

Style Design Company SA este o companie înregistrată în Republica Moldova la data de 16 august 2018. Sediul companiei este mun. Chișinău str. A. Pușkin 26, activitate principală – închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii.

1. Informații generale și Declarația de conformitate cu IFRS (continuare)

Acționariatul Societății Moldasig SA la 31.12.2022 și 31.12.2021 se prezintă astfel:

Aționari	Nr. de acțiuni	Suma, Lei
"MOLDASIG" S.A.	480,000	48,000,000
"BANCA DE ECONOMII" S.A.	61.200	6,120,000
I.S. "CALEA FERATA DIN MOLDOVA"	30.000	3,000,000
I.S. "POSTA MOLDOVEI"	28.800	2,880,000

Organele de conducere ale Societății sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Consiliul de administrare

Organele de conducere ale Societății activează în conformitate cu legislația în vigoare, Statutul și actele constitutive ale Societății.

Membrii consiliului de administrare pe parcursul anului 2022 au fost:

Ciobanu Tatiana (Președinte Consiliului până 23.08.22)

Tomîța Petru (Membru Consiliului până 23.08.22)

Buliba Roman (Membru Consiliului până 23.08.22)

Rusnac Vladimir (Președinte Consiliului după 23.08.22)

Iutis Stela (Membru Consiliului după 23.08.22)

Schendra Nina (Membru Consiliului după 23.08.22)

Organele de conducere ale Asito Kapital SA sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Consiliul de administrare

Membrii consiliului de administrare pe parcursul anului 2022 au fost:

Natalia CURMEI– Președintele Consiliului de Administrație;

Gheorghe NAFORNIȚA - Membrul Consiliului de Administrație;

Oleg BOIAN – Membrul Consiliului de Administrație.

Organele de conducere ale Real Grup Imobil SA sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Administrator (Colesnicov Alexandru)

Organele de conducere ale Style Design Company SA sunt:

- Adunarea Generală acționarilor
- Administrator (Buzu Petru)

Prezentele situații financiare consolidate cuprind situația consolidată a poziției financiare la data de 31 Decembrie 2022, situația consolidată a rezultatului global, situația consolidată a fluxurilor de trezorerie și situația consolidată a modificărilor capitalului propriu pentru exercitiul financiar 2022, un sumar al politicilor contabile semnificative și note explicative.

Situațiile financiare consolidate au fost aprobate și autorizate pentru emitere de către Organul Executiv la data de 31 ianuarie 2024.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale.

2.1 Bazele întocmirii situațiilor financiare consolidate

Situațiile financiare consolidate au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) acceptate pentru aplicare în Republica Moldova, în vigoare la data de raportare anuală a Grupului - 31 Decembrie 2022.

La data acestor situații financiare consolidate conforme cu IFRS acceptate pentru aplicare în Republica Moldova, Societatea mamă are pregătite și emise situațiile financiare individuale pentru anul financiar 2022.

2.2 Bazele evaluării

Prezentele situații financiare consolidate au fost întocmite pentru a răspunde cerințelor de raportare din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, emisă de Parlamentul Republicii Moldova, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea aceste Situații Financiare consolidate au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepția a terenurilor și clădirilor, care au fost evaluate la valoarea justă conform modelului reevaluării.

2.3 Bazele consolidării

Situațiile financiare consolidate cuprind situațiile financiare ale Societății și ale filialelor sale la 31 decembrie 2022, Asito Kapital SA, Real Grup Imobil SA și Style Design Company SA.

Controlul este obținut atunci când Grupul este expus sau are drepturi asupra rentabilității variabile pe baza participării sale în entitatea în care a investit și are capacitatea de a influența acele venituri prin autoritatea sa asupra entitatea în care s-a investit. În mod specific, Grupul controlează o entitate în care a investit dacă, și numai dacă, Grupul are:

- Autoritate asupra entității în care s-a investit (respectiv, drepturile existente care îi conferă capacitatea actuală de a direcționa activitățile relevante ale entității în care s-a investit).
- Expunere sau drepturi la randamente variabile pe baza participării sale în entitatea în care a investit.
- Capacitatea de a-și folosi autoritatea asupra entității în care a investit pentru a influența valoarea rentabilității acesteia.

În general, există prezumția că majoritatea drepturilor de vot au drept rezultat controlul. Pentru a sprijini acesta prezumție, atunci când Grupul are mai puțin de majoritatea drepturilor de vot sau drepturi similare ale unei entități în care a investit, Grupul ia în considerare toate faptele și circumstanțele relevante pentru a evalua dacă are control asupra unei entități în care a investit, inclusiv:

- Angajamentele contractuale cu ceilalți deținători de voturi ai entității în care s-a investit
- Drepturi care decurg din alte angajamente contractuale
- Drepturile de vot ale Societății și drepturile de vot potențiale

Grupul reevaluează dacă controlează sau nu o entitate în care s-a investit, dacă faptele și circumstanțele indică ca avut loc modificări la unul sau mai multe dintre cele trei elemente ale controlului.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale. (Continuare)

2.3 Bazele consolidării (continuare)

Consolidarea unei filiale începe atunci când Grupul obține controlul asupra filialei și încetează atunci când Grupul pierde controlul asupra ei. Activele, datoriile, veniturile și cheltuielile unei filiale achiziționate sau cedate în cursul anului sunt incluse în situațiile financiare consolidate de la data la care Grupul câștigă controlul până la data la care Grupul pierde controlul asupra filialei.

Profitul sau pierderea și fiecare componentă a rezultatului global sunt atribuite deținătorilor de capitaluri proprii ale societății-mamă a Grupului și intereselor care nu controlează, chiar dacă acest lucru are ca rezultat un sold deficitar al intereselor care nu controlează.

Atunci când este necesar, se fac ajustări la situațiile financiare ale filialelor pentru a aduce contabilitatea acestora politici în conformitate cu politicile contabile ale Societății mama. Toate activele și datoriile intragrup, capitaluri proprii, venituri, cheltuielile și fluxurile de trezorerie aferente tranzacțiilor dintre membrii Grupului sunt eliminate în totalitate.

O modificare a cotei de participație în capitalul social al filialei, fără pierderea controlului, este contabilizată ca o tranzacție de capitaluri proprii.

Dacă Societatea mama pierde controlul asupra filialei, sunt nerecunoscute activele aferente (inclusiv fondul comercial), datoriile, participațiile și alte componente ale capitalurilor proprii, în timp ce orice câștig sau pierdere rezultat este recunoscut în profit sau pierdere. Orice investiție reținută este recunoscută la valoarea justă.

2.4 Continuitatea activității

Prezentele situații financiare consolidate au fost întocmite în baza principiului continuității activității care presupune faptul că Grupul își va continua activitatea și în viitorul previzibil. Pentru a evalua aplicabilitatea acestei prezumții conducerea analizează previziunile referitoare la intrările viitoare de numerar. Pe baza acestor analize, conducerea consideră că Grupul va putea să-și continue activitatea în viitorul previzibil și prin urmare aplicarea principiului continuității activității în întocmirea situațiilor financiare consolidate este justificabilă.

Conducerea Grupului evaluează în mod regulat performanța și capacitatea de a-și continua activitățile. Grupul dispune de resurse suficiente și îndeplinesc toate cerințele Comisiei Naționale a Pieței Financiare (pentru entitățile înregistrate în RM) și Autorității de Supraveghere Financiară din România pentru indicatorii de stabilitate și solvabilitate.

Conducerea Grupului analizează toate informațiile despre conflictul militar provenite din diverse surse. Grupul evaluează impactul acestui conflict asupra continuității activității ca fiind nesemnificativ, întrucât în prezent nu există contracte mari încheiate cu întreprinderi din Rusia și Ucraina, iar produsele de asigurare pentru care se înregistrează o scădere a vânzărilor sunt înlocuite cu succes cu cele noi.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale. (Continuare)

2.5 Estimări și raționamente contabile utilizate

Pentru pregătirea situațiilor financiare consolidate în conformitate cu IFRS adoptate de Republica Moldova, Grupul realizează estimări și ipoteze în legătură cu evoluții viitoare care pot avea un efect semnificativ asupra recunoașterii și valorii activelor și datoriilor raportate, prezentarea datoriilor contingente la data întocmirii situațiilor financiare consolidate și a veniturilor și cheltuielilor raportate pentru perioada respectivă. Există un risc ca următoarele elemente să sufere ajustări în exercițiul financiar următor: rezerve tehnice, alte provizioane, cheltuieli de achiziție raportate, valoarea justă a activelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă, ajustări de valoare pentru creanțe și alte pierderi de valoare.

Grupul a derogat temporar de la aplicarea IFRS 9 „Instrumente financiare” în baza prelungirii de către Ministerul Finanțelor al RM a scutirii temporare prevăzută de amendamentul la IFRS 4 „Contracte de asigurare” din 11 august 2020, luând în calcul că:

- nu a aplicat anterior nicio versiune a IFRS 9, decât doar dispozițiile pentru prezentarea câștigurilor și pierderilor aferente datoriilor financiare desemnate ca fiind la valoarea justă prin profit sau pierdere,
- activitățile Grupului sunt predominant legate de asigurări,
- va începe aplicarea IFRS 9 „Instrumente financiare” și IFRS 17 „Contracte de asigurare” începând cu 1 ianuarie 2026, conform Ordinului Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 21 din 23 februarie 2023, cu modificările și completările ulterioare.

Principalele ipoteze utilizate în realizarea estimărilor sunt prezentate în Nota 2.6.

2.6 Politici contabile semnificative

2.6.1 Conversia în moneda străină

Moneda funcțională și de prezentare

Situațiile financiare consolidate sunt prezentate în MDL (leul moldovenesc). Întru-cât moneda mediului economic în care Grupul își desfășoară activitatea este MDL, moneda funcțională este MDL, iar datele prezentate în situațiile financiare consolidate sunt rotunjite la întreg. Determinarea monedei funcționale s-a efectuat în baza următoarei analize:

- moneda care influențează în principal prețurile de vânzare ale serviciilor este MDL;
- moneda ale cărei forțe competitive și reglementări determină în principal prețurile de vânzare ale serviciilor sale este MDL;
- moneda care influențează în principal costurile cu forța de muncă, costurile cu materialele și alte costuri de furnizare a serviciilor este MDL;
- moneda în care sunt în general exprimate încasările din activitățile de exploatare este MDL.

Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în valută sunt convertite în moneda funcțională a Grupului folosind cursul de schimb în vigoare la data tranzacției. Activele și datoriile monetare denominate în valută la data raportării sunt reconvertite în monedă funcțională la cursul de schimb de la acea dată. Pierderile și câștigurile valutare din elemente monetare reprezintă diferența dintre costul amortizat în moneda funcțională la începutul perioadei, ajustate pentru dobânzi și plăți efective pe parcursul perioadei, iar costul amortizat în valută convertit la cursul de schimb la sfârșitul perioadei. Activele și datoriile nemonetare denominate în valută evaluate la valoarea justă se convertesc în monedă funcțională folosind cursul de schimb de la data la care s-a stabilit valoarea justă. Diferențele de schimb valutar care apar din reconversie se recunosc în profit sau pierdere, exceptând diferențele care apar din reconversia activului financiar disponibil pentru vânzare incluse în capital.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale. (Continuare)

2.6.1 Conversia în moneda străină (continuare)

Situațiile financiare ale filialei SA Asito Kapital sunt prezentate în RON. Soldurile din Situația poziției financiare sunt convertite în MDL conform cursului la 31 decembrie perioadei de gestiune, soldurile din Situația rezultatului global sunt convertite în MDL conform cursului mediu perioadei de gestiune.

Cursurile de schimb de referință erau următoarele:

	2021			2022		
	USD	EUR	RON	USD	EUR	RON
Medie pentru perioada anului	17.68	20.93	4,2535	18.90	19.90	4,035
La 31 decembrie	17.745	20.093	4,0598	19.157	20.379	4,1190
	2	8		9	2	

2.6.2 Clasificarea produsului

Contractele de asigurare sunt considerate acele contracte unde Grupul (asiguratorul) acceptă un risc de asigurare semnificativ de la cealaltă parte (deținătorul poliței de asigurare) fiind de acord să compenseze deținătorul poliței în situația în care un eveniment viitor incert specificat (evenimentul asigurat) are un efect nefavorabil asupra deținătorului poliței de asigurare. Grupul va stabili dacă se expune unui risc de asigurare semnificativ, comparând plățile efectuate cu plățile de efectuat în cazul în care evenimentul asigurat nu a avut loc. Pentru determinare nivelului riscului Conducerea Grupului analizează constant rata daunei pe clase de asigurare pentru a determina cauzele apariției unor evoluții nedorite și încorporează rezultatele analizelor respective în calculul rezervelor tehnice și în procesul de subscriere.

Odată ce un contract a fost clasificat drept contract de asigurare, rămâne un contract de asigurare pentru tot restul perioadei, chiar dacă riscul de asigurare se reduce semnificativ pe durata perioadei, cu excepția cazului în care toate drepturile și obligațiile sunt stinse sau expiră.

2.6.3 Imobilizări corporale

Imobilizările corporale, inclusiv proprietățile imobiliare utilizate de posesor, sunt înregistrate pe baza costurilor, minus amortizarea acumulată și orice pierderi din depreciere acumulate. Costurile cu înlocuirea sunt capitalizate în momentul în care sunt efectuate și dacă este probabil ca beneficii economice viitoare asociate cu un element să fie generate pentru entitate iar costul elementului respectiv poate fi evaluat în mod rezonabil.

Amortizarea este prevăzută pe baza unei metode de amortizare lineară pe parcursul duratei de utilizare:

Categorii	Rata uzurii
Construcții	3% - 20.0%
Echipament	6.6% - 33.3%
Mijloace de transport	12.7% - 14.3%
Alte mijloace fixe	10.0% - 50.0%

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale. (Continuare)

2.6.3 Imobilizări corporale (continuare)

Valoarea reziduală a imobilizărilor corporale, durata de utilizare și metoda de amortizare utilizată sunt revizuite și ajustate, dacă este cazul, la finele fiecărui an financiar și ajustate corespunzător, dacă este cazul.

Testările pentru depreciere sunt efectuate când există indicatori că este posibil ca valoarea contabilă să nu poată fi recuperată. Pierderile din depreciere sunt recunoscute în contul de profit și pierdere ca și cheltuieli.

Un element de imobilizări corporale este derecunoscut în momentul cedării sau atunci când nu se mai așteaptă beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Orice câștig sau pierdere care rezultă din derecunoașterea unei imobilizări corporale (calculată ca diferență dintre încasările nete din cedare și valoarea contabilă a activului) este inclusă în contul de profit și pierdere în anul în care activul este derecunoscut.

Terenurile și clădirile sunt prezentate la valoarea justă, pe baza evaluărilor efectuate periodic dar cel puțin odată la trei ani de către evaluatori externi independenți, mai puțin amortizarea acumulată în cazul clădirilor.

2.6.4 Imobilizări necorporale

Actiunile nemateriale dobândite separat se recunosc la cost în momentul recunoașterii inițiale. După recunoașterea inițială activele nemateriale sunt contabilizate la costul lor minus orice amortizare și pierderi din depreciere cumulate. Imobilizările necorporale generate intern, excluzând costurile de dezvoltare capitalizate, nu sunt capitalizate dar sunt recunoscute ca și cheltuieli în contul de profit și pierdere în anul în care au fost efectuate aceste cheltuieli. Imobilizările necorporale cu durată de viață determinată sunt amortizate pe o durată de viață economică utilă și supuse unui test de depreciere oricând există indicii conform cărora imobilizarea corporală ar putea fi depreciată. Perioada și metoda de amortizare pentru un activ intangibil cu durată de viață utilă determinată sunt revizuite cel puțin la finele fiecărui an financiar. Cheltuielile de amortizare privind activele intangibile cu durată de viață determinată se recunosc în situația veniturilor și a cheltuielilor la categoria de cheltuieli corespunzătoare de imobilizări necorporale. Câștigurile sau pierderile care rezultă din derecunoașterea unei imobilizări necorporale se evaluează ca diferență dintre încasările nete din cedare și valoarea contabilă a activului. Având termenul de valabilitate nedeterminat, licența privind activitatea de asigurări nu se amortizează, dar se testează pentru depreciere. Softurile sunt amortizate pe baza metodei liniare pe durata utilă de viață estimată, după cum urmează:

Categorii	Durata utila de viața (ani)
Licența privind activitatea de asigurări	termen nelimitat
Softuri	5
Embleme comerciale	10

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale. (Continuare)

2.6.5 Deprecierea activelor nefinanciare

La fiecare dată de raportare, Grupul verifică dacă există indici de depreciere a activelor. Dacă există un astfel de indiciu, sau în situația în care se impune testarea valorii contabile a unei imobilizări necorporale, Grupul estimează valoarea recuperabilă a activului. Valoarea recuperabilă a unui activ este cea mai mare valoare dintre valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar (UGN) minus costurile de vânzare și valoarea sa de utilizare. Valoarea recuperabilă se calculează pentru fiecare activ în parte cu excepția cazului în care un activ nu generează intrări de numerar care să fie în mare măsură independente de cele generate de alte active sau grupuri de active. În cazul în care valoarea contabilă a unui activ sau UGN depășește suma care urmează să fie recuperată, aceasta este considerată depreciată și este redusă la valoarea recuperabilă a acestuia. Pentru evaluarea valorii de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare estimate sunt actualizate la valoarea actuală folosind rata înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente de pe piață ale valorii-timp a banilor și ale riscurilor specifice activului. Pentru determinarea valorii juste minus costul de vânzare, sunt luate în calcul tranzacțiile recente de pe piață, dacă acestea sunt disponibile. În cazul în care nu există astfel de tranzacții, se ia în considerare modelul de evaluare adecvat. Aceste calcule sunt confirmate de prețuri cotate pe piață de capital pentru societățile cotate la bursă sau de alți factori disponibili care indică valoarea justă.

Pierderile din depreciere privind operațiunile continue sunt recunoscute în contul de profit sau pierderi din acele categorii de cheltuieli corespunzătoare cu funcția activului depreciat.

Pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată numai în cazul în care s-a produs o modificare a estimărilor utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă de la recunoașterea ultimei pierderi din depreciere. Într-o astfel de situație, valoarea contabilă a activului este determinat să crească până la valoarea sa recuperabilă. Valoarea majorată a respectivului activ nu trebuie să depășească valoarea contabilă, netă de amortizare, care ar fi fost determinată în cazul în care în exercițiile anterioare nu ar fi fost recunoscută o pierdere din depreciere pentru activul în cauză. O astfel de reluare este recunoscută în contul de profit sau pierdere, cu excepția situației în care activul este contabilizat la valoarea reevaluată, situație în care reluarea pierderii din deprecierea unui activ trebuie tratată ca o creștere din reevaluare.

2.6.6 Active financiare

Recunoașterea inițială și evaluarea activelor financiare

Activele financiare sunt clasificate active financiare evaluate la cost amortizat, active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, alte active financiare. Grupul stabilește clasificarea activelor financiare la recunoașterea lor inițială.

Activele financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus costurile tranzacției care pot fi atribuite direct achiziției.

Clasificarea activelor financiare este determinată de caracteristicile fluxului de trezorerie și de modelul de afaceri în care este deținut activul.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale. (Continuare)

2.6.6 Active financiare (continuare)

Grupul dispune de două categorii de clasificare a activelor financiare:

- **Active financiare la costul amortizat**

Un activ financiar trebuie evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite ambele condiții de mai jos:

- (a) activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține activele financiare pentru a colecta fluxurile de trezorerie contractuale și
- (b) termenii contractuali ai activului financiar generează, la anumite date, fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

- **Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere**

După recunoașterea inițială, activele financiare care intra în această categorie sunt evaluate la valoarea justă. Toate câștigurile și pierderile înregistrate ca urmare a modificărilor la valoarea justă a activelor financiare care intră în această categorie sunt recunoscute, în profit sau pierdere.

Deprecierea activelor financiare

La fiecare dată de raportare, Grupul evaluează măsura în care există vreo dovadă obiectivă că un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare se consideră a fi depreciate numai atunci când există dovezi obiective de depreciere ca urmare a unui sau mai multor evenimente care au avut loc după contabilizarea inițială a activului (un "eveniment de pierdere" înregistrat) iar acel eveniment de pierdere are un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate în mod fiabil. Dovezile din depreciere pot include indicații conform cărora debitorul sau un grup de debitori se află într-o situație financiară dificilă, în situație de incapacitate de plată sau de abatere de la plata dobânzilor sau a principalului, probabilitatea că vor intra în procedură de faliment sau altă procedură de reorganizare financiară și atunci când datele care pot fi observate indică faptul că există o scădere măsurabilă în viitoarele fluxuri de trezorerie estimate, ca de exemplu modificări ale arieratelor sau alte condiții economice corelate riscului de neplată. Valoarea pierderii din depreciere, pentru activele evaluate la cost amortizat, reprezintă diferența dintre costul amortizat al activului financiar și valoarea prezentă a fluxurilor de trezorerie viitoare estimate, actualizate la rata inițială a dobânzii efective a activului. Valoarea pierderii din depreciere, pentru un instrument de capital, reprezintă diferența dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea justă a acestuia.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6.6 Active financiare (continuare)

Derecunoașterea activelor financiare

Un activ financiar (sau, dacă este cazul, o parte dintr-un grup de active financiare similare) este derecunoscut în următoarele situații:

- Când au expirat drepturile de a primi fluxuri de trezorerie din active;
- Când Grupul își rezervă dreptul de a primi fluxuri de trezorerie din active sau când își asumă obligația contractuală de a plăti integral contravaloarea fluxurilor de trezorerie primite fără întârziere de plată către terțe părți în temeiul unui acord "de trecere";
- Când Grupul a transferat majoritatea riscurilor și beneficiilor aferente activului financiar;
- Când Grupul nu a transferat și nici nu a păstrat majoritatea riscurilor și beneficiilor aferente activului, dar a păstrat controlul asupra activului transferat.

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valoarea justă este prețul care ar fi primit din vânzarea unui activ sau plătit pentru transferul unei datorii în cadrul unei tranzacții reglementate între participanții de pe piață la data evaluării. Ierarhia valorii juste depinde de datele de intrare utilizate în tehnicile de evaluare a acestora, existând trei nivele de clasificare. În ierarhia valorii juste, nivelul prioritar îl ocupa prețurile cotate (neajustate) pe piețele active pentru active sau datorii identice (date de intrare de nivelul 1), iar cel mai scăzut nivel de prioritate este cel al datelor de intrare neobservabile (date de intrare de nivelul 3). Cea mai bună dovadă a valorii juste o reprezintă prețurile cotate pe o piață activă. Dacă piața pentru un instrument financiar nu este activă, Grupul stabilește valoarea justă utilizând tehnici de evaluare, bazate fie pe date observabile din piață (date de intrare de nivelul 2), fie pe date neobservabile (date de intrare de nivelul 3). O piață pentru un activ sau o datorie financiară este considerată o piață activă dacă de pe această piață se pot obține cu ușurință și în mod regulat prețuri ce reflectă tranzacții efectuate în condiții normale de la o bursă de valori, broker, dealer, serviciu de pricing, etc.

Valoarea justă a instrumentelor financiare care sunt tranzacționate activ pe piețe financiare organizate este determinată prin referire la prețurile de piață cotate pentru active sau la prețul oferit pentru datorii, la închiderea zilei la data de raportare, fără nici o deducere pentru costuri aferente tranzacției.

Pentru toate celelalte instrumente financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă, valoarea justă este determinată utilizând tehnici de evaluare corespunzătoare pe baza celor mai bune estimări ale Grupului cu privire la cele mai adecvate ipoteze.

Valoarea justă a depozitelor la instituțiile de credit cu rata de dobânda variabilă este aproximată de valoarea lor contabilă.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6.6 Active financiare (continuare)

Din punct de vedere al ierarhiei valorii juste, Grupul clasifică activele financiare astfel:

- Nivelul 1 (prețuri cotate de pe piețele active pentru active sau datorii identice): activele financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere.
- Nivelul 2 (tehnici de evaluare pentru care elementele de bază care sunt semnificative în stabilirea valorii juste sunt observabile în mod direct sau indirect): activele financiare disponibile în vederea vânzării, respectiv valori mobiliare de stat.
- Nivelul 3 (tehnici de evaluare pentru care elementele de bază care sunt semnificative în stabilirea valorii juste nu sunt observabile): alte active financiare.

2.6.7 Reasigurare

Societatea mamă și filialele sale ce desfășoară activitatea de asigurare cedează riscul de asigurare în cursul normal al afacerilor care se adresează tuturor societăților comerciale. Activele de reasigurare reprezintă soldurile care revin societăților de reasigurare. Sumele recuperabile de la reasuratori sunt estimate printr-o modalitate care să corespundă cu ajustările de depreciere pentru daunele datorate sau creanțele stabilite asociate cu polițele asiguratorilor și sunt în conformitate cu contractul de reasigurare aferent.

La fiecare dată de raportare sau mai frecvent, activele de reasigurare sunt revizuite pentru depreciere, atunci când există factori care indică deprecierea în cursul exercițiului financiar. Deprecierea apare atunci când există o probă obiectivă ca rezultat al unui eveniment care s-a petrecut după recunoașterea inițială a activului de reasigurare, și anume că este posibil ca Grupul să nu primească toate sumele care îi sunt datorate conform termenilor contractuali și acel eveniment are un impact care poate fi evaluat în mod fiabil asupra sumelor pe care Grupul le va primi de la reasurator. Pierderea din depreciere este înregistrată în contul de profit sau pierdere.

Activele de reasigurare sunt derecunoscute atunci când drepturile contractuale sunt stinse sau expiră sau când contractul este transferat unei terțe părți.

Cedările conform contractelor de reasigurare nu eliberează Grupul de obligațiile pe care le are față de deținătorii polițelor de asigurare.

Activele sau datoriile din reasigurare sunt derecunoscute atunci când drepturile contractuale sunt stinse sau expiră sau când contractul este transferat unui terț.

2.6.8 Creanțe și datorii de asigurare

Creanțele de asigurare sunt recunoscute inițial la cost, reprezentând valoarea justă a contravalorii plătite pentru achiziția acestora. Acestea includ sume datorate și creanțe de la agenți, brokeri și titularii de contracte de asigurare. Evaluarea ulterioară a creanțelor se face la valoarea lor probabilă de încasare. Valoarea contabilă a creanțelor de asigurare este revizuită pentru depreciere de fiecare dată când evenimente sau schimbări de împrejurare indică posibilitatea nerecuperării valorii contabile, cu pierderea din depreciere înregistrată în contul de profit sau pierderi. Creanțele de asigurare sunt derecunoscute când criteriile de depreciere privind activele financiare, conform celor menționate în paragraful 2.5.6, au fost întrunite.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6.9 Impozitul pe profit curent și amânat

Datoriile de asigurare sunt evaluate la valoarea lor nominală reprezentând valoarea justă a contravalorii ce urmează a fi plătită asiguraților pentru contracte de asigurare reziliate și la remunerarea intermediarilor care acționează în numele Grupului.

Impozitul pe profit curent

Creanțele și datoriile privind impozitul pe profit curent sunt evaluate la valoarea care se așteaptă a fi recuperată de la sau plătită către autoritățile fiscale. Ratele de impozitare și legile fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt cele care sunt adoptate sau în mare măsură adoptate la data de raportare în legislația națională. Impozitul este recunoscut în contul de profit sau pierdere, exceptând situația în care se referă la elementele recunoscute în alte venituri globale sau direct în capitalurile proprii. Taxa privind impozitul pe profit curent se calculează pe baza legislației fiscale adoptate în mod concret la sfârșitul perioadei de raportare din Republica Moldova. Conducerea evaluează periodic pozițiile prezentate în declarațiile fiscale cu privire la situațiile în care reglementările aplicabile referitoare la impozitare sunt supuse interpretării și constituie provizioane dacă este cazul.

Rata privind impozitul pe profit pentru anul 2022 s-a menținut ca și în anul 2021 în mărime de 12% în Republica Moldova și în mărime de 16% în România, fiind aleasă metoda de achitare conform sumei prognozate a impozitului pe profit curent care urmează a fi achitat în anul fiscal.

Impozitul pe profit amânat

Impozitul amânat este prezentat aplicând metoda bilanțieră privind diferențele temporare la data de raportare între bazele de impozitare ale activelor și datoriilor și valoarea contabilă a acestora în vederea raportării financiare.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicate pentru exercițiul în care activul este realizat sau datoria este decontată, pe baza ratelor de impozitare (și a legilor fiscale) care au fost adoptate sau în mare măsură adoptate până la data de raportare.

Creanțele privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare deductibile, pentru creditele fiscale neutilizate și orice pierderi fiscale neutilizate, în măsură în care este probabil să fie disponibil un profit impozabil față de care să poată fi utilizate diferențele temporare deductibile și creditele fiscale neutilizate precum și orice pierderi fiscale neutilizate. Valoarea contabilă a creanțelor privind impozitul amânat este revizuită la fiecare dată de raportare și redusă în măsură în care nu mai este probabil să fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei părți a creanței privind impozitul pe profit amânat sau al totalității acesteia. Creanțele privind impozitul amânat nerecunoscute sunt evaluate la fiecare dată de raportare și se recunosc în măsură în care a devenit probabil faptul că profitul impozabil viitor va permite recuperarea creanței privind impozitul amânat. Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt compensate dacă există un drept legal de compensare a creanțelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul pe profit curent iar impozitele amânate se referă la aceeași entitate impozabilă și la aceeași autoritate fiscală.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6.10 Numerar și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentul de numerar includ numerar la bancă și în casă și depozite pe termen scurt cu date inițiale de scadență de trei luni sau mai puțin de trei luni din situația consolidată a poziției financiare. În vederea elaborării situației consolidate a fluxurilor de trezorerie, numerarul este constituit din lichidități și conturi curente la bancă, minus overdrafturi existente.

2.6.11 Cheltuieli anticipate

Cheltuielile suportate în perioada de gestiune dar care se referă la perioadele de gestiune ulterioare se recunosc ca cheltuieli anticipate. Pe măsura survenirii perioadelor, cheltuielile anticipate se decontează la cheltuieli curente după metoda liniară.

2.6.12 Capitalul social

Acțiuni ordinare

Acțiunile ordinare sunt clasificate drept capitaluri proprii. Costurile incrementale direct atribuibile emiterii de acțiuni ordinare sunt recunoscute drept deducere din capitalurile proprii, net de orice efecte fiscale.

Dividende

Dividendele privind acțiunile ordinare sunt recunoscute ca datorii în perioada în care acestea sunt declarate.

2.6.13 Beneficiile angajaților

Beneficiile angajaților pe termen scurt includ salariile, premiile, concediul anual plătit și contribuțiile de asigurări sociale. Beneficiile angajaților pe termen scurt sunt evaluate pe o bază neactualizată și sunt recunoscute drept cheltuieli în momentul în care sunt suportate.

O datorie este recunoscută pentru valoarea care se așteaptă a fi plătită ca bonus în numerar pe termen scurt sau în cazul planurilor de participare la profit în situația în care Grupul are o obligație prezentă legală sau implicită la data bilanțului de a efectua astfel de plăți, ca urmare a serviciului trecut prestat de către salariat, și dacă obligația poate fi estimată în mod fiabil.

În cursul desfășurării activității, Grupul efectuează plăți către Casa Națională de Asigurări Sociale și către Casa Națională de Asigurări Medicale în numele angajaților săi din Republica Moldova pentru pensie și sănătate, și către Casa Națională de asigurări de Sănătate și Casa Națională de Pensii Publice din România. Toți angajații Grupului sunt membri și sunt, de asemenea, obligați prin lege să plătească contribuții definite. Toate contribuțiile relevante către planul de pensii de stat din Moldova și România sunt recunoscute drept cheltuieli în profit sau pierdere pe măsură ce sunt suportate. Societatea și filialele sale este scutită de orice obligație suplimentară. Grupul nu operează nici un regim de pensii independent și, prin urmare, nu are nici o obligație în ceea ce privește pensiile. Grupul nu operează nici un alt plan de beneficii determinate sau vreun plan de beneficii după pensionare. Grupul nu are nici o obligație să ofere servicii suplimentare foștilor sau actualilor angajați.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6.14 Datorii comerciale și alte datorii

Datoriile din credite comerciale și alte datorii similare sunt evaluate la valoarea lor nominală reprezentând valoarea justă a contravalorii ce urmează a fi plătită pentru bunurile primite și pentru serviciile prestate facturate Grupului.

2.6.15 Rezerve de asigurări

Rezerva primei necâștigate (RPN) se calculează în baza registrelor contractelor valabile pe tipuri de asigurări la data de raportare. RPN se calculează pentru fiecare contract de asigurare, ținând cont de începutul și sfârșitul valabilității lui, precum și de mărirea primei brute subscrise.

Rezerva de daune declarate dar nesoluționate (RDDN) este formată din totalitatea dosarelor de daună pentru care s-a declarat dauna, dar nu a fost soluționată până la data raportării. Metoda de înregistrare în baza de date a reclamațiilor de daune este "claim by claim". RDDN se indexează cu 3% pentru a acoperi cheltuielile de administrare a daunelor, precum și variația daunei la dosarele unde valoarea ei a fost stabilită preventiv.

Totodată, în baza IAS 10 Evenimente ulterioare datei bilanțului, care prevede ca urmare a apariției unor evenimente favorabile sau nefavorabile, care au loc între data bilanțului și data la care situațiile financiare consolidate anuale sunt autorizate de auditorii externi, Grupul ajustează valoarea RDDN, pentru a reflecta evenimentele ulterioare datei bilanțului. Astfel, în cazul în care după 31.12.2022 sunt recepționate documente (note debitoare suplimentare, evaluări finale a mărimii daunei prezentate de evaluatorul independent, etc), ce confirmă că daunele declarate, dar nesoluționate la data bilanțului trebuie majorate sau reduse, Grupul ajustează RDDN.

Rezerva de daune neavizate (RDN) se calculează prin trei metode: Chain Ladder, Rata daunei și Bornhuetter-Ferguson pe baza daunelor apărute și estimarea daunelor finale prin rata daunei. La calculul RDN prin metodele Ratei daunei și Bornhuetter-Ferguson se utilizează rata daunei prognozată pentru dezvoltarea daunei finale doar pentru perioadele unde daunele nu sunt dezvoltate până la sfârșit, ținând cont de daunele curente și trecute, folosind o medie cu ajustarea ei individual pe tipuri de asigurare.

Rezerva riscurilor neexpirate (RRN) se calculează în baza estimării daunelor ce vor apărea după încheierea perioadei de gestiune aferente contractelor de asigurare în vigoare la data calculului, în mărimea în care valoarea estimată a acestor daune viitoare depășește rezerva de prime necâștigate. La calculul rezervei riscurilor neexpirate se folosește rata operațională combinată.

Pentru a verifica suficiența rezervelor, Grupul utilizează testele de adecvanță: testul LAT pentru a verifica suficiența rezervei de prime necâștigate pe tipuri de asigurare, și testele run-off pentru rezervele de daune. Calcularea rezervelor tehnice de asigurare este reglementată prin Hotărârea CNPF Nr. 1/5 din 11.01.2011 "Cu privire la aprobarea Regulamentului privind rezervele tehnice de asigurare", Regulament referitor la informațiile tehnice pentru calcularea rezervelor tehnice și a fondurilor proprii de bază în conformitate cu Directiva 2009/138/CE, precum și propriilor regulamente interne.

2. Rezumat privind politicile contabile, Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6.16 Provizioane

Pretenții legale sunt recunoscute când:

- Grupul are o obligație juridică curentă sau implicită generată de un eveniment anterior;
- este foarte probabil că o ieșire de resurse va fi necesară pentru stingerea obligației;
- suma a fost estimată în mod fiabil.

Provizioanele sunt evaluate la valoarea actualizată a cheltuielilor estimate a fi necesare pentru stingerea obligației utilizând o rată înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente de piață ale valorii-timp a banilor și ale riscurilor specifice datoriei.

Majorarea provizionului datorată trecerii timpului este recunoscută drept cheltuială cu dobândă.

2.6.17 Recunoașterea veniturilor

Primele de asigurare

Primele de asigurare se raportează la venit la subscriere. În cazul în care o primă se plătește în rate, Grupul recunoaște la venituri prima totală înregistrând rezerva primei necâștigate pentru tranșe, scadența cărora nu a venit. Primele prelucrate/înregistrare într-o lună sunt considerate drept prime subscrise la acea lună.

Primele brute subscrise de asigurare cuprind toate primele de încasat pentru întreaga perioadă de acoperire prevăzută de contractele încheiate pe parcursul perioadei contabile. Acestea sunt recunoscute la data la care începe valabilitatea poliței de asigurare. Primele includ orice modificare care rezultă din perioada contabilă pentru primele de încasat privind activitățile înregistrare în perioadele contabile anterioare. Primele colectate de intermediari și neîncasate încă sunt incluse în primile subscrise. Primele neîncasate sunt acele prime subscrise într-un an care face referire la perioadele de risc de după data de raportare. Primele neîncasate se calculează folosind metoda "pro rata temporis". Proporția atribuibilă perioadelor ulterioare este raportată ca provizion pentru primele neîncasate.

2.6.18 Despăgubiri și cheltuieli privind despăgubirile

Despăgubirile privind asigurările generale și de sănătate includ toate despăgubirile care apar în timpul anului, indiferent dacă sunt sau nu înregistrate, costurile interne și externe de gestionare a cererilor care sunt direct legate de evaluarea și soluționarea despăgubirilor, și alte ajustări legate de despăgubirile anilor precedenți.

2.6.19 Cheltuieli de achiziție raportate

Cheltuielile de achiziție raportate reprezintă partea cheltuielilor de achiziție care corespunde perioadei neexpire a riscului pentru contractele în vigoare la data întocmirii bilanțului sau la oricare altă dată de raportare, și care este raportată dintr-o perioadă gestionară (de raportare) în perioade gestionare (de raportare) următoare. Cheltuielile de achiziție includ cheltuieli ocazionate de încheierea contractelor de asigurare și cuprind toate comisioanele, bonusuri, tantieme, cheltuielile de publicitate și de locațiune, sau alte cheltuieli administrative legate de prelucrarea cererilor și de eliberarea polițelor de asigurare.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6.19 Cheltuieli de achiziție raportate (continuare)

Cheltuielile de achiziție raportate sunt calculate numai pentru contracte de asigurare în vigoare, după o formula pentru fiecare contract:

$$\frac{\text{Sfirsitul asigurării} - \text{Data raportării}}{\text{Sfirsitul asigurării} - \text{Începutul asigurării}} \times \text{Suma cheltuielilor de achiziție pentru contract}$$

Calculul cheltuielilor de achiziție raportate se efectuează la finalul fiecărui trimestru.

Evaluarea ulterioară

Cheltuielile de achiziție raportate, sunt evaluate ulterior la cost amortizat. Rata de amortizare este calculată în baza formulei prezentate sus.

Derecunoașterea

Cheltuielile de achiziție raportate sunt derecunoscute după amortizarea integrală a acestora sau când se estimează că nu mai pot fi recuperate.

2.6.20 Contracte de leasing

IFRS 16 Contracte de leasing („IFRS 16”) care înlocuiește IAS 17, introduce o nouă definiție a contractelor de leasing și confirmă clasificarea actuală în cele 2 tipuri de leasing (financiar și operațional) în tratamentul contabil aplicat de către locator. În ceea ce privește tratamentul contabil aplicat de către locator, noul standard contabil prevede, pentru toate tipologiile de leasing, recunoașterea unui activ, reprezentând dreptul de utilizare a activului suport, în același timp cu recunoașterea unei datorii pentru viitoarele plăți care rezultă din contractul de leasing.

La recunoașterea inițială, acest activ este evaluat având la baza fluxurile de trezorerie aferente contractelor de leasing. După recunoașterea inițială, dreptul de utilizare va fi evaluat având ca bază regulile cu privire la active reglementate de IAS 16, IAS 38 sau IAS 40 și prin urmare, aplicând modelul bazat pe cost, mai puțin deprecierea acumulată și orice pierderi din depreciere acumulate. Dreptul de utilizare al activelor este amortizat pe durata contractului de leasing. Datoria aferentă leasingului este inițial evaluată la valoarea actualizată a plăților de leasing plătibile pe durata contractului de leasing, actualizată la rata implicită în contractul de leasing, dacă aceasta poate fi determinată cu ușurință. Dacă această rată nu poate fi determinată cu ușurință, locatorul va folosi rata sa de împrumut incrementală.

2.6.17 Venit din dobândă

Venitul din dobândă se recunoaște la momentul sporirii de dobânzi utilizând rata efectivă a dobânzii.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.6.18 Costul de finanțare

Dobânda plătită este recunoscută în contul de profit și pierdere la momentul sporirii și se calculează folosind metoda ratei efective a dobânzii. Dobânda sporită este inclusă în valoarea contabilă a datoriei financiare ca o parte componentă.

2.7 Estimări și raționamente contabile esențiale

Întocmirea Situațiilor Financiare Consolidate în conformitate cu standardele IFRS acceptate pentru aplicare în Republica Moldova impune managementului să facă estimări și ipoteze, care afectează sumele și soldurile raportate în situațiile financiare consolidate și notele care le însoțesc. Aceste estimări se bazează pe informații disponibile la data întocmirii situațiilor financiare consolidate. Prin urmare, rezultatele reale pot fi diferite de estimări.

Grupul face estimări și ipoteze care afectează valorile contabile ale activelor și datoriilor în cadrul următorului exercițiu financiar. Estimările și evaluările se realizează în mod continuu pe baza experienței istorice și a altor factori, inclusiv așteptări cu privire la evenimente viitoare considerate rezonabile în circumstanțele date.

a) Datoria finală decurgând din cererile de despăgubire depuse în baza contractelor de asigurare

Având în vedere această incertitudine, nu este posibilă determinarea evoluției viitoare a cererilor de despăgubire legate de expunerea la azbest cu același grad de viabilitate ca în celelalte tipuri de despăgubire. În ceea ce privește contractele de asigurare generală, estimările trebuie făcute atât pentru costul final estimat al cererilor privind daune declarate și raportate, cât și pentru costul final estimat privind daunele neraportate dar întâmplate la data de raportare. Poate fi vorba de o perioadă semnificativă de timp înainte de stabilirea cu certitudine a costului final al daunelor. Costul final al creanțelor restante este estimat folosind diferite tehnici actuariale de proiectare a daunelor, precum metoda "Chain Ladder".

Evaluările, estimările și ipotezele sunt utilizate în evaluarea corectă a prevederilor privind ajustarea de depreciere pentru primele neîncasate. Estimarea este impusă de asemenea și pentru a stabili dacă modelul serviciului de asigurare prevăzut de contract solicită amortizarea primelor neîncasate pe altă bază decât alocarea proporțională în timp.

b) Depreciere

O pierdere din depreciere este recunoscută la valoarea cu care valoarea contabilă a activului depășește valoarea recuperabilă. Pentru stabilirea valorii recuperabile, managementul estimează fluxurile viitoare de trezorerie și stabilește o rată adecvată a dobânzii pentru a calcula valoarea actuală a acestor fluxuri de trezorerie. În procesul de evaluare a fluxurilor de trezorerie viitoare, managementul face estimări cu privire la rezultatele operaționale viitoare. Aceste ipoteze se referă la evenimente și circumstanțe viitoare. Rezultatele reale pot varia și pot modifica semnificativ activele Grupului în cadrul exercițiului financiar următor.

2. Rezumat privind politicile contabile. Estimări și raționamente contabile esențiale (Continuare)

2.7 Estimări și raționamente contabile esențiale (continuare)

Principalele ipoteze folosite în estimarea rezervelor tehnice pentru asigurări generale

Principala ipoteză care stă la baza estimării rezervelor tehnice pentru asigurări generale este cea legată de faptul că dezvoltarea viitoare a daunelor va urma un tipar similar de dezvoltare cu cel observat în trecut. Aceasta ipoteză se referă la valoarea medie a daunei, frecvența de apariție a daunelor, costurile de soluționare a daunelor, durata medie de soluționare a unei daune. Modelele folosite pentru estimarea costurilor cu daunele sunt Chain Ladder, Rata daunei și Bornhuetter-Ferguson.

Raționamentele profesionale sunt revizuite cu regularitate, dar în special atunci când se schimbă condițiile de piață, la lansarea de noi produse, schimbarea cadrului legislativ, alte schimbări cum ar fi creșterea numărului de fraude depistate. Alte condiții care ar putea afecta rezervele tehnice ar fi cursul de schimb leu/euro, rata dobânzii, rata inflației.

Grupul are posibilitatea de a modifica prima de asigurare la reînnoirea unei polițe. De asemenea, poate stabili franșize și poate refuza plata daunelor considerate frauduloase.

3. Modificări ale politicilor contabile

3.1 Standarde și interpretări de standarde noi sau modificate care intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep după 1 ianuarie 2022

Următoarele modificări intră în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2022. Aceste amendamente la diverse standarde IFRS intră în vigoare în mod obligatoriu pentru perioadele de raportare care încep la 1 ianuarie 2022 sau după această dată. A se vedea notele aplicabile pentru detalii suplimentare privind modul în care modificările au afectat Grupul.

Contracte oneroase - Costul de îndeplinire a unui contract (Amendamente la IAS 37)

IAS 37 definește un contract oneros ca fiind un contract în care costurile inevitabile de îndeplinire a obligațiilor prevăzute în contract depășesc beneficiile economice preconizate a fi primite în baza acestuia.

Modificările la IAS 37.68A clarifică faptul că costurile legate direct de contract constau atât în:

- Costurile suplimentare de îndeplinire a contractului respectiv - de exemplu, manopera directă și materialele; și
- o alocare a altor costuri care sunt legate direct de îndeplinirea contractelor: de exemplu, alocarea cheltuielilor de amortizare pentru imobilizările corporale utilizate pentru îndeplinirea contractului.

Aceste modificări nu au avut niciun impact asupra situațiilor financiare consolidate ale Grupului.

Există mai multe standarde, amendamente la standarde și interpretări care au fost emise de IASB și care intră în vigoare în perioadele contabile viitoare, pe care Grupul a decis să nu le adopte anticipat.

3. Modificări ale politicilor contabile (continuare)

3.1 Standarde și interpretări de standarde noi sau modificate care intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep după 1 ianuarie 2022 (continuare)

Următoarele amendamente sunt în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2023:

- Prezentarea politicilor contabile (Amendamente la IAS 1 și la IFRS Practice Statement 2).
- Definiția estimărilor contabile (Amendamente la IAS 8);
- Impozitul amânat legat de activele și datoriile care decurg dintr-o singură tranzacție (Amendamente la IAS 12).

Următoarele amendamente sunt în vigoare pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2024:

- IFRS 16 Contracte de leasing (Amendament - Datoria într-o vânzare și leaseback).
- IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare (Amendament - Clasificarea pasivelor ca fiind curente sau necirculate)
- IAS 1 Prezentarea situațiilor financiare (Amendament - Datorii pe termen lung cu clauze)

Grupul evaluează în prezent impactul acestor noi standarde contabile și amendamente. Grupul nu consideră că amendamentele la IAS 1 vor avea un impact semnificativ asupra clasificării pasivelor sale, deoarece elementul de conversie din instrumentele sale de datorie convertibile este clasificat ca instrument de capitaluri proprii și, prin urmare, nu afectează clasificarea datoriei sale convertibile ca pasiv netranzaționabil.

Grupul nu se așteaptă ca niciun alt standard emis, dar care nu a intrat încă în vigoare, să aibă un impact semnificativ asupra activității.

Amendamente aduse IFRS 4: Aplicarea IFRS 9 Instrumente financiare cu IFRS 4 Contracte de asigurare (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după data de 1 ianuarie 2018).

Modificările abordează preocupările legate de implementarea IFRS 9, înainte de implementarea standardului de înlocuire a IFRS 4 elaborat în prezent de către IASB. Modificările introduc două soluții opționale. O soluție este o scutire temporară de la IFRS 9, amânând practic aplicarea sa pentru unii asiguratorii. Cealaltă este o abordare de suprapunere a prezentării pentru a atenua volatilitatea care poate apărea în momentul aplicării IFRS 9 înainte de viitorul standard privind contractele de asigurare. Astfel, societățile de asigurare au opțiunea de a aplica pentru prima dată acest standard începând cu data de 01.01.2023 la nivel internațional și de la 01.01.2026 în Republica Moldova. *Grupul a decis că va amâna aplicarea IFRS 9 până la data intrării în vigoare a noului standard pentru contractele de asigurare (IFRS 17) în Republica Moldova, previzionată pentru 1 ianuarie 2026, aplicând excepția temporară de aplicare a IFRS 9 așa cum a fost descrisă în prevederile IFRS 17.* Având în vedere planificarea de implementare previzionată pentru 1 ianuarie 2026, Grupul nu este, la acest moment, în măsură să estimeze rezonabil impactul adoptării acestui standard.

3. Modificări ale politicilor contabile (continuare)

3.1 Standarde și interpretări de standarde noi sau modificate care intră în vigoare pentru perioadele anuale care încep după 1 ianuarie 2022 (continuare)

Amendamente la IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”

Definiția cadrului conceptual cu amendamente la IFRS 3 adoptate de UE în 28 iunie 2021 (aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2022). Amendamentele: (a) actualizează IFRS 3 astfel încât să facă referire la Cadrul Conceptual din 2018 în loc de Cadrul din 1989; (b) adaugă o cerință suplimentară la IFRS 3 conform căreia, pentru tranzacții și alte evenimente care fac obiectul IAS 37 sau IFRIC 21, un dobânditor va aplica IAS 37 sau IFRIC 21 (și nu Cadrul Conceptual) pentru a identifica datoriile pe care și le-a asumat într-o combinație de întreprinderi; și (c) adaugă o mențiune explicită la IFRS 3 conform căreia un dobânditor nu va recunoaște activele contingente dobândite într-o combinație de întreprinderi.

Amendamente la diverse standarde datorită „Îmbunătățirilor IFRS (ciclul 2018-2020)”

care rezultă din proiectul anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 și IAS 41) cu scopul principal de a elimina inconsecvențele și de a clarifica anumite formulări – adoptate de UE în 28 iunie 2021 (amendamentele la IFRS 1, IFRS 9 și IAS 41 sunt aplicabile pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2022. Amendamentul la IFRS 16 se referă numai la un exemplu ilustrativ, astfel încât nu este menționată o dată de intrare în vigoare). Amendamentele: (a) clarifică faptul că filiala care aplică paragraful D16(a) din IFRS 1 poate evalua cumulativ diferențele din schimbul valutar folosind sumele raportate de societatea-mamă, în funcție de data tranziției societății-mamă la IFRS (IFRS 1); (b) clarifică onorariile pe care le include o entitate atunci când aplică testul „10 la sută” din paragraful B3.3.6 din IFRS 9 pentru a evalua dacă trebuie să scoată o datorie financiară din evidențe. O entitate include numai onorariile plătite sau primite între entitate (împrumutat) și împrumutător, inclusiv onorariile plătite sau primite fie de entitate, fie de împrumutător în numele celui alt (IFRS 9); (c) elimină din exemplu prezentarea rambursarea de către locator a cheltuielilor cu îmbunătățirile aduse spațiului închiriat pentru a soluționa orice eventuală confuzie cu privire la tratamentul stimulentele de leasing care ar putea apărea din cauza modului în care sunt prezentate stimulentele de leasing în respectivul exemplu (exemplul ilustrativ 13 atașat la IFRS 16); și (d) elimină cerința din paragraful 22 din IAS 41 pentru entități de a exclude fluxurile de numerar cu impozitarea atunci când evaluează valoarea justă a unui activ biologic prin utilizarea unei tehnici a valorii actualizate (IAS 41). Adoptarea acestor amendamente la standardele existente nu a dus la modificări semnificative în situațiile financiare consolidate ale Moldasig SA.

3.2 Modificări în politici contabile și retratări a datelor comparative

La 31 decembrie 2022, formatul Situației consolidate a poziției financiare și Situației consolidate a rezultatului global a fost modificat față de cel prezentat în 2021 pentru a asigura o mai bună prezentare a datelor financiare utilizatorilor situațiilor financiare.

În Situația consolidată a poziției financiare au fost înlocuite noțiunile Activele Corporale și necorporale cu noțiunile Imobilizări Corporale și necorporale. Alte investiții financiare au fost divizate în Valori mobiliare de stat, Depozite și alte investiții. Rezerve tehnice au fost împărțite în funcție de tipurile de rezerve. Au fost excluse elemente precum Profit net (pierderea netă) al perioadei de gestiune și Avansuri primite.

În Situația rezultatului global au fost descifrate mai detaliat Prime nete câștigate, Daune apărute, Cheltuieli operaționale a fost înlocuită noțiunea Variația altor rezerve tehnice cu Variația rezervei riscurilor neexpirate.

3. Modificări ale politicilor contabile (continuare)**3.2 Modificări in politici contabile și retratări a datelor comparative (continuare)**

La 31 decembrie 2022, Grupul Moldasig a identificat anumite erori in informațiile financiare întocmite pentru perioade anterioare. Acestea au fost corectate prin retratarea fiecărei poziții afectate din Situația consolidată a poziției financiare și Situația consolidată a rezultatului global. Impactul corecțiilor asupra capitalurilor proprii (la 31 decembrie 2021) a fost prezentat distinct in Situația consolidată a modificărilor capitalului propriu.

Descrierea principalelor corecții este următoarea:

- a. S-au făcut ajustări privind înregistrarea impozitelor calculate în urmă controlului fiscal efectuat în anul 2022. Astfel, a fost micșorat rezultatul reportat și majorate alte datorii ale Grupului la 31 decembrie 2021 cu 13 838 184 lei. În legătura cu acest aspect au fost modificată și Nota 19 în Situații financiare Consolidate. De asemenea, în Situații financiare pentru anul 2021 nu au fost reflectate corect diferențele din reevaluarea clădirilor și, prin urmare, suma diferențelor din reevaluare a fost majorată cu 13 838 184 lei și rezultatul reportat a fost redus cu aceeași sumă. În legătura cu acest aspect au fost modificată și Nota 16 în Situații financiare consolidate.

	31 decembrie 2021 Raportat	Corecții	31 decembrie 2021 Corectat
Profit nerepartizat	178 568 241	(26 839 653)	151 728 588
Capital din reevaluare	4 504 439	13 001 469	17 505 908
Alte datorii	24 475 286	13 838 184	38 313 470

- b. În Situația consolidată a rezultatului global a fost modificată suma impozitului pe venit în urmă controlului fiscal și au fost calculate suplimentar dobânzi pentru împrumut în mărime de 4 170 859 pentru care este format și ajutarea de depreciere după cum urmează:

	31 decembrie 2021 Raportat	Corecții	31 decembrie 2021 Corectat
Alte cheltuieli de funcționare	24 308 767	4 170 658	28 479 425
Profit (pierderi) din activitatea operațională	(8 397 772)	(4 170 658)	(12 568 430)
Venitul net din investiții	9 708 710	4 170 658	13 879 368
Impozit pe venit	(40 617)	44 721	4 104
Profit (pierderi) net(e)	626 885	(44 721)	582 164

Au fost calculate suplimentar dobânzi pentru împrumut în mărime de 4 170 658 pentru care este format și ajutarea de depreciere. În urma acestor corectări a fost modificată Nota 24 și 25 la situații financiare consolidate. Aspectele descrise sus se referă pentru compania Mama, ei nu au avut un impact asupra fluxurilor de trezorerie raportate de Grup. Astfel, Situația consolidată a fluxurilor de trezorerie nu a fost modificată.

4. Managementul riscurilor

Activitatea principală a grupului constă în asumarea de riscuri ale clienților prin intermediul diferitelor pachete de asigurări oferite și alte servicii. Asigurările reprezintă asumarea conștientă a unor riscuri diverse și administrarea profitabilă a acestora. Una dintre responsabilitățile principale ale managementului riscurilor este aceea de a se asigura că obligațiile asumate în cadrul polițelor de asigurare pot fi satisfăcute în orice moment.

Principalele riscuri la care este expus Grupul pot fi clasificate astfel:

- Riscul financiar – este compus din riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piață (rata dobânzii, curs de schimb, preț de piață)
- Subscriere – riscurile reținute sunt evaluate și în funcție de gradul de probabilitate al materializării lor se utilizează alternative de transfer (reasigurare) sau de atenuare (franșize, clauze contractuale).
- Alte riscuri – includ riscul operațional, riscul de contagiune, riscul de concentrare, riscul fiscal, riscul reputațional.

Procese consacrate de risc management sunt utilizate pentru a identifica, analiza, evalua, raporta, controla și monitoriza aceste riscuri. Măsurile de control al riscurilor utilizate sunt evitarea, reducerea, diversificarea, transferul și acceptarea riscurilor.

Pentru managementul eficient al riscurilor au fost întocmite profilul de risc, toleranțele la risc, alături de politicile și procedurile solicitate de reglementările în vigoare sau de specificul activității și a fost definită și implementată o strategie de management al riscurilor. Obiectivul managementului riscului nu este evitarea completă a riscului, și acceptarea conștientă a riscurilor dorite și implementarea măsurilor de monitorizare și reducere a riscurilor reziduale.

4.1 Riscul financiar

Grupul este expus următoarelor riscuri financiare:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul de piață care include riscul de dobândă, riscul de preț și riscul valutar

4.1.1 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul că Grupul suportă o pierdere financiară ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către un client sau o contrapartidă la un instrument financiar, iar acest risc rezultă în principal din creanțele comerciale, recuperările din regrese, investițiile financiare ale Grupului și din activitatea de reasigurare.

(i) Alte active financiare, inclusiv creanțe din asigurări

Baza de clienți a Grupului este compusă din clienți persoane juridice și clienți persoane fizice. Grupul calculează o ajustare de depreciere a creanțelor care reprezintă estimările cu privire la pierderile din creanțe din asigurări, depozite la termen la bănci, alte creanțe și creanțe din regrese. Prima componentă a acestei ajustări este componenta de pierdere specifică aferentă clienților incerti pentru care a fost început procesul de recuperare a creanțelor. A doua este componenta de pierdere colectivă corespunzând pierderilor care au fost suportate, dar nu au fost încă identificate, fiind calculate pe baza analizei pe vechimi a creanțelor folosind rate de pierdere estimate pe baza experienței trecute.

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.1.1 Riscul de credit (continuare)****(ii) Investiții financiare**

Grupul își limitează expunerea la riscul de credit investind numai în instrumente lichide emise de contrapartide care au o calitate a creditului bună. Conducerea monitorizează constant calitatea creditului și, având în vedere că Grupul a investit numai în instrumente cu o calitate a creditului ridicată, conducerea nu se așteaptă că aceste contrapartide să nu își îndeplinească obligațiile contractuale.

(iii) Reasigurare

Grupul își limitează expunerea la riscul de credit din cedările în reasigurare prin colaborarea cu reasiguratori cu rating bun (cel puțin „BBB+”) și prin monitorizarea expunerilor pentru evitarea concentrării riscului.

Grupul monitorizează expunerea la riscul de credit prin analiza vechimii creanțelor pe care le deține, astfel cum este reflectat în tabelele de mai jos.

Denumire	TOTAL la 31 Decembrie 2021	Curente și restante până la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe de asigurare	71 851 794	43 829 134	28 022 660
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(28 022 660)</i>	-	<i>(28 022 660)</i>
Total	43 829 134	43 829 134	-

Denumire	TOTAL la 31 Decembrie 2021	Curente și restante până la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe de la reasiguratori	12 694 073	527 486	12 166 587
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(12 166 587)</i>	-	<i>(12 166 587)</i>
Creanțe din regrese	26 197 770	3 434 807	22 762 963
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(22 762 963)</i>	-	<i>(22 762 963)</i>
Alte creanțe	151 838 646	94 610 000	57 228 646
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(57 228 646)</i>	-	<i>(57 228 646)</i>
Total	98 572 293	98 572 293	-

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.1.1 Riscul de credit (continuare)**

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2022	Curente și restante până la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe de asigurare	91 235 626	63 846 125	27 389 501
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(27 389 501)</i>		<i>(27 389 501)</i>
Total	63 846 125	63 846 125	0

Denumire	TOTAL la 31 decembrie 2022	Curente și restante până la 360 zile	Restante peste 360 zile
Creanțe de la reasiguratori	16 483 776	4 317 189	12 166 587
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(12 166 587)</i>		<i>(12 166 587)</i>
Creanțe din regrese	25 751 565	2 422 671	23 328 894
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(23 328 894)</i>		<i>(23 328 894)</i>
Alte creanțe	254 603 565	74 328 797	180 274 768
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(180 274 768)</i>		<i>(180 274 768)</i>
Total	81 068 657	81 068 657	0

4.1.2 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul că Grupul să întâmpine dificultăți în îndeplinirea obligațiilor asociate datoriiilor financiare care sunt decontate prin livrarea de numerar sau livrarea unui alt activ financiar. Riscul de lichiditate al Grupului este gestionat prin:

- monitorizarea viitoarelor fluxuri de trezorerie pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor, prin constituirea unui portofoliu adecvat de active lichide care pot fi folosite ca o sursă de finanțare sigură și care conține instrumente eligibile;
- strategia de investiții și risc (conform căreia fluxurile de trezorerie sunt proiectate pentru o perioadă lungă de timp astfel încât eventualele decalaje sunt identificate și corectate în timp util);
- monitorizarea coeficientului de lichiditate în conformitate cu prevederile legale în vigoare astfel încât acesta să fie confortabil peste limita prevăzută prin lege.

Grupul nu are contractate împrumuturi având nevoie de lichiditate doar pentru acoperirea cheltuielilor operaționale curente și plăților pentru daunele raportate.

Deoarece o pondere semnificativă a activelor sunt investite în titluri de stat care au risc redus și lichiditate înaltă, riscul de lichiditate este redus.

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.1.2 Riscul de lichiditate (continuare)**

Structura pe maturități a activelor și datoriilor Grupului pe baza maturităților reziduale așteptate la data de 31 decembrie 2021 este următoarea:

	Valoarea de bilanț	Curente	Pe termen lung
(în Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	21 648 353	21 648 353	-
Creanțe de asigurare/reasigurare	47 801 261	47 801 261	-
Rezerve cedate în reasigurare	96 594 366	96 594 366	-
Investiții în entități afiliate	13 324 807	-	13 324 807
Alte investiții financiare	222 659 153	222 659 153	-
Cheltuieli de achiziție reportate	29 173 314	29 173 314	-
Alte creanțe	94 596 130	94 596 130	-
Total active monetare	525 797 384	512 472 577	13 324 807
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	327 086 735	327 086 735	-
Datorii privind asigurarea	17 211 900	17 211 900	-
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	79 610 615	79 610 615	-
Alte datorii	38 313 470	38 313 470	-
Provizioane	14 210 060	14 210 060	-
Total datorii monetare	476 432 780	476 432 780	-
Poziția monetară netă la 31 Decembrie 2021	49 364 604	36 039 797	13 324 807

Structura pe maturități a activelor și datoriilor Grupului pe baza maturităților reziduale așteptate la data de 31 decembrie 2022 este următoarea:

	Valoarea de bilanț	Curente	Pe termen lung
(în Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	22 943 841	22 943 841	-
Creanțe de asigurare/reasigurare	70 593 036	70 593 036	-
Rezerve cedate în reasigurare	87 591 602	87 591 602	-
Investiții în entități afiliate	11 951 450	-	11 951 450
Alte investiții financiare	307 808 877	307 808 877	-
Cheltuieli de achiziție reportate	41 958 607	41 958 607	-
Alte creanțe	74 321 746	74 321 746	-
Total active monetare	617 169 159	605 217 709	11 951 450

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.1.2 Riscul de lichiditate (continuare)****Datorii monetare**

	Valoarea de bilanț	Curente	Pe termen lung
Rezerve de asigurare	360 318 979	360 318 979	-
Datorii privind asigurarea	24 138 441	24 138 441	-
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	83 419 413	83 419 413	-
Alte datorii	53 061 783	53 061 783	-
Provizioane	15 823 638	15 823 638	-
Total datorii monetare	536 762 254	536 762 254	-
Poziția monetară netă la 31 Decembrie 2022	80 406 905	68 455 455	11 951 450

Tabelul de mai jos prezintă profilul de scadențe bazat pe fluxurile de trezorerie contractuale viitoare de la 31 decembrie 2021:

	Valoarea de bilanț	Sub 1 an	1-5 ani
(in Lei)			
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	21 648 353	21 648 353	-
Creanțe de asigurare/reasigurare	47 801 261	47 801 261	-
Rezerve cedate în reasigurare	96 594 366	58 889 237	37 705 129
Investiții în entități afiliate	13 324 807	-	13 324 807
Alte investiții financiare	225 276 715	122 956 419	102 320 296
Cheltuieli de achiziție reportate	29 173 314	27 047 664	2 125 650
Alte creanțe	94 596 130	1 714 176	92 881 954
Total active monetare	528 414 946	280 057 110	248 357 836
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	327 086 735	248 348 956	78 737 779
Datorii privind asigurarea	17 211 900	4 626 654	12 585 246
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	79 610 615	29 821 427	49 789 188
Alte datorii	38 313 470	38 313 470	-
Provizioane	14 210 060	14 210 060	-
Total datorii monetare	476 432 780	335 320 567	141 112 213
Risc de lichiditate	51 982 166	-55 263 457	107 245 623

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.1.2 Riscul de lichiditate (continuare)**

Tabelul de mai jos prezintă profilul de scadențe bazat pe fluxurile de trezorerie contractuale viitoare de la 31 decembrie 2022:

(in Lei)	Valoarea de bilanț	Sub 1 an	1-5 ani
Active monetare			
Numerar și echivalente de numerar	22 943 841	22 943 841	-
Creanțe de asigurare/reasigurare	70 593 036	70 593 036	-
Rezerve cedate în reasigurare	87 591 602	53 973 000	33 618 602
Investiții în entități afiliate	11 951 450	-	11 951 450
Alte investiții financiare	315 113 472	234 613 436	80 500 036
Cheltuieli de achiziție reportate	41 958 607	36 934 366	5 024 241
Alte creanțe	74 321 746	2 203 522	72 118 224
Total active monetare	624 473 754	421 261 201	203 212 553
Datorii monetare			
Rezerve de asigurare	360 318 979	277 434 698	82 884 281
Datorii privind asigurarea	24 138 441	24 138 441	-
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	83 419 413	42 015 674	41 403 739
Alte datorii	53 061 783	53 061 783	-
Provizioane	15 823 638	15 823 638	-
Total datorii monetare	536 762 254	412 474 234	124 288 020
Risc de lichiditate	87 711 500	8 786 967	78 924 533

4.1.3 Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi sau a nerealizării profiturilor estimate care rezultă, direct ori indirect, din fluctuațiile prețului de piață, ratei dobânzii sau cursului de schimb valutar aferente activelor și obligațiilor Grupului.

În consecință principalele subcategorii ale riscului de piață sunt următoarele:

- Riscul ratei dobânzii: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de trezorerie viitoare sau fluxurile de trezorerie viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile ratelor de dobândă;
- Riscul valutar: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de trezorerie viitoare sau fluxurile de trezorerie viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile cursurilor de schimb;

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.1.3 Riscul de piață (continuare)**

- Riscul de preț al instrumentelor financiare: riscul ca valoarea justă a fluxurilor de trezorerie viitoare sau fluxurile de trezorerie viitoare aferente instrumentelor financiare va fluctua odată cu variațiile prețurilor pe piață a acestora, variație datorată altor cauze decât riscului ratei de dobândă sau riscului valutar, fie că aceste modificări sunt generate de factori specifici instrumentului financiar individual sau emitentului sau că sunt generate de factori care afectează toate instrumentele financiare similare tranzacționate pe piață.

Activele și datoriile Grupului în lei și valută la 31 decembrie 2021 sunt prezentate în tabelul următor:

	Valoarea de bilanț total MDL	MDL	USD	EUR	RON
Active monetare					
Numerar și echivalente de numerar	21 648 353	9 823 226	1 135 785	3 005 683	7 683 659
Creanțe de asigurare/reasigurare	47 801 261	10 850 658	24 123 515	8 684 013	4 143 075
Rezerve cedate în reasigurare	96 594 366	46 868 036	4 196 016	1 542 462	43 987 852
Investiții în entități afiliate	13 324 807	13 324 807	-	-	-
Alte investiții financiare	222 659 153	44 246 907	50 307 993	19 487 848	108 616 405
Cheltuieli de achiziție reportate	29 173 314	22 395 985	-	-	6 777 329
Alte creanțe	94 596 130	2 461 839	18 604	5 337	92 110 350
Total active monetare	525 797 384	149 971 458	79 781 913	32 725 343	263 318 670
Datorii monetare					
Rezerve de asigurare	327 086 735	193 739 568	5 795 078	25 537 565	102 014 524
Datorii privind asigurarea	17 211 900	4 626 654	-	792 047	11 793 199
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	79 610 615	2 959 175	26 016 884	845 368	49 789 188
Alte datorii	38 313 470	20 890 254	-	-	17 423 216
Provizioane	14 210 060	12 275 405	-	1 800 000	134 655
Total datorii monetare	476 432 780	234 491 056	31 811 962	28 974 980	181 154 782
Poziția valutară netă la 31 Decembrie 2021	49 364 604	-84 519 598	47 969 951	3 750 363	82 163 888

Expunerea la riscul valutar - analiză de sensibilitate – 31 Decembrie 2021:

Depreciere MDL fata de EUR cu 10% - 375 036

Depreciere MDL fata de USD cu 10% - 4 796 995

Depreciere MDL fata de RON cu 10% - 8 216 389

O apreciere a leului la 31 decembrie comparativ cu valutele ar fi dus la același efect, dar de sens contrar, considerând ca restul parametrilor nu se modifică.

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.1.3 Riscul de piață (continuare)**

Activele și datoriile Grupului în lei și valută la 31 decembrie 2022 sunt prezentate în tabelul următor:

	Valoarea de bilanț total MDL	MDL	USD	EUR	RON
Active monetare					
Numerar și echivalente de numerar	22 943 841	11 692 251	1 930 761	63 706	9 257 123
Creanțe de asigurare/reasigurare	70 593 036	16 016 179	37 193 567	12 704 292	4 678 998
Rezerve cedate în reasigurare	87 591 602	25 932 375	19 299 699	867 239	41 492 289
Investiții în entități afiliate	11 951 450	11 951 450	-	-	-
Alte investiții financiare	307 808 877	104 472 317	17 922 812	14 744 153	170 669 595
Cheltuieli de achiziție reportate	41 958 607	31 842 714	-	-	10 115 893
Alte creanțe	74 321 746	1 631 719	4 556	6 853	72 678 618
Total active monetare	617 169 159	203 539 005	76 351 395	28 386 243	308 892 516
Datorii monetare					
Rezerve de asigurare	360 318 979	223 558 459	4 292 028	27 392 708	105 075 784
Datorii privind asigurarea	24 138 441	5 864 938	42 055	15 005 290	3 226 158
Datorii pe termen scurt privind riscurile transferate în reasigurare	83 419 413	-	38 920 788	3 094 886	41 403 739
Alte datorii	53 061 783	11 617 286	-	-	41 444 497
Provizioane	15 823 638	13 269 614	-	1 800 000	754 024
Total datorii monetare	536 762 254	254 310 297	43 254 871	47 292 884	191 904 202
Poziția valutara netă la 31 Decembrie 2022	80 406 905	-50 771 292	33 096 524	-18 906 641	116 988 314

Expunerea la riscul valutar - analiză de senzitivitate - 31 decembrie 2022

O depreciere a leului față de euro, dolar sau RON conform celor indicate mai jos ar fi determinat o creștere a profitului/pierderii Societăților cu valorile prezentate mai jos. Această analiză presupune că toate celelalte variabile (rate de dobândă, cursurile de schimb cu alte valute) rămân constante.

Depreciere MDL fata de EUR cu 10% - (1 890 664)

Depreciere MDL fata de USD cu 10% - 3 309 652

Depreciere MDL fata de RON cu 10% - 11 698 831

O apreciere a leului la 31 decembrie comparativ cu valutele ar fi dus la același efect, dar de sens contrar, considerând ca restul parametrilor nu se modifică.

4. Managementul riscurilor (continuare)

4.1.3 Riscul de piață (continuare)

Expunerea la riscul de rată a dobânzii

Riscul ratei dobânzii reprezintă riscul ca valoarea justă aferentă instrumentelor financiare sau mijloacelor bănești viitoare vor varia din cauza modificării ratei dobânzii.

Instrumentele cu rata dobânzii variabilă expune Grupul la riscul ratei dobânzii pentru mijloacele bănești, pe când instrumentele cu rata dobânzii fixă expune Grupul la riscul ratei dobânzii pentru valoarea justă.

Investițiile financiare ale Grupului cu rata dobânzii variabilă la 31 decembrie 2022 și 31 decembrie 2021 sunt prezentate în tabelul următor:

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Depozite plasate în băncile comerciale	101 797 677	118 785 389
Împrumuturi acordate:	745 000	496 667
Total investiții cu rata flotanta	102 542 677	119 282 056

O creștere a dobânzilor cu 10% ar duce la profituri suplimentare în valoare de 2 076 932 lei (2021: 1 679 244 lei), o scădere a dobânzilor cu 10% ar duce la o pierdere în aceeași sumă, considerând ca restul parametrilor nu se modifică.

4.2 Riscul de asigurare (de subscriere)

Principalul risc asociat contractelor de asigurare se datorează incertitudinii cu privire, în primul rând, la producerea evenimentului asigurat și apoi, în cazul producerii acestuia, la suma care va trebui plătită sau data la care va trebui plătită. Acest risc este influențat de frecvența daunelor, de severitatea daunelor și de alți factori economici precum creșterea costurilor asociate lichidării daunei (atât directe cât și indirecte). Obiectivul Grupului este de a se asigura că există suficiente rezerve pentru a acoperi aceste riscuri rezultate din polițele subscrise.

De asemenea, Grupul este preocupat să reducă expunerea la riscul de subscriere prin diversificarea portofoliului de asigurare, prin atragerea unui număr cât mai mare de clienți de pe întreg teritoriul țării, prin atragerea și menținerea acelor clienți care prezintă un risc mai mic din punct de vedere al producerii evenimentelor asigurate sau prin evitarea concentrării riscului de asigurare într-o singură linie de activitate. Grupul gestionează aceste riscuri prin strategia sa de subscriere, deținerea unor acorduri de reasigurare adecvate și administrarea eficientă a cererilor de despăgubire. Strategia de subscriere este întocmită astfel încât să asigure diversificarea riscurilor de asigurare din punct de vedere al tipului și volumului riscului, al domeniului și localizării geografice. Limitele de subscriere sunt stabilite pentru a aplica criteriile de selecție adecvate. De exemplu, Grupul va selecta clienții după anumite criterii prestabilite și îi va respinge pe cei care din procesul de subscriere reiese că au un risc ridicat. În același timp Grupul are dreptul de a nu reînnoi polițele consolidate, poate impune franșize și are dreptul de a respinge plata unei despăgubiri dacă se dovedește a fi frauduloasă. Contractele de asigurare dau, de asemenea, dreptul Grupului să caute să obțină de la terțe părți plata unora sau a tuturor costurilor asociate unor tipuri de despăgubiri (dreptul de regres).

4. Managementul riscurilor (continuare)

4.2 Riscul de asigurare (continuare)

Grupul cedează o parte din riscurile asigurate către reasiguratori. Cedarea se face atât prin tratate proporționale, cât și neproporționale. Cedarea proporțională se face prin tratate cotă-parte în scopul de a reduce expunerea globală a riscului Grupului pentru anumite clase de asigurări. Reasigurarea neproporțională constă în principal din tratate excedent de daună care să acopere riscurile de catastrofă. Limitele pentru reținerea proprie la tratatele excedent de daună diferă în funcție de tipul asigurării.

Cedările în reasigurare sunt diversificate în așa fel încât să nu apară o dependență excesivă de un singur reasigurator sau de un singur tratat. Pe lângă programul general de reasigurare, Grupul cumpără și protecție suplimentară (reasigurări facultative în anumite circumstanțe).

Activitatea de asigurări generale

Grupul își desfășoară activitatea de asigurări generale pe următoarele clase de asigurări

Clasa 1 - Asigurări de accidente, condiții de asigurare benevolă de accidente;

Clasa 2 - Asigurări de sănătate, condiții de asigurare benevolă de sănătate a cetățenilor care pleacă temporar în străinătate; condiții de asigurare facultativă a sănătății;

Clasa 3 - Asigurări de vehicule terestre, condiții de asigurare facultativă a mijloacelor de transport;

Clasa 4 - Asigurările de vehicule de cale ferată, condiții de asigurare facultativă de vehicule de cale ferată;

Clasa 5 - Asigurările de nave aeriene, condiții de asigurare facultativă a navelor aeriene;

Clasa 7 - Asigurări de bunuri în tranzit, condiții de asigurare facultativă a încărcăturilor transportate;

Clasa 8 - Asigurări de incendiu și de alte calamități naturale, condiții de asigurare facultativă a lucrărilor de construcție și montaj, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor juridice;

Clasa 9 - Alte asigurări de bunuri, condiții de asigurare complexă în agricultură;

Clasa 10 - Asigurări de răspundere civilă auto, contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători; condiții de asigurare a răspunderii transportatorilor și expeditorilor; asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă;

Clasa 11 - Asigurările de răspundere civilă avia, condițiile de asigurare facultativă a răspunderii civile a deținătorilor de nave aeriene și a transportatorilor aero;

Clasa 13 - Asigurări de răspundere civilă generală, condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a aeroporturilor și unor servicii aferente; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a întreprinderilor-surse de pericol sporit; condiții de asigurare facultativă de răspundere civilă generală; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile profesionale a persoanelor fizice și juridice;

Clasa 14 - Asigurările de credite, condițiile de asigurare facultativă a creditelor;

Clasa 15 - Asigurările de garanții, condiții de asigurare a garanțiilor contractuale;

Clasa 16 - Asigurări de pierderi financiare, condiții de asigurare complexă a băncilor și instituțiilor financiare; condiții de asigurare facultativă a riscurilor financiare;

Clasa 17 - Asigurări de protecție juridică, condiții de asigurare facultativă a titlului de proprietate. Polițele de asigurări generale au, în cea mai mare parte, durate de maximum 12 luni. Pentru contractele de asigurări generale un risc semnificativ îl reprezintă dezastrele naturale (cutremur, inundații, fenomene meteorologice extreme), epidemiile, actele de terorism.

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.2 Riscul de asigurare (continuare)**

Riscurile legate de activitatea de asigurări generale sunt parțial reduse prin diversificarea portofoliului pe tipuri de produse, ramuri de activitate și localizare geografică. Strategia de subscriere are ca principal obiectiv diversificarea riscurilor.

În cazul în care nivelul riscului asigurat este considerat prea mare, fie prima este majorată semnificativ, fie se aplică o franșiză mai mare. În aceste cazuri se caută și plasarea unei părți din riscul subscris în reasigurare pe baza unor contracte facultative de reasigurare. Pentru anumite clase de asigurări există limite maxime ale sumei asigurate pentru a limita expunerea la evenimente catastrofice. Tot în scopul prevenirii efectului apariției unui risc catastrofic s-au semnat tratate de reasigurare neproportionale de tip excedent de daună.

Conducerea Grupului analizează constant rata daunei pe clase de asigurare pentru a determina cauzele apariției unor evoluții nedorite și încorporează rezultatele analizelor respective în calculul rezervelor tehnice și în procesul de subscriere.

Analiza concentrării pe sume asigurate pentru asigurări generale pe tipuri de asigurări la 31 decembrie 2021 este prezentată în tabelul următor:

Clasa de asigurare	TOTAL	Persoane juridice	Persoane fizice
TOTAL Asigurări generale	314 379 037	128 066 776	126 673 967
Asigurări de accidente	1 132 733	748 385	384 348
Asigurări de sănătate	16 411 643	4 505 089	11 906 554
Asigurări de vehicule terestre (CASCO)	54 655 169	31 644 818	23 010 351
Asigurări de bunuri în tranzit	1 014 963	970 343	44 620
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale	19 414 411	18 185 229	1 229 182
Alte asigurări de bunuri	3 306 924	3 281 242	25 682
Asigurări de răspundere civilă auto	131 833 711	40 638 076	91 195 635
Asigurări de răspundere civilă avia	44 623 967	44 618 614	5 353
Asigurări de răspundere civilă generală	12 334 597	12 225 195	109 402
Asigurări de Garanții	29 650 919	29 650 919	-

4. Managementul riscurilor (continuare)

4.2 Riscul de asigurare (continuare)

Analiza concentrării pe sume asigurate pentru asigurări generale pe tipuri de asigurări la 31 decembrie 2022 este prezentată în tabelul următor:

Clasa de asigurare	TOTAL	Persoane juridice	Persoane fizice
TOTAL Asigurări generale	465 182 621	295 836 806	169 345 815
Asigurări de accidente	1 217 629	851 641	365 988
Asigurări de sănătate	15 227 636	6 090 521	9 137 115
Asigurări de vehicule terestre (CASCO)	71 864 608	41 047 638	30 816 970
Asigurări de bunuri în tranzit	6 175 561	6 175 561	-
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale	1 636 070	1 636 070	-
Alte asigurări de bunuri	21 190 353	19 866 689	1 323 664
Asigurări de răspundere civilă auto	5 402 164	4 919 505	482 659
Asigurări de răspundere civilă avia	185 357 723	58 194 492	127 163 231
Asigurări de răspundere civilă generală	105 829 795	105 825 348	4 447
Asigurări de Garanții	41 279 511	41 279 511	-

4.3 Alte riscuri

4.3.1 Riscul operațional

Riscul operațional este riscul producerii unor pierderi directe sau indirecte provenind dintr-o gamă largă de cauze asociate proceselor, personalului, tehnologiei și infrastructurii Grupului, precum și din factori externi, alții decât riscul de credit, de piață și de lichiditate, cum ar fi cele provenind din cerințe legale și de reglementare și din standardele general acceptate privind comportamentul organizațional. Riscurile operaționale provin din toate operațiunile Grupului.

Principalele măsuri de gestionare a riscului operațional implementate de conducerea Grupului includ:

- (ii) Documentarea controalelor și procedurilor și stabilirea clară a proprietarilor de procese
- (iii) Cerințe de separare a responsabilităților
- (iv) Elaborarea unor planuri de continuitate a afacerii
- (v) Dezvoltare și instruire profesională

4.3.2 Riscul impozitării

Sistemul fiscal din Republica Moldova este în proces de consolidare și armonizare cu IFRS. Totuși, există încă diferențe de interpretare a legislației în domeniul fiscalității. În anumite situații, autoritățile fiscale pot avea puncte de vedere diferite în legătură cu anumite aspecte și pot calcula datoriile fiscale suplimentare, adăugând și penalizări pentru întârzieri de plată. În RM exercițiile financiare rămân deschise din punct de vedere fiscal timp de 4 ani. Interpretarea textelor și implementarea practică a procedurilor noilor reglementări fiscale aplicabile armonizate cu legislația europeană ar putea varia de la entitate la entitate și există riscul ca în anumite situații autoritățile fiscale să adopte o poziție diferită față de cea a Grupului.

4. Managementul riscurilor (continuare)

4.3.3 Riscul de concentrare

Riscul de concentrare este riscul care apare din expuneri față de contrapartide, grupuri de contrapartide aflate în legătură și contrapartide din același sector economic, regiune geografică sau din aceeași activitate și include în special riscurile asociate cu expunerile mari indirecte la riscul de credit.

Riscul de concentrare are ca principale instrumente de control:

- (i) Diversificarea portofoliului în funcție de profilul clienților, acoperirea geografică, industria de proveniență;
- (ii) Monitorizarea liniilor de asigurare cu rată mare a daunalității;
- (iii) Plasarea în reasigurare a riscurilor mari și monitorizarea derulării contractelor respective;
- (iv) Analiza portofoliului din punct de vedere al concentrării pe linie de asigurare și pe structura de portofoliu (pentru a fi evitate concentrări ale mai multor riscuri pe un obiectiv asigurat sau concentrări de obiective asigurate pe aceeași zonă etc.);
- (v) Politici de deconcentrare a portofoliului de asigurare care să includă reasigurarea, co-asigurarea și limite de subscriere pe linii de asigurare, zone geografice, tipuri de obiective asigurate, industria de proveniență etc.;
- (vi) Diversificarea portofoliului de active astfel încât să se evite concentrarea instrumentelor financiare deținute.

La 31 decembrie 2022, Grupul Moldasig deține peste 80% din primele de asigurare subscrise pe piața din Republica Moldova pentru tipul de asigurări de răspundere civilă avia. Acest fapt indică prezența unor riscuri de concentrare, în legătură cu care acestea sunt transferate integral în reasigurare, conducerea Grupului monitorizează constant situația de pe piața asociată acestui tip de asigurări, se efectuează calculele necesare pentru a păstra principalii indicatori economici la un nivel înalt. Cota de piață a asigurărilor generale a Asito în România este mică 0,23%.

4.3.4 Riscul de contagiune

Riscul de contagiune reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi generate de apartenența la grup apărută ca urmare a raporturilor pe care Grupul le are cu alte entități din grup, situațiile de dificultate care apar într-o entitate din grup putând să se propage cu efecte negative asupra Grupului.

Riscul de contagiune are ca principale instrumente de control:

- (i) Autonomie decizională și politici de izolare a capitalului în cazul apariției unor evenimente extraordinare;
- (ii) Monitorizarea indicatorilor financiari ai grupului și politici de acțiune în cazul în care indicatorii coboară sub limitele prestabilite.

4.3.5 Riscul reputațional

Riscul reputațional reprezintă posibilitatea înregistrării de pierderi sau a nerealizării profiturilor estimate ca urmare a deteriorării imaginii Grupului și / sau a imaginii managementului care ar conduce la lipsa încrederii publicului în integritatea Grupului.

Riscul reputațional are ca principale instrumente de control:

- (i) Politici clare de evitare a conflictului de interese la nivelul conducerii Grupului;
- (ii) Angajarea personalului în baza unei analize a profesionalismului, abilităților și reputației acestuia;

4. Managementul riscurilor (continuare)

4.3.5 Riscul reputațional (continuare)

- (iii) Monitorizarea mass-mediei în vederea identificării și contracarării oricărei informații de natură să afecteze reputația Grupului;
- (iv) Politici clare care stabilesc standardele minime ce trebuie îndeplinite de serviciile oferite clienței, inclusiv modul de tratare a plângerilor, solicitărilor și cerințelor clienților.

4.4 Gestionarea capitalului

Obiectivele gestionării capitalului, politici și abordări

Obiectivele, politicile și abordările Grupului în ceea ce privește gestionarea capitalului sunt:

1. Menținerea capitalului la un nivel optim, astfel oferind un grad de securitate acționarilor;
2. Alocarea eficientă a capitalului și suportul în dezvoltarea afacerii pentru asigurarea rentabilității capitalului atras în vederea atingerii cerințelor acționarilor;
3. Păstrarea flexibilității financiare prin menținerea unei lichidități suficiente;
4. Gestiunea activelor și datoriilor ținând cont de riscul inerent în afacere;
5. Menținerea prudenței financiare pentru satisfacerea cerințelor persoanelor asigurate, organelor de reglementare și acționarilor.

Activitatea Societăților de asigurări în RM este de asemenea supusă unor cerințe legislative.

În conformitate cu legislația Republicii Moldova, companiile de asigurări urmează Legea cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21.12.2006, cu modificările și completările ulterioare, care prevede conformarea capitalului statutar și indicatorilor de prudențialitate care sunt prezentate în continuare. Din anul 2012 capitalul social al unei companii de asigurări ce oferă asigurarea generală trebuie să fie nu mai puțin de 15 000 000 MDL, corectat cu coeficientul 1,5 pentru practicarea asigurării obligatorie de răspundere civilă auto externă, respectiv în cazul Societății trebuie să fie nu mai puțin de 22 500 000 MDL. La 31 decembrie 2022 capitalul statutar al Societății constituie 60 000 000 MDL.

Indicele de solvabilitate

În conformitate cu Legea cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21.12.2006, cu modificările și completările ulterioare, Societatea e obligată să calculeze indicii solvabilității și lichidității. Rata de solvabilitate trebuie să fie nu mai puțin de 100%, iar coeficientul de lichiditate trebuie să fie nu mai puțin de 1.

Rata de solvabilitate la 31.12.2022 al Societății Moldasig SA este de 190% (Asito Kpital SA 171%) (31.12.2021: 342%, Asito Kapital SA – 157%), iar coeficientul de lichiditate constituie 2,32 (31.12.2021: 2,73).

Calculul marjei de solvabilitate disponibile și ratei de solvabilitate a asigurătorului pentru Moldasig SA la 31 decembrie 2022 și 2021 este prezentată în tabelul următor:

4. Managementul riscurilor (continuare)**4.4 Gestionarea capitalului (continuare)**

Descriere	31.12.2021	31.12.2022
Active admise în Fondurile asiguraților	293 086 911	352 774 404
Obligații contractuale (Rezervele tehnice de asigurare)	219 648 058	249 466 950
Excedent/deficit în Fondurile asiguraților față de obligațiile contractuale	73 438 854	103 307 455
Active în Fondurile asigurătorului (reasigurătorului)	185 707 102	146 479 003
Obligații aferente Fondurilor asigurătorului (reasigurătorului)	54 949 097	75 197 457
Excedent/deficit în Fondurile asigurătorului (reasigurătorului)	130 758 005	71 281 546
Total marja de solvabilitate disponibilă (MSD)	204 196 859	174 589 000
Total marja de solvabilitate minimă (MSM)	59 664 841	91 913 118
Rata solvabilității %	342%	190%

Calculul coeficientului de lichiditate pentru asigurător Moldasig SA la 31 decembrie 2022 și 2021 este prezentată în tabelul următor:

Descriere	31.12.2021	31.12.2022
Mijloace bănești în conturi curente	10 387 516	12 877 247
Numerar în casierie	601 035	632 480
Depozite bancare la termen care pot fi retrase necondiționat	68 765 630	38 076 434
Valori mobiliare	31 998 460	93 313 080
Total active lichide	111 752 642	144 899 241
RDDN micșorată cu valoarea daunelor aferentă litigiilor și diminuată cu 50% din cota reasigurătorului aferent RDDN		28 248 323
Orice datorii scadente în următoarele 30 zile de la data raportării, altele decât rezervele tehnice de asigurare	40 893 515	34 326 007
Total obligații	40 893 515	62 574 330
Coeficientul de lichiditate pentru asigurări generale	2,73	2,32

Plasarea rezervelor

În conformitate cu Regulile de plasare a fondurilor și rezervelor de asigurare Grupul urmează să respecte corelația normativă a plasamentelor pentru fiecare tip de investiție față de suma totală a rezervelor. La 31 decembrie 2022 Grupul a respectat Regulile de plasare a fondurilor și rezervelor de asigurare. Totodată, rezervele tehnice calculate la data de 31.12.2022 sunt suficiente pentru a acoperi toate daunele declarate și deasemenea cele neavizate. Excedent de active admise în fondurile asiguraților pentru Moldasig SA, ținând cont de cerințele de diversificare constituie 11 394 337 lei (la 31.12.2021 - 13 774 012 lei).

4. Managementul riscurilor (continuare)

4.5 Riscuri legate de pandemia COVID-19

Pe tot parcursul anului 2022, Grupul practic nu a simțit impactul pandemiei de Covid-19 asupra activităților sale. În pofida dispariției riscurilor asociate cu Covid-19 atât la momentul actual, cât și pe parcursul întregului an, Grupul deține lichidități libere de orice obligațiune, fapt ce va permite, chiar și în cazul dezvoltării situației conform celui mai pesimist scenariu, să-și onoreze toate obligațiunile față de Asigurați, instituțiile statului, dar și terțe persoane.

4.6 Riscuri legate de conflict armat din Ucraina

Începând cu 24 februarie 2022 țara vecină Ucraina este implicată într-un conflict armat cu Rusia. Incertitudinea cu privire la evoluția ulterioară a situației regionale și imprevizibilitatea efectelor de ordin politic economic și social a acestora pot afecta activitatea debitorilor atât din Moldova cât și din străinătate. Acest conflict poate afecta și reasigurătorii, cărora le-au fost transferate unele riscuri.

Implicațiile economice și riscuri ale conflictului armat în Ucraina includ:

- Întreruperea aprovizionării cu energie și/sau șocuri pe prețuri.
- Presiuni inflaționiste în economii prin creșterea prețurilor la energie, alimente și metale.
- Posibilitatea unei crize a migraților în Europa de Est, în timp ce ucrainenii încearcă să părăsească teatrul de război.
- O intensificare a atacurilor și contraatacurilor cibernetice între Rusia și percepții săi adversari.
- Reevaluarea riscului care crește costurile de împrumut sau limitează accesul la finanțare pentru debitorii mai slabi.
- Erodarea profitului pentru sectoarele care consumă multă energie sau se bazează pe cheltuielile discreționare ale consumatorilor.

Impactul conflictului din Ucraina asupra activităților de asigurare/reasigurare a Societății în 2022 a afectat următoarele tipuri de asigurări:

Asigurări de răspundere civilă auto obligatorie internă (RCAI) - încheieri masive de contracte RCAI pe perioade de 15 zile și 1 lună pe autovehicule cu numere de înmatriculare străine în primele 2 trimestre 2022, ca urmare a migrației masive începând cu 24.02.2022 a populației din Ucraina în RM sau în tranzit prin ea. S-a înregistrat o creștere a numărului de contracte cu 29% și a primelor subscrise cu 40%.

Asigurări de răspundere civilă auto obligatorie externă (RCAE) - scăderea semnificativă a vânzărilor de polițe de asigurare pentru Zonă I (Ucraina, Belarus) și Zonă II (Ucraina, Belarus și Federația Rusă). Scăderea numărului de contracte în aceste zone față de anul 2021 a fost cu 47% și a primelor subscrise cu 53%.

Asigurări de sănătate externe - scăderea semnificativă a vânzărilor de polițe de asigurare pentru zona CSI. Pentru Ucraina, Rusia în perioada anului 2021 au fost subscrise 13 357 polițe medicale peste hotare în valoare de 1 142 mii lei, pe când în perioada anului 2022 s-au subscris doar 1 122 contracte în valoare de 101,7 mii lei, ceea ce reprezintă o scădere drastică pentru acest tip de asigurare de cca -91%.

Asigurări de răspundere civilă Avia – creșterea considerabilă primei medie de referință, cu +76% din cauza politicii de reasigurare. Sancțiunile impuse Federației Ruse ca rezultat al invaziei Ucrainei a direcționat Grupul să cedeze primele în reasigurare pe piața londoneză cu prețuri mai mari. În ciuda factorilor de mai sus, aceste produse de asigurare au rămas profitabile pentru Grup pe tot parcursul anului 2022. Conflictul militar nu a avut un impact serios asupra altor produse.

Grupul Moldasig

Situatii financiare consolidate a grupului pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

4. Managementul riscurilor (Continuare)**4.7 Impactul creșterii prețurilor la resursele energetice asupra activităților Grupului.**

Grupul nu desfășoară activități de producție consumatoare de energie și, prin urmare, utilizează resursele energetice doar ca utilități în oficiile teritoriale și punctele sale de vânzare.

Modificările cheltuielilor pentru servicii comunale ale Grupului sunt după cum urmează

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022	Crestere in lei 2022/2021	Crestere in % 2022/2021
Gaze naturale	249 545	461 562	212 017	85
Energie electrica	744 638	1 087 142	342 504	46
Alte servicii comunale	258 514	417 419	158 905	61
	1 252 697	1 966 123	713 426	57

O creștere a cheltuielilor cu energia nu poate afecta semnificativ continuarea activității ale Grupului, dar, în același timp, se face tot posibilul pentru economisirea resurselor energetice.

4.8 Impactul politicii Băncii Naționale pentru reducerea inflației.

Acțiuni ale Ministerului Finanțelor și Băncii Naționale în 2022 a dus la o creștere semnificativă a ratelor dobânzilor la depozite și a veniturilor din Valorile Mobiliare de Stat în Moldova cât și în România. Având în vedere că Grupul investește în aceste instrumente financiare, în 2022 s-a înregistrat o creștere semnificativă a profiturilor din activitățile de investiții.

	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022	Crestere in lei 2022/2021	Crestere in % 2022/2021
Suma depozitelor, investițiilor în VMS	220 966 084	307 010 242	86 044 158	39
Venituri din dobinzi	6 407 474	15 036 846	8 629 372	135

După cum se poate observa din cele menționate, Grupul menține solvabilitatea și stabilitatea financiară în condițiile operațiilor militare din Ucraina, crizei energetice și proceselor inflaționiste din Republica Moldova. Grupul monitorizează situația regională și impactul asupra clienților, portofoliilor de asigurări și ia în considerare noul context în procesul de luare a deciziilor.

Grupul Moldasig

Situații financiare consolidate a grupului pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

5. Imobilizări necorporale

	Fond comercial	Programe informatic	Embleme comerciale	Licențe	Alte imobilizări	Total
<i>Valoarea inițială</i>						
01 ianuarie 2021	79 152 391	4 285 447	36 541	14 950	1 639 695	85 129 024
Achiziții	-	147 563	-	-	280 284	427 847
Leșiri	-	-	-	-	117 422	117 422
Corecții (reevaluari)	-	(1 140 947)	-	-	-	(1 140 947)
31 decembrie 2021	79 152 391	3 292 063	36 541	14 950	1 802 557	84 298 502
<i>Amortizarea cumulată</i>						
01 ianuarie 2021	79 152 391	3075576	26 012	-	1 572 894	83 826 873
Aditii	-	74 025	3 654	-	52 729	130 408
Leșiri	-	-	-	-	117 422	117 422
31 decembrie 2021	79 152 391	3 149 601	29 666	-	1 508 201	83 839 859
<i>Valoarea inițială</i>						
01 ianuarie 2022	79 152 391	3 292 063	36 541	14 950	1 802 557	84 298 502
Achiziții	-	-	16 472	-	1 324 370	1 340 842
Leșiri	-	-	(36 541)	-	169 711	133 170
Corecții (reevaluari)	-	-	-	-	(74 678)	(74 678)
31 decembrie 2022	79 152 391	3 292 063	16 472	14 950	2 882 538	85 358 414
<i>Amortizarea cumulată</i>						
01 ianuarie 2022	79 152 391	3 149 601	29 666	-	1 508 201	83 839 859
Aditii	-	73 025	7 195	-	288 660	368 880
Leșiri	-	-	(36 541)	-	361 768	325 227
31 decembrie 2022	79 152 391	3 222 626	320	-	1 435 093	83 810 430
<i>Valoarea netă contabilă</i>						
01 ianuarie 2022		142 462	6 875	14 950	294 356	458 643
31 decembrie 2022		69 437	16 152	14 950	1 447 445	1 547 984

La 31 decembrie 2022 costul imobilizărilor necorporale complet amortizate a constituit 83 562 927 lei (31 decembrie 2021: 83 484 630 lei). La 31 decembrie 2022 imobilizările necorporale nu au fost gajate.

6. Imobilizari corporale

	Terenuri	Investiții imobiliare	Proprietăți imobiliare	Mijloace de transport, Instalații tehnice	Alte imobilizări	Drepturi de utilizare	Total
<i>Valoarea inițială</i>							
01 ianuarie 2021	14 818 746	165 976 350	53 845 656	17 484 604	5 857 847	973 471	258 956 674
Corecții (reevaluari)	(351 087)	-	-	973 471	-	-	622 384
Aditii	-	1 659 749	-	396 408	-	-	2 056 157
Ieșiri	-	-	-	1 913 049	99 746	-	2 012 795
31 decembrie 2021	14 467 659	167 636 099	53 845 656	16 941 434	5 758 101	973 471	259 622 420
<i>Amortizarea cumulata</i>							
01 ianuarie 2021		6 168 295	6 297 107	13 295 520	3 014 356	-	28 775 278
Corecții (reevaluari)		-	-	70 437	-	-	70 437
Aditii		2 689 565	1 404 173	1 355 070	157 422	275 823	5 882 053
Ieșiri		-	-	714 935	98 290	-	813 225
31 decembrie 2021		8 857 860	7 701 280	14 006 092	3 073 488	275 823	33 914 543
<i>Valoarea inițială</i>							
01 ianuarie 2022	14 467 659	167 636 099	53 845 656	16 941 434	5 758 101	973 471	259 622 420
Corecții (reevaluari)	1 265 199	(61 605 403)	18 767 371	-	-	14 195	(41 572 833)
Aditii	-	2 617 484	-	656 543	111 900	-	3 385 927
Ieșiri	-	-	-	436 259	1 470 213	-	1 906 472
31 decembrie 2022	15 732 858	108 648 180	72 613 027	17 147 523	4 399 788	987 666	219 529 042
<i>Amortizarea cumulata</i>							
01 ianuarie 2022	-	8 857 860	7 701 280	14 006 092	3 073 488	275 823	33 914 543

Grupul Moldasig

Situatii financiare consolidate a grupului pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

	Terenuri	Investiții imobiliare	Proprietăți imobiliare	Mijloace de transport, Instalații tehnice	Alte immobilizări	Drepturi de utilizare	Total
Corecții (reevaluari)	-	(4 321 772)	4 241 828	-	335 881	-	255 937
Aditii	-	2 647 695	1 191 025	1 078 564	129 889	201 557	5 047 173
leșiri	-	-	-	436 259	69 498	-	505 757
31 decembrie 2022	-	7 183 783	13 134 133	14 446 840	3 469 760	477 380	38 711 896
<i>Valoarea neta contabila</i>							
01 ianuarie 2022	14 467 659	158 778 239	46 144 376	2 935 342	2 684 613	697 648	225 707 877
31 decembrie 2022	15 732 858	101 464 397	59 478 894	2 700 683	930 028	510 286	180 817 146

Pe parcursul anului 2022, a fost efectuată o reevaluare a immobilizărilor corporale ale Grupului, ceea ce a dus la o pierdere cu peste 36,9 de milioane de lei.

6. Imobilizări corporale (continuare)

Valoarea netă a terenurilor și clădirilor evaluate la cost este prezentată în tabelul următor:

	Terenuri	Investiții imobiliare	Proprietăți imobiliare	Total
31 decembrie 2021				
Valoarea inițială	3 882 005	165 976 350	44 237 845	214 096 200
Amortizarea cumulată	-	8 857 860	8 546 651	17 404 511
Valoarea netă contabilă	3 882 005	157 118 490	35 691 194	196 691 689
31 decembrie 2022				
Valoarea inițială	3 882 005	165 976 350	44 237 845	214 096 200
Amortizarea cumulată	-	11 547 425	9 428 131	20 975 556
Valoarea netă contabilă	3 882 005	154 428 925	34 809 714	193 120 644

Grupul a recunoscut în situația poziției financiare active și datorii aferente retratării contractului de închiriere conform IFRS 16 pentru două autoturisme.

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Active reprezentând drepturi de utilizare	973 471	987 666
Amortizarea activelor reprezentând drepturi de utilizare	275 823	477 380
Valoare netă contabilă	697 648	510 286
Datorii pentru leasing financiar	525 842	384 443
Plăți pentru leasing financiar	147 886	164 624
Cheltuieli cu dobândă	1 008	956

7. Investiții în entități afiliate

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Fond de Garanție financiară externă	12 199 807	10 826 450
Contribuție inițială în Fondul de Compensare	1 125 000	1 125 000
Total	13 324 807	11 951 450

Societatea Moldasig SA este membru al Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule (BNAA). În conformitate cu Regulamentul privind Fondul de compensare nr. 23/3 din 29.05.2008 și Statutul BNAA, membrii sunt obligați să contribuie cu sume care sunt restituibile în cazul excluderii din rândul membrilor. În anul 2018 suma contribuției speciale în mărime de 1 562 727 lei a fost rambursată de către BNAA. Contribuția inițială la 31.12.22 constituie 1 125 000 lei, nefiind schimbată pe parcursul anului. Începând cu 2004, Societatea are cota de participare (25% din valoarea totală) în Fondul de Garanție Bancară în favoarea Consiliului Birourilor Carte Verde în mărime de 500.000 USD. În anul 2021 conform cantității membrilor Consiliului Birourilor Carte Verde, Fondul de Garanție a fost modificat și la 31.12.2021 constituie – 607 142,86 EUR sau echivalentul a **12 199 807 MDL**.

În anul 2022 conform cantității membrilor Consiliului Birourilor Carte Verde, Fondul de Garanție a fost modificat și la 31.12.2022 constituie – 531 250 EUR sau echivalentul a **10 826 450 MDL**.

8. Alte investiții financiare

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Depozite plasate în băncile comerciale pe termen scurt	68 167 543	107 397 279
Depozite plasate în băncile comerciale pe termen lung	33 630 134	11 388 110
Împrumuturi acordate	34 555 000	34 306 667
ajustări de depreciere	(33 810 000)	(33 810 000)
Valori Mobiliare de Stat	119 168 407	188 224 853
Alte investiții	948 069	301 968
Total investiții păstrate până la scadență	222 659 153	307 808 877

Contracte de depozit în valută străină sunt încheiate pe un termen de 24 – 25 luni cu dobândă anuală de la 1,75% până la 2,75%. Contracte de depozit în lei moldovenești sunt încheiate pe un termen de 24 luni cu dobândă anuală de 14%. Contracte de depozit în RON sunt încheiate pe un termen până la 12 luni cu dobânda anuală de la 3% până la 8,20%.

9. Impozitul pe venit

Cota impozitului pe profit pentru anul 2022 în Republica Moldova a fost de 12% (2021: 12%) și a fost menținută ca și în perioadele anterioare. Grupul a calculat impozit pe profit curent pentru rezultatele aferente anului 2022 în mărime de **4 331 681 lei (2021: 47 361 lei)** și impozitul pe profit amânat în mărime de (694 659) lei (2021: 225 213 lei).

Cheltuieli privind impozitul pe venit

	Anul 2021	Anul 2022
Impozit pe profit curent		
Cheltuieli cu impozitul pe profit curent	47 361	4 331 681
Impozit pe profit amânat		
Venituri din impozitul pe profit amânat	134 235	697 659
Cheltuieli cu impozitul pe profit amânat	90 978	0
Total	4 104	3 634 022

Reconcilierea cotei efective de impozitare

	Anul 2021	Anul 2022
Profit până la impozitare	549 750	(64 533)
Impozit calculat conform cotei	65 970	567)
Venituri neimpozabile	(208 119)	(7 744 028)
Cheltuieli nedeductibile	511 108	(563 025)
Reevaluarea activelor	0	3 116 528
Provizioane	(399 978)	3 898 169
Amenzi	0	990 794
Diferențe IFRS	313 509	697 223
Pierderi fiscale	(293 926)	(192 626)
Alte diferențe	86 390	3 910 067
Efectul cotelor mai mari în România	(27 594)	55 489
Cheltuieli impozitul pe venit curent	9% 47 361	106,7% 4 331 681

9. Impozitul pe venit (continuare)**Active/datorii amânate privind impozitul pe venit**

	Impozit Aminat 2021	Impozit Aminat 2022
Terenuri (reevaluare)	(130 744)	(217 247)
Imobilizări corporale (reevaluare)	(3 443 458)	(5 202 582)
Provizion concedii	393 259	441 457
Provizion BNAA	-	216 000
Provizioane judecata	1 125 310	1 150 897
Pierdere fiscală	5 246 212	4 362 491
Depreciere creanțe și cheltuieli	1 318 116	2 182 650
Alte	428 863	121 291
	4 937 558	3 054 957

10. Creanțe provenite din operațiuni de asigurare directă și reasigurare

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Datorate de la Deținători de polițe (asigurați)	59 324 184	74 264 231
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(21 237 020)</i>	<i>(20 850 605)</i>
Datorate de la Intermediari în asigurări	12 523 574	16 971 395
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(6 785 640)</i>	<i>(6 538 896)</i>
Creanțe datorate de la reasiguratorii	12 694 073	16 483 776
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(12 166 587)</i>	<i>(12 166 587)</i>
Creanțe din regrese	49 989 476	53 681 718
<i>venituri anticipate</i>	<i>(23 791 706)</i>	<i>(27 930 153)</i>
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(22 762 963)</i>	<i>(23 328 894)</i>
Alte Creanțe	13 870	7 051
Total	47 801 261	70 593 036

11. Stocuri

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Bunuri recuperate din plățile de asigurare	4 120	4 120
Active deținute pentru vânzare	-	147 257
Consumabile	347 575	360 721
Total	351 695	512 098

Autovehiculele deteriorate (nu mai puțin de 75%) transmise în schimbul achitării despăgubirii de 100% se clasifică de către Grup ca active deținute pentru vânzare și se recunosc în bilanțul contabil numai în cazul existenței unei probabilități înalte a vânzării acestora în conformitate cu prevederile IFRS 5 Active imobilizate deținute în vederea vânzării și activități întrerupte.

Grupul Moldasig

Situafii financiare consolidate a grupului pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

12. Numerar si echivalente de numerar

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Mijloace Bănești în casa	608 879	634 544
Conturi curente	21 039 474	22 309 297
Total	21 648 353	22 943 841

13. Cheltuieli de achiziție raportate

	2021	2022
Sold la 1 ianuarie	28 109 716	29 173 314
Modificare cheltuielilor de achiziție raportate	1 063 598	12 785 293
Sold la 31 decembrie	29 173 314	41 958 607

14. Alte creanțe

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Plăți în avans	1 751 639	1 938 065
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(1 238 400)</i>	<i>(1 091 001)</i>
Creanțe cu personalul	315 425	342 915
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(13 776)</i>	<i>(13 776)</i>
Creanțe privind bugetul Public Național	1 497 184	326 081
Dobânzi de încasat aferente investițiilor	59 755	123 216 149
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>0</i>	<i>(123 193 521)</i>
Creanțe pentru leasing operațional	340 945	255 154
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(16 000)</i>	<i>(16 000)</i>
Alte Creanțe	147 859 828	128 518 150
<i>ajustări de depreciere</i>	<i>(55 960 470)</i>	<i>(55 960 470)</i>
Total	94 596 130	74 321 746

15. Capital social emis

Capitalul Moldasig SA emis la 31 decembrie 2012 a fost divizat în 600000 acțiuni înregistrate cu valoarea nominală de 100 de lei MDL. La 31 decembrie 2022 structura acționariatului este precum urmează:

	% in capital	% acțiuni grevate	% acțiuni disponibile
Moldasig SA	80,0		80,0
Banca de economii SA	10,2		10,2
ÎS Calea Ferată din Moldova	5,0		5,0
ÎS Poșta Moldovei	4,8		4,8
	100.00%	0%	100.00%

15. Capital social emis (continuare)

Conform Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) nr.60/2 din 6 decembrie 2016 cu privire la unele măsuri față de acționarii Societății pe acțiuni "Moldasig", grupul de acționari care a acționat în mod concertat și care deține drepturi aferente unui pachet de acțiuni de 80% din acțiunile cu drept de vot ale Societății, dobândite fără avizul prealabil al autorității de supraveghere este suspendat în exercitarea dreptului de vot, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni pe ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru funcția de membru al consiliului societății, al organului executiv și al comisiei de cenzori și a dreptului de a primi dividende.

În temeiul hotărârii CNPF nr. 9/1 din 02.03.2017 cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emiteră a unor noi acțiuni ale Societății pe acțiuni „MOLDASIG”, au fost anulate 480.000 acțiuni ale acționarilor care acționau concertat în raport cu societatea și emise acțiuni noi.

În prezent, 80% din acțiuni sunt gestionate de Comisia Națională a Pieței Financiare, în scopul administrării, precum și pentru identificarea de noi investitori.

16.1 Capital de reevaluare

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Diferențe din reevaluarea activelor corporale și terenurilor	17 505 908	31 774 223
Total	17 505 908	31 774 223

16.2 Rezerve

În conformitate cu art. 46, alin. 2 al Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997, Societatea trebuie să aloce 5% din profitul net anual în capitalul de rezervă până la atingerea unui nivel de cel puțin 15% din capitalul statutar. Astfel Grupul are formata rezerva în valoare de 9 000 000 MDL.

17. Rezerve tehnice

Denumirea rezervelor	Rezerve tehnice în asigurări de viață (lei)						Total rezerve tehnice (lei)		
	Rezerve tehnice în asigurări generale (lei)			la sfârșitul perioadei de raportare			la sfârșitul perioadei de raportare		
	la începutul anului	la sfârșitul perioadei de raportare	modificarea rezervei	la începutul anului	la sfârșitul perioadei de raportare	modificarea rezervei	la începutul anului	la sfârșitul perioadei de raportare	modificarea rezervei
RPN, din care:	143 824 480	207 136 671	63 312 191	-	-	-	143 824 480	207 136 671	63 312 191
cota reasiguratorului în RPN	31 741 738	47 598 318	15 856 580	-	-	-	31 741 738	47 598 318	15 856 580
RDDN , din care:	119 396 142	98 751 561	(20 644 581)	-	-	-	119 396 142	98 751 561	(20 644 581)
cota reasiguratorului în RDDN	56 931 752	39 407 000	(17 524 752)	-	-	-	56 931 752	39 407 000	(17 524 752)
RDN, din care:	49 836 897	49 229 206	(607 691)	-	-	-	49 836 897	49 229 206	(607 691)
cota reasiguratorului în RDN	2 150 434	497 606	(1 652 828)	-	-	-	2 150 434	497 606	(1 652 828)
RRN, din care:	14 029 216	5 201 541	(8 827 675)	-	-	-	14 029 216	5 201 541	(8 827 675)
cota reasiguratorului în RRN	5 770 442	88 678	(5 681 764)	-	-	-	5 770 442	88 678	(5 681 764)
Alte rezerve tehnice, din care:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
cota reasiguratorului în alte rezerve tehnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total rezerve tehnice,	327 086 735	360 318 979	33 232 244	-	-	-	327 086 735	360 318 979	33 232 244
cota reasiguratorului în rezervele tehnice	96 594 366	87 591 602	(9 002 764)	-	-	-	96 594 366	87 591 602	(9 002 764)

Moldasig SA

Situații financiare consolidate la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

18. Provizioane

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Provizion aferent primelor reasigurare	1 400 000	1 800 000
Provizion pentru concediile nefolosite	3 297 825	3 678 805
Provizion privind bonusuri calculate	134 655	754 024
Provizion aferent datoriilor înaintate	9 377 580	9 590 809
Total	14 210 060	15 823 638

19. Datorii

Denumire	31 decembrie 2021	31 decembrie 2022
Datorii către asigurați	876 591	699 871
Datorii către intermediarii în asigurări	16 335 309	23 438 569
Datorii provenite din operațiuni de reasigurare	79 610 615	83 419 413
Datorii față de furnizori, creditori, personal	5 086 815	6 359 593
Depozite colaterale	7 303 580	35 510 896
Alte datorii, inclusiv datorii fiscale și datorii pentru asigurările sociale	25 923 075	11 191 294
Total	135 135 985	160 619 639

20. Venituri nete din primele de asigurare

	2021	2022
Prime nete câștigate	247 261 712	296 395 872
Prime brute subscrise	314 379 032	465 182 621
Prime pe contracte rezoluționate și anulate	3 196 781	9 066 994
Prime brute subscrise cedate în reasigurare	70 907 333	137 193 845
Variația rezervei primei necâștigate (+/-)	4 802 755	38 260 299
Variația rezervei primei necâștigate, cedate în reasigurare (+/-)	11 789 549	15 734 389

Veniturile sunt obținute în principal pe următoarele tipuri de asigurări: RCAI, Carte Verde, RC Nave aeriene, Casco, asigurări de accidente, asigurarea bunurilor persoanelor juridice și fizice, asigurări medicale facultative și în străinătate, și altele.

În urma creșterii semnificative a primelor subscrise pentru asigurări de tip răspunderea civilă nave aeriene care sunt reasigurate cu cota 99,99% la 31.12.2022 au crescut rezerve primei necâștigate, prime cedate în reasigurare precum și datorii pentru contracte de reasigurare.

21. Daune apărute nete

	2021	2022
Daune apărute nete	64 698 279	87 104 803
Daune brute calculate	74 871 087	104 901 717
Cuantumul daunelor plătite de reasigurator	(3 347 913)	(7 385 755)
Variația rezervelor de daune avizate și neavizate, brute (+/-)	17 998 835	(22 136 577)
Variația rezervelor de daune avizate și neavizate, cedate în reasigurare (+/-)	(16 520 518)	19 632 847
Recuperările provenite din regres sau subrogații	(8 303 212)	(7 907 429)

Moldasig SA

Situatii financiare consolidate la data si pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate in MDL, daca nu este indicat altfel)

22. Cheltuieli operaționale

	2021	2022
Cheltuieli operaționale nete	158 096 719	190 471 950
Cheltuieli de achiziție	52 617 439	69 941 123
Variația sumei cheltuielilor de achiziție reportate	(1 484 729)	(12 856 361)
Comisionul de reasigurare	(8 322 698)	(15 049 676)
Cheltuieli administrative	109 484 229	126 795 746
Alte cheltuieli operaționale	5 802 478	21 641 118

22.1 Cheltuieli de achiziție

	2021	2022
Cheltuieli de comision intermediarilor	38 867 128	56 748 662
Alte cheltuieli	13 750 311	13 192 461
Total	52 617 439	69 941 123

22.2 Cheltuieli administrative

	2021	2022
Cheltuieli cu beneficiile angajaților	85 552 120	100 053 494
Amortizare si cheltuieli de depreciere	6 307 538	5 805 950
Cheltuieli cu delegarea	42 321	55 140
Alte cheltuieli de întreținere (inclusiv impozite și taxe, servicii, reparatii)	16 699 579	19 785 075
Cheltuieli privind reclama	894 622	1 096 087
Total	109 496 180	126 795 746

22.3 Alte cheltuieli operaționale

	2021	2022
Cheltuieli privind realizarea altor active curente		
Amenzi si penalități	4 342	5 810 200
Cheltuieli cu chiriile	3 483 337	3 578 520
Alte cheltuieli din exploatare	494 264	506 346
Taxe CNPF, BNAA	1 820 535	11 746 052
Total	5 802 478	21 641 118

23. Alte venituri din activitatea operațională

	2021	2022
Venituri din vânzarea autoturismelor, deținute pentru vânzare	1 814 626	883 348
Venituri din leasing operațional	3 268 278	3 452 348
Venituri din amenzi, penalități	6 672	85 600
Alte venituri din exploatare	7 243 886	2 618 634
Total	12 333 462	7 039 930

23. Alte venituri din activitatea operațională (continuare)

Venituri din leasing operațional includ veniturile aferente leasingului operational. Alte venituri din exploatare includ: venituri din rambursarea creanțelor dubioase, taxele rambursate și altele. Pe parcursul anului 2022 nu au fost încheiate contracte de vânzare-cumpărare a activelor cu sume semnificative.

24. Alte cheltuieli de funcționare

	2021	2022
Provizioane BNAA	1 400 000	1 800 000
Provizioane depreciere	20 927 184	9 104 192
Provizioane litigii	44 771	213 228
Ajustări de valoare	1 936 611	14 057 300
Alte cheltuieli	4 170 859	1 423 832
Total	28 479 425	26 598 552

25. Venitul net din investiții

	2021(retratat)	2022
Venituri cu dobândă (din plasamente)	16 792 444	20 769 317
Venituri (cheltuieli) din reevaluarea si iesirea activelor financiare pe termen lung	(2 901 461)	(60 084 875)
Venit (pierdere) din comercializări de imobilizări corporale	29 886	42 987
Pierderi din lichidări de imobilizări corporale	(41 501)	0
Total	13 879 368	(39 272 571)

Veniturile aferente activelor financiare includ câștiguri din dobânzi aferente plasamentelor depozitare la instituțiile financiare și valorilor mobiliare de stat. Veniturile din dobânzi se recunosc în Situația consolidată a rezultatului global pe măsură ce acestea se generează, utilizând metoda ratei efective a dobânzii conform contractelor depozitare. Veniturile (cheltuielile) din reevaluarea și ieșirea activelor financiare pe termen lung sunt legate cu reevaluarea investițiilor în întreprinderile fiice ale Societății - mamă, în contextul sporirii calității activelor și cerințelor de prudențialitate și siguranță financiară.

26. Rezultat din activitatea financiara (venituri financiare / cheltuieli), net

	2021	2022
Venituri financiare	6 513 035	18 063 413
Câștiguri din diferențe de curs	6 513 035	18 063 413
Cheltuieli financiare	7 237 705	13 465 208
Pierderi din diferențe de curs	7 237 705	13 465 208
Total, net	(724 670)	4 598 205

În general, câștigurile și pierderile din diferențe de curs sunt aferente tranzacțiilor pentru riscurile cedate în reasigurare, unde reasuratorii sunt persoane nerezidente, precum și a soldurilor investițiilor, depozitelor și altor contracte în valuta străină.

27. Tranzacții cu părți afiliate

Grupul pe parcursul anului 2022 a identificat următoarele părți afiliate:

1. I.S. "Calea Ferată din Moldova" (Acționar Moldasig SA) – 5%
2. I.S. "Poșta Moldovei" (Acționar Moldasig SA) – 4.8%
3. Banca de Economii SA (Acționar Moldasig SA) – 10.2%
4. Coadă Victor (Director General Moldasig SA)
5. Rusnac Vladimir (Președinte Consiliului Moldasig SA)
6. Iutis Stela (Membru Consiliului Moldasig SA)
7. Schendrea Nina (Membru Consiliului Moldasig SA)
8. Ciobanu Tatiana (Președinte Consiliului Moldasig SA până 23.08.22)
9. Tomița Petru (Membru Consiliului până Moldasig SA 23.08.22)
10. Buliba Roman (Membru Consiliului până Moldasig SA 23.08.22)
11. Audit Concret SRL (Comisia de cenzori Moldasig SA)
12. Vodovoi Vadim (Președinte Comitetului de Audit Moldasig SA)
13. Balan Ana (Membru Comitetului de Audit Moldasig SA)
14. Lupușor Alexandru (Membru Comitetului de Audit Moldasig SA)
15. Iliev Nicolai (Actuar Moldasig SA)
16. Tampei Efrosinia (Director Financiar Moldasig SA)
17. Ovrușchii Evgheni (Contabil șef Moldasig SA)
18. Pascaru Valentin (Director Reprezentanța Bălți)
19. Pangalos Ana (Director Reprezentanța Orhei)
20. Moraru-Osipov Valentina (Director Reprezentanța Ungheni)
21. Munteanu Tatiana (Director Reprezentanța Hîncești)
22. Borimeciov Victor (Director Reprezentanța Cahul)
23. Iamboglo Ivan (Director Reprezentanța Comrat)
24. Vremere Victor (Director Reprezentanța Ștefan-Vodă)
25. Grigorii Olaru (Lichidator BEM SA)
26. Sergiu Chicu (Președintele Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
27. Cristian Jardan (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
28. Ion Cotruță (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
29. Roman Gapeev (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
30. Tatiana Demidenco (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
31. Natalia Vrabii (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
32. Ion Zaporojan (Membru Consiliului de administrație Calea Ferată IS)
33. Oleg Tofilat (Director General Calea Ferată IS)
34. Vitalie Mucan (Prim-Vice director Calea Ferată IS)
35. Miron Gagauz (Prim-Vice director Calea Ferată IS)
36. Serghei Tomșa (Vice director Calea Ferată IS)
37. Filipp Ivanov (Ajutorul Directorului General Calea Ferată IS)
38. Alina BOȚOC (Președintele Consiliului Poșta Moldovei IS)
39. Andrei CUȘCĂ (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
40. Adrian BĂLUȚEL (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
41. Nona COJOCARU (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
42. Ana MĂMĂLIGĂ (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
43. Angela ȚURCANU (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
44. Ion GUMENE (Membru al Consiliului Poșta Moldovei IS)
45. Roman COJUHARI (Administrator interimar Poșta Moldovei IS)
46. Violeta COJOCARU (Viceadministratoare Poșta Moldovei IS)

27. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)**Pe parcursul anului 2022 cu părți nominalizate în punctele 1 – 3, Societatea Moldasig SA a avut următoarele tranzacții:**

1. IS Calea Ferată – contractarea serviciilor de asigurare cu rulaj 84 435 mii lei (anul 2021 - 11,5 mii lei). Servicii de locațiune cu rulaj 150 mii lei (anul 2021 - 135,7 mii lei), datoria SA Moldasig fața de Calea Ferată IS la 31.12.22 constituie 14,5 mii lei (anul 2021 - 11,5 mii lei).

2. IS Poșta Moldovei – tranzacții privind contactarea serviciilor de locațiune cu rulaj de 187,5 mii lei (anul 2021 - 161,3 mii lei), tranzacții privind servicii poștale cu rulaj de 22,3 mii lei (anul 2021 – 29,2 mii lei). Soldul avansului pentru servicii poștale fața de IS Poșta Moldovei la 31.12.22 constituie 4,5 mii lei (anul 2021 – 9,6 mii lei), datoria SA Moldasig fața de IS Poșta Moldovei pentru servicii locațiune la 31.12.22 constituie 3,1 mii lei (anul 2021 – 2,1 mii lei).

3. Banca de Economii SA – nu au fost înregistrate tranzacții pe parcursul anului 2022 și anului 2021.

	Sold la 31.12.21	Asigurări		Servicii de locațiune		Servicii poștale		Sold la 31.12.22
		Procurate	Achitate	Procurate	Achitate	Procurate	Achitate	
Calea Ferata IS	11 455	84 435	84 435	150 023	146 996	-	-	14 482
Posta Moldovei IS	(7 382)	-	-	189 565	187 496	22 271	18 386	(1 428)
Banca de Economii SA	-	-	-	-	-	-	-	-
Total	4 073							13 054

Cu persoanele nominalizate în punctele 4 – 24, Grupul nu a avut relații, cu excepția plăților salariale sau altor remunerații. Cu persoanele nominalizate în punctele 25 – 46, Grupul nu a avut relații.

Societatea Moldasig SA la data de 31.12.2022 deține control asupra următoarelor Societăți:

- Asito Kapital SA (cota 99,99%)
- Real Grup Imobil SA (cota 99%)
- Style Design Company SA (cota 53%)

Părți afiliate Asito Kapital SA:

1. Natalia CURMEI – Președintele Consiliului de Administrație;
2. Gheorghe NAFORNIȚA - Membrul Consiliului de Administrație;
3. Oleg BOIAN – Membrul Consiliului de Administrație;
4. Marcel PIRCIOG – Director General
5. Alexandra GIUGLEA – Director General Adjunct
6. Marian ZLATARU – Director General Adjunct

Domnul Oleg Boian este angajat al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale. Cu alte părți afiliate Asito Kapital SA nu au fost înregistrate tranzacții sau solduri.

Părți afiliate Real Grup Imobil SA:

1. Alexandru COLESNICOV – Administrator

Moldasig SA

Situații financiare consolidate la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

27. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Domnul Alexandru COLESNICOV este angajat al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale.

Părți afiliate Style Design Company SA:

1. „Asito-Direct” S.A. (Acționar) – 46%
2. Asito Kapital SA (Acționar) – 1%
3. Petru BUZU (Administrator)
4. Evgheni Ovrutșchii (Cenzor)

Domnul Evgheni Ovrutșchii este angajat al SA Moldasig, tranzacțiile cu el vizează doar plăți salariale. Cu alte părți afiliate Style Design Company SA nu au fost înregistrate tranzacții sau solduri.

Pe parcursul anului 2022 Moldasig SA nu a avut relații economice cu Societatea Asito Kapital SA. Moldasig SA are contract de locațiune încheiat cu Real Grup Imobil SA, rulajul pe parcursul anului constituie 66 000 lei (anul 2021 – 66 mii lei). Datoria SA Moldasig față de Real Grup Imobil SA pentru servicii de locațiune la 31.12.22 constituie 16 500 lei (anul 2021 – 16,5 mii lei). Moldasig SA are contract de locațiune încheiat cu Style Design Company SA, rulajul pe parcursul anului constituie 134.4 mii lei (anul 2021 – 171,8 mii lei). Datoria SA Moldasig față de Style Design Company SA pentru servicii de locațiune la 31.12.22 constituie 1 198 lei (anul 2021 – 1 136 lei).

28. Active și datorii contingente

a) Angajamente de capital și leasing operațional

La data raportării Societățile din Grup nu fac parte din angajamente de capital. Societățile din Grup au în leasing operațional încăperi unde sunt dislocate punctele de vânzări, precum și reprezentanțele lor.

b) Asigurări

Datorită naturii intensive aferente specificului activității, Societățile Grupului sunt subiectul diverselor tipuri de risc fizic, o mărime din mijloacele fixe sunt asigurate de alte companii de asigurări. Natura și frecvența riscurilor rămase, care nu sunt acoperite de asigurare, precum și efectul acestora asupra tranzacțiilor viitoare, nu sunt previzibile.

29. Continuitatea activității

Principiul continuității activității – este principiul potrivit căruia se presupune că Grupul își continuă în mod normal funcționarea într-un viitor previzibil, fără a intra în stare de lichidare sau de reducere sensibilă a activității.

Situațiile financiare consolidate sunt întocmite în ipoteza că Grupul își va continua în mod normal funcționarea într-un viitor previzibil. Factori de natură financiară sau operațională, care pot afecta capacitatea Grupului de a-și continua activitatea în viitor, nu au fost depistați. Deși înregistrează pierderi în suma de 32,7 milioane de lei, datorată exclusiv rezultatului negativ al activității de investiții, urmare a evaluării valorilor mobiliare deținute în companiile fiice ale Societății Moldasig SA.

29. Continuitatea activității (continuare)

În anul 2022 MOLDASIG a revenit pe poziția de lider pe piața asigurărilor și s-a poziționat pe locul I în topul celor 10 companii de asigurări la capitolul prime brute subscrise, înregistrând de peste 396 milioane de lei, cu o cotă de piață de 16,8%, potrivit raportărilor Autorității de Supraveghere din 31.12.2022, în creștere cu peste 55% față de anul 2021.

Mai mult decât atât, Grupul și-a păstrat poziția de lider la capitolul active totale deținute, cu cea mai mare pondere pe piața asigurărilor din Republica Moldova, menținându-și poziția de lider la acest capitol pe parcursul anilor, cu o cotă de 16,7%, potrivit aceluiași raportări ale Autorității de Supraveghere din 31.12.2022. La situația din 31 decembrie 2022, activele totale ale MOLDASIG au constituit peste 545,1 mln. MDL, în creștere față de 31.12.2021 cu +6,3% sau +32,2 mln. MDL.

La fel ca și în anii precedenți, MOLDASIG deține cea mai mare rată a solvabilității pe piața asigurărilor din Republica Moldova, menținându-și poziția de lider la acest capitol, fiind la 31.12.2022 de 189,95%.

Ca rezultat, în anul 2022 veniturile din activitatea de bază s-au majorat cu 34,3% față de anul 2021, de la 313,2 mln. MDL la 420,6 mln. MDL, iar rezultatul din activitatea de bază a crescut considerabil în aceeași perioadă raportată de la -9,7 mln. MDL la + 8,4 mln. MDL, datorat creșterii veniturilor și preocupării conducerii Societății în sensul optimizării cheltuielilor.

În contextul sporirii cerințelor de prudențialitate și siguranței financiare, în anul 2022 MOLDASIG a acordat o atenție deosebită asupra calității activelor. În rezultat, necătând la rezultatele operaționale și financiare pozitive, Societatea a înregistrat pentru anul 2022 o pierdere netă în sumă cca 14 milioane de lei, datorată exclusiv rezultatului negativ al activității de investiții de cca 23 milioane de lei, urmare a reevaluării valorilor mobiliare deținute în companiile fiice ale Societății (-38 mln. MDL), ajustat de evoluția pozitivă a veniturilor din dobânzi (+15 mln. MDL).

În ceea ce privește Companii fiice, activele acestora au fost evaluate la valoarea de piață și din 2023 nu vor genera pierderi pentru grup.

În 2023, primele de asigurare subscrise ale companiei Moldasig au continuat să crească, valoarea lor este de 446,1 milioane lei. Profitul net așteptat pentru 2023 va depăși 30 de milioane de lei. Companiile incluse în grup la fel au observat o creștere a indicatorilor cheie.

Conducerea Grupului evaluează în mod regulat performanța și capacitatea de a-și continua activitățile. Grupul dispune de resurse suficiente și îndeplinește toate cerințele Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru indicatorii de stabilitate și solvabilitate. Companii fiice dispun de resurse financiare suficiente și respectă toate cerințele legislației în vigoare.

Moldasig SA

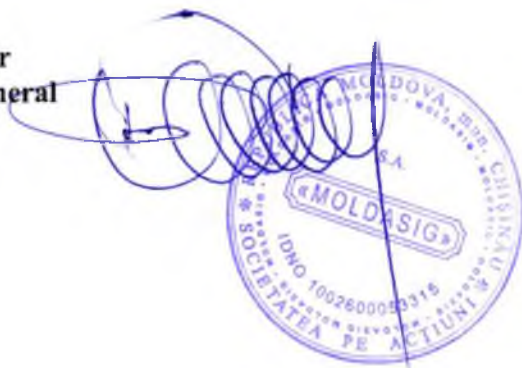
Situații financiare consolidate la data și pentru exercitiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022

(Toate sumele sunt exprimate în MDL, dacă nu este indicat altfel)

30. Evenimente ulterioare datei situației poziției financiare

Conform Deciziei nr. 01-01-d din 6 septembrie 2023 al Directorului General „Moldasig” SA, Societatea-mamă din grup a expus la vânzare prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei, pachetul unic de acțiuni de 480.000 acțiuni ordinare, nominative, nou-emise de clasa I, în temeiul Art. IX din Legea nr. 175 din 30.06.2023 pentru modificarea unor acte normative (competența Comisiei Naționale a Pieței Financiare în domeniul protecției consumatorilor de servicii financiare).

Coadă Victor
Director General

Evgheni Ovrutchii
Contabil Șef

A blue handwritten signature of Evgheni Ovrutchii.

MOORE

Moore Stephens KSC SRL
Vlaicu Pârcălab 63
Skytower Building, 6th floor,
Chisinau, Moldova

T +373 22 022 555

F +373 22 022 556

E info@moore.ro

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Către Acționarii S.A. „Moldasig”
str. Albișoara 42, Chișinău, Republica Moldova

Opinie cu rezerve

1. Am auditat situațiile financiare consolidate anexate ale grupului „Moldasig” (în continuare “Grupul”), întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară acceptate pentru aplicare în Republica Moldova (“IFRS”), care cuprind situația consolidată a poziției financiare la data de 31 Decembrie 2022, situația consolidată a rezultatului global, situația consolidată a modificărilor capitalului propriu și situația consolidată a fluxurilor de trezorerie aferente exercițiului încheiat la data respectivă, și notele la situațiile financiare consolidate, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative.
2. Situațiile financiare consolidate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022 se identifică astfel:

▪ Total capitaluri proprii:	268 206 551 lei
▪ Pierdere netă aferentă exercițiului financiar:	35 682 849 lei
3. În opinia noastră, cu excepția efectelor posibile ale aspectelor descrise în paragraful *Baza pentru opinie cu rezerve*, situațiile financiare consolidate anexate, în toate aspectele semnificative, oferă o imagine fidelă a poziției financiare consolidate a Grupului la data de 31 decembrie 2022 precum și a performanței sale financiare consolidate și a fluxurilor sale de trezorerie consolidate pentru exercițiul financiar încheiat la această dată în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară acceptate pentru aplicare în Republica Moldova.

Baza pentru opinie cu rezerve

Soldurile inițiale

4. În cadrul procedurilor noastre de audit privind soldurile inițiale, noi nu am fost în măsură să obținem probe suficiente și adecvate de audit ca să revizuiim documentația de audit a auditorului predecesor, precum și să efectuăm proceduri de audit alternative, astfel noi nu am fost în măsură să obținem suficiente dovezi de audit cu privire la informațiile comparative incluse în situațiile financiare consolidate, precum și informațiile comparative nu au fost prezentate în conformitate cu cerințele standardelor de raportare financiară, respectiv, orice ajustare a soldurilor de deschidere care ar putea fi necesară ar afecta situațiile financiare consolidate pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022.

Părțile afiliate

5. Sistemul de control intern al Grupului nu este suficient pentru a identifica toate părțile afiliate și respectiv pentru a dezvălui tranzacțiile și soldurile cu părțile afiliate pentru anul financiar încheiat la 31 Decembrie 2022. Totodată, acest aspect derivă și din faptul că Grupul nu a identificat pentru acționarii săi toate părțile afiliate ale acestora și astfel nu a dispus de informații exhaustive pentru a contabiliza acele tranzacții și solduri cu acele părți afiliate după cum ar fi fost necesar în conformitate cu IAS 24 „Prezentarea informațiilor privind părțile afiliate”. Astfel, nu am putut determina dacă Nota 27 “Tranzacții cu părțile afiliate” prezintă informație exhaustivă și dacă sunt necesare dezvăluiri adiționale.
6. Am desfășurat auditul nostru în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit (“ISA”) și Legea privind auditul situațiilor financiare nr. 271/2017 (“Legea nr. 271/2017”). Responsabilitățile noastre în baza acestor standarde sunt descrise detaliat în secțiunea “Responsabilitățile auditorului într-un audit al situațiilor financiare” din raportul nostru. Suntem independenți față de Grup, conform Codului de Etică Internațional pentru Profesioniștii Contabili (inclusiv Standardele Internaționale privind Independența) emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (“codul IESBA”), ediția 2021 și conform cerințelor de etică profesională relevante pentru auditul situațiilor financiare consolidate din Republica Moldova, inclusiv Legea nr. 271/2017 și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități de etică profesională, conform acestor cerințe și conform codului IESBA. Credem că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră cu rezerve.

Evidențierea unor aspecte - Derogarea de la aplicarea IFRS 9 „Instrumente financiare”

7. Atragem atenția asupra Notei 2.5 „Estimări și raționamente contabile utilizate” la situațiile financiare consolidate. Grupul a ales să nu aplice cerințele IFRS 9 „Instrumente financiare”, pentru anul financiar încheiat la 31 decembrie 2022, în baza prelungirii de către Ministerul Finanțelor al RM a scutirii temporare de la aplicarea IFRS 9, prevăzută de amendamentul la IFRS 4 “Contracte de asigurare”, din 11 august 2020. Grupul continuă să recunoască activele financiare pe baza Standardului Internațional de Contabilitate 39 “Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare” (IAS 39). Grupul va începe aplicarea IFRS 9 „Instrumente financiare” concomitent cu IFRS 17 “Contracte de asigurare” începând cu 1 ianuarie 2026, conform Ordinului Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova nr. 21 din 23 februarie 2023, cu modificările și completările ulterioare. Opinia noastră nu este modificată ca urmare a acestui aspect.

Abordarea noastră

8. Prezentare generală

Prag de semnificație	7.900.000 Lei
Scopul Auditului	Am adaptat domeniul de aplicare al auditului nostru, în scopul de a efectua proceduri suficiente pentru a ne permite să exprimăm o opinie asupra situațiilor financiare consolidate în ansamblu, ținând cont de procesele contabile, controalele interne și industria în care Grupul operează.
Aspecte semnificative	Evaluarea rezervelor tehnice

Pragul de semnificație

9. Domeniul de aplicare al auditului nostru a fost determinat în funcție de pragul de semnificație. Un audit este planificat în vederea obținerii unei asigurări rezonabile că situațiile financiare consolidate nu conțin denaturări semnificative. Denaturările semnificative pot apărea din cauza fraudei sau erorii. O denaturare este considerată semnificativă, în cazul în care individual sau în agregat, ar putea în mod rezonabil să influențeze deciziile economice ale utilizatorilor luate pe baza situațiilor financiare consolidate.

10. Pe baza raționamentului nostru profesional, am determinat anumite limite cantitative pentru pragul de semnificație, inclusiv pragul global de semnificație pentru situațiile financiare consolidate luate în ansamblu, așa cum este prezentat în tabelul de mai jos. Acestea, împreună cu aspectele calitative, ne-au ajutat la determinarea sferei de aplicare a auditului și în a determina natura, desfășurarea în timp și amplasarea procedurilor noastre de audit pentru a evalua efectul denaturărilor, la nivel individual și agregat asupra situațiilor financiare consolidate luate în ansamblu.

Prag de semnificație	7.900.000 Lei
Cum a fost determinat	3.0% din active nete
Raționamentul pentru pragul de referință selectat	Am considerat total active nete ale Grupului considerând interesul utilizatorilor în situațiile financiare consolidate.

Aspecte-cheie de audit

11. Aspecte-cheie de audit sunt acele aspecte, care în judecata noastră profesională, au fost de cea mai mare importanță pe parcursului angajamentului nostru de audit ale situațiilor financiare consolidate aferente anului încheiat la 31 decembrie 2022. Aspectele menționate mai jos, au fost adresate pe parcursul angajamentului nostru de audit ale situațiilor financiare per ansamblu și luate în considerare la formarea opiniei de audit, prin urmare, noi nu emitem o opinie separată pe acestea.

Aspect semnificativ	Cum a fost soluționat
---------------------	-----------------------

Evaluarea rezervelor tehnice

Am considerat acest punct ca fiind semnificativ datorită nivelului de judecată profesională și estimare solicitat din partea managementului pentru evaluarea acestor rezerve precum și datorită ponderii semnificative a acestora în datoriile Grupului. Valoarea contabilă a rezervelor tehnice la 31 Decembrie 2022 a reprezentat 360.318.979 Lei.

Evaluarea rezervelor tehnice implică expertiza tehnică actuarială, cât și un grad semnificativ de subiectivitate și complexitate datorită faptului că:

- Este necesară utilizarea judecății profesionale în vederea stabilirii valorii totale a rezervelor și a cheltuielilor/veniturilor aferente, care implică un grad semnificativ de estimare așa cum la data bilanțului eventualele decontări de prime necăștigate, daune sau riscuri neexpirate sunt în mod inerent supuse incertitudinii;
- Este necesară utilizarea judecății profesionale când se utilizează dezvoltarea istorică a daunelor pentru a determina estimările aferente rezervelor de daună, inclusiv variația semnificativă dintre estimarea inițială și plata efectivă a daunei, în cazurile în care există o perioadă de timp semnificativă între data avizării daunei și plata finală.

Procedurile noastre de audit au inclus, printre altele, implicarea experților externi în actuarial pentru a ne oferi suport în analiza metodologiei / modelului folosit și aplicat de Grup în evaluarea valorii rezervelor tehnice.

Am evaluat controalele cheie cu privire la procesul de stabilire a rezervelor de dauna avizate și la modul de calcul al rezervelor tehnice. Analiza noastră privind elaborarea și implementarea controalelor a furnizat o bază pentru noi să stabilim procedurile de audit detaliate conform naturii, planificării și extinderii planificate.

Am efectuat următoarele proceduri detaliate de audit:

- Am evaluat adecvarea judecăților cheie ale conducerii Grupului în determinarea valorii rezervei tehnice, prin verificarea acestora cu documente justificative relevante;
- Am efectuat analize și am evaluat adecvarea ajustărilor efectuate de conducerea Grupului, prin verificarea acestora cu evenimentele ulterioare care au avut loc până la data emiterii acestor situații financiare consolidate anexate;
- Am implicat specialiști externi actuari pentru a evalua în mod independent judecățile cheie ale conducerii Grupului, rezonabilitatea metodologiilor aplicate, precum și completitudinea și acuratețea datelor privind datele utilizate de Grup în estimarea rezervelor tehnice;
- Am evaluat dacă rezervele tehnice sunt înregistrate în conformitate cu normele de raportare financiară relevante.

Alte aspecte – Aria de aplicabilitate a auditului

12. Situațiile financiare consolidate ale Grupului pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2021 au fost auditate de un alt auditor care a exprimat o opinie fără rezerve în data de 29 Aprilie 2022.

Alte informații - Avizul asupra raportului consolidat al conducerii

13. Conducerea Grupului este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea Raportului consolidat al conducerii în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare Nr. 287 din 15.12.2017 (Legea nr. 287/2017), articolul 30 și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea și prezentarea Raportului consolidat al conducerii care să nu conțină denaturări semnificative, datorate fraudei sau erorii.
14. Raportul consolidat al conducerii nu face parte din situațiile financiare consolidate.
15. În legătură cu auditul situațiilor financiare consolidate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022, responsabilitatea noastră este să citim Raportul consolidat al conducerii și în acest sens să apreciem dacă există neconcordanțe semnificative între Raportul conducerii și situațiile financiare consolidate, dacă Raportul consolidat al conducerii include, în toate aspectele semnificative, informațiile cerute de legea Nr. 287/2017, articolul 30 și dacă în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare consolidate cu privire la Grup și la mediul acestuia, informațiile incluse în Raportul consolidat al conducerii sunt eronate semnificativ.
16. Ni se solicită să raportăm cu privire la aceste aspecte. În baza activității desfășurate, raportăm că:
- a) în Raportul consolidat al conducerii nu am identificat informații care să nu fie în concordanță, în toate aspectele semnificative, cu informațiile prezentate în situațiile financiare consolidate anexate;
 - b) Raportul consolidat al conducerii identificat mai sus include, în toate aspectele semnificative, informațiile cerute de legea Nr. 287/2017, articolul 30.
17. În plus, în baza cunoștințelor și înțelegerii noastre dobândite în cursul auditului situațiilor financiare consolidate pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2022 cu privire la Grup și la mediul acesteia, nu am identificat informații incluse în Raportul consolidat al conducerii care să fie eronate semnificativ.

Independența

18. Suntem independenți față de Grup, conform conform Codului de Etică Internațional pentru Profesioniștii Contabili (inclusiv Standardele Internaționale privind Independența) emis de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili ("codul IESBA"), ediția 2021 și dispozițiilor de etică relevante pentru auditul situațiilor financiare consolidate din Republica Moldova, inclusiv Legea nr. 271/2017 și politicile Societății de audit, și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități privind etica în conformitate cu aceste dispoziții și cu Codul IESBA.

Responsabilitățile conducerii și ale persoanelor responsabile cu guvernarea pentru Situațiile Financiare Consolidate

19. Conducerea Grupului este responsabilă pentru întocmirea și prezentarea fidelă a Situațiilor Financiare Consolidate ale Grupului în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară acceptate pentru aplicare în Republica Moldova și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de Situații Financiare Consolidate lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.
20. În întocmirea Situațiilor Financiare Consolidate ale Grupului, conducerea este responsabilă pentru aprecierea capacității Grupului de a-și continua activitatea, prezentând, dacă este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activității și utilizând contabilitatea pe baza continuității activității, cu excepția cazului în care conducerea fie intenționează să lichideze Grupul sau să oprească operațiunile, fie nu are nici o altă alternativă realistă în afara acestora.

21. Persoanele responsabile cu guvernanta sunt responsabile pentru supravegherea procesului de raportare financiară a Grupului.

Responsabilitățile auditorului într-un audit al Situațiilor Financiare Consolidate

22. Obiectivele noastre constau în obținerea unei asigurări rezonabile privind măsura în care situațiile financiare consolidate, în ansamblu, sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare, precum și în emiterea unui raport al auditorului care include opinia noastră. Asigurarea rezonabilă reprezintă un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție a faptului că un audit desfășurat în conformitate cu ISA-urile va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă, dacă aceasta există. Denaturările pot fi cauzate fie de fraudă, fie de eroare și sunt considerate semnificative dacă se poate preconiza, în mod rezonabil, că acestea, individual sau cumulativ, vor influența deciziile economice ale utilizatorilor, luate în baza acestor situații financiare consolidate.
23. Ca parte a unui audit în conformitate cu ISA, exercitam raționamentul profesional și menținem scepticismul profesional pe parcursul auditului. De asemenea:
- Identificăm și evaluăm riscurile de denaturare semnificativă a situațiilor financiare consolidate, cauzată fie de fraudă, fie de eroare, proiectăm și executăm proceduri de audit ca răspuns la respectivele riscuri și obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră. Riscul de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de fraudă este mai ridicat decât cel de nedetectare a unei denaturări semnificative cauzate de eroare, deoarece fraudă poate presupune înțelegeri secrete, fals, omisiuni intenționate, declarații false și evitarea controlului intern.
 - Înțelegem controlul intern relevant pentru audit, în vederea proiectării de proceduri de audit adecvate circumstanțelor, dar fără a avea scopul de a exprima o opinie asupra eficacității controlului intern al Grupului.
 - Evaluăm gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate și caracterul rezonabil al estimărilor contabile și al prezentărilor aferente de informații realizate de către conducere.
 - Formulăm o concluzie cu privire la gradul de adecvare a utilizării de către conducere a contabilității pe baza continuității activității și determinăm, pe baza probelor de audit obținute, dacă există o incertitudine semnificativă cu privire la evenimente sau condiții care ar putea genera îndoieli semnificative privind capacitatea Grupului de a-și continua activitatea. În cazul în care concluzionăm că există o incertitudine semnificativă, trebuie să atragem atenția în raportul auditorului asupra prezentărilor aferente din situațiile financiare consolidate sau, în cazul în care aceste prezentări sunt neadecvate, să ne modificăm opinia. Concluziile noastre se bazează pe probele de audit obținute până la data raportului auditorului. Cu toate acestea, evenimente sau condiții viitoare pot determina Grupul să nu își mai desfășoare activitatea în baza principiului continuității activității.
 - Evaluăm în ansamblu prezentarea, structura și conținutul situațiilor financiare consolidate, inclusiv al prezentărilor de informații, și măsura în care situațiile financiare consolidate reflectă tranzacțiile și evenimentele care stau la baza acestora într-o manieră care să rezulte într-o prezentare fidelă.
 - Obținem probe de audit suficiente și adecvate pentru a emite opinia noastră asupra situațiilor financiare consolidate.
24. Comunicăm persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, aria planificată și programarea în timp a auditului, precum și principalele constatări ale auditului, inclusiv orice deficiențe semnificative ale controlului intern, pe care le identificăm pe parcursul auditului.
25. De asemenea, le oferim celor responsabili cu guvernanta o declarație că am respectat cerințele etice relevante privind independența și că am comunicat toate relațiile și alte aspecte despre care s-ar putea presupune, în mod rezonabil, că ne afectează independența și, dacă este cazul, măsurile de protecție aferente.

26. Dintre aspectele comunicate cu persoanele responsabile cu guvernanta, determinam care sunt aspectele cele mai importante pentru auditul situatiilor financiare consolidate din perioada curenta si sunt, prin urmare, aspectele cheie de audit. Descriem aceste aspecte in raportul auditorului, cu exceptia cazului in care legile sau reglementarile nu impiedica divulgarea publica a acestor aspecte sau cand, in circumstante extrem de rare, determinam ca o chestiune nu trebuie comunicata in raportul auditorului, deoarece consecintele negative ale acestei comunicari, in mod rezonabil, se asteapta sa depaseasca beneficiile interesului public ale unei astfel de comunicari.

Raport cu privire la alte dispozitii legale si de reglementare

27. Am fost numiti de Adunarea Generala a Actiionarilor in data de 27 Mai 2022 sa auditam situatiile financiare consolidate ale Grupului „Moldasig” pentru exercitiul financiar incheiat la 31 Decembrie 2022. Durata totala neintrerupta a angajamentului nostru este de 1 an, acoperind exercitiul financiar incheiat la 31 decembrie 2022.

28. Confirmam ca:

- Opinia noastra de audit este in concordanta cu raportul suplimentar prezentat Comitetului de Audit al Grupului, pe care l-am emis in aceeași data in care am emis si acest raport. De asemenea, in desfasurarea auditului nostru, ne-am pastrat independenta fata de Grupul auditat.
- Nu am prestat concomitent cu efectuarea auditului situatiilor financiare consolidate pentru Grup servicii prevazute de alin. (7) art. 21 din Legea nr. nr. 271/2017.

Pentru si in numele **Moore Stephens KSC SRL**

Vasile Benderschi

Nr Certificatului de calificare al auditorului Seria AG nr. 000121 din 8 februarie 2008

31 Ianuarie 2024

Chisinau, Republica Moldova

Moldova, MD2005,
mun. Chișinău, str. Albișoara, 42,
tel: +373 22 88 98 89, fax: +373 22 23 83 46,
info@moldasig.md www.moldasig.md

RAPORTUL CONSOLIDAT AL CONDUCERII COMPANIEI DE ASIGURĂRI "MOLDASIG" S.A. PENTRU ANUL 2022

MOLDASIG S.A. IDNO 1002600053315 Capital Social: 60 000 000 lei

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000131-001, înregistrat în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md.

DESPRE RAPORT

În conformitate cu art. 23, 27 și 30 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare, Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A. îndeplinește și are obligația de a întocmi și prezenta anual Raportul consolidat al conducerii.

Raportul consolidat al conducerii al Companiei de Asigurări „MOLDASIG” S.A. (în continuare MOLDASIG) pentru anul 2022 (denumit în continuare Raport) este conceput pentru a oferi utilizatorilor informații contextuale legate de dezvoltarea și performanța financiară pentru perioada de raportare de la 1 ianuarie 2022 până la 31 decembrie 2022 la nivel consolidat a activității Grupului, care este compus din Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A. (entitatea-mamă) și a entităților-fiice „ASITO KAPITAL” S.A., „REAL GRUP IMOBIL” S.A. și „STYLE DESIGN COMPANY” S.A..

Prezentul Raport a fost întocmit în conformitate cu legislația Republicii Moldova, inclusiv:

- Legea privind piața de capital nr.171 din 11.07.2012, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea privind societățile pe acțiuni nr.1134-XIII din 02.04.1997, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21.12.2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.67/10 din 24.12.2015 cu privire la aprobarea Codului de guvernanță corporativă;
- Alte acte legislative și normative cu referire la activitatea desfășurată.

Raportul consolidat al conducerii este parte integrantă a situațiilor financiare consolidate ale Grupului „MOLDASIG” S.A. întocmite în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și conține, referiri și explicații suplimentare la indicatorii relevanți pentru activitatea Grupului, analizează principalele evoluții a situației poziției financiare și situației rezultatului global, informații despre resursele financiare ale Grupului, precum și datele prezentate în situațiile financiare consolidate anuale, întocmite în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS).

Situațiile financiare anuale consolidate ale Grupului „MOLDASIG” S.A. la situația din 31 decembrie 2022 (prezentate Biroului Național de Statistică) sunt publicate pe propria pagină web oficială a Societății și pot fi accesate pe următorul link: <https://moldasig.md/company/statistical-indicators/financial-report/>

Datele din prezentul Raport sunt confirmate de către entitatea de audit „MOORE STEPHENS KSC” S.R.L., înregistrată în Registrul Public al Entităților de Audit din Republica Moldova cu numărul 1902001.

MOORE

Moore Stephens KSC
str. Vlaicu Pârcălab, nr.63, etaj 6,
clădirea Sky Tower
Chișinău, Moldova
T +373 22 022 555
F +373 22 022 556
E info@moorestephens-ksc.md

Raportul auditorului independent asupra situațiilor financiare consolidate ale Grupului „MOLDASIG” S.A. pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022 este publicat pe propria pagină web oficială a Societății și poate fi accesat pe următorul link: <https://moldasig.md/company/statistical-indicators/financial-report/>

CUPRINS

I.	Prezentarea GRUPULUI	4
II.	Informații generale	5
III.	Realizarea strategiei de dezvoltare	10
IV.	Dezvoltarea și performanțele individuale ale GRUPULUI	11
	✚ Indicatorii financiari de performanță a C.A. „MOLDASIG” S.A. (entitate-mamă)	11
	✚ Indicatorii financiari de performanță a C.A. „ASITO KAPITAL” S.A. (entitate-fiică).....	14
	✚ Indicatorii financiari de performanță a ”REAL GRUP IMOBIL” S.A. (entitate-fiică).....	15
	✚ Indicatorii financiari de performanță a ”STYLE DESIGN COMPANY” S.A. (entitate-fiică).....	16
V.	Indicatorii financiari consolidați de performanță ale GRUPULUI	17
	✚ Situația consolidată a poziției financiare ale GRUPULUI.....	17
	✚ Situația consolidată a rezultatului global ale GRUPULUI.....	18
	✚ Activele corporale consolidate ale GRUPULUI.....	19
VI.	Indicatorii nefinanciari de performanță	20
VII.	Răscumpărarea părților sociale a acțiunilor proprii	20
VIII.	Guvernanța corporativă	21
IX.	Responsabilitatea socială și corporativă	22
X.	Personal	23
XI.	Principalele riscuri și incertitudini	24
XII.	Perspective de dezvoltare	27
	Anexa nr.1 Declarația nefinanciară	28
	Anexa nr.2 Declarația privind guvernanța corporativă	34

I. PREZENTAREA GRUPULUI

Cu o experiență de peste 20 de ani de activitate, „MOLDASIG” S.A., entitatea mama, este una dintre cea mai stabilă companie de asigurări, cu o prezență extinsă la nivel național, poziționată distinct în topul de lideri din acest domeniu, ce urmărește consecvent strategia de business concentrată pe centricitatea clientului și furnizarea de produse de asigurare avantajoase, precum și deservirea prestată cu diligență a unei echipe profesioniste și responsabile, astfel demonstrând de-a lungul anilor că merită încrederea clienților săi și aprecierea partenerilor externi.

Succint secvențe din istoric

Compania IMSIA „MOLDASIG” S.R.L a fost constituită la 27 decembrie 2002 de către trei companii cu capital de stat, „Banca de Economii” S.A., Î.S. „Calea Ferată din Moldova” și Î.S. „Poșta Moldovei”. În primul deceniu are loc o perioadă de dezvoltare activă a companiei, de formare a brandului și poziționare pe piață, de elaborare și implementare de produse noi și accesibile de asigurare, precum și crearea unei infrastructuri corespunzătoare la nivel național.

În anul 2011, pentru consolidarea experienței în desfășurarea afacerilor pe plan european, MOLDASIG a decis să achiziționeze acțiunile „ASITO KAPITAL” S.A., o companie de asigurări din România, cu o echipă matură de profesioniști, cu experiență și misiune declarată de a oferi clienților servicii și produse de asigurare de care au nevoie, cu profesionalism și respect.

La data de 02 aprilie 2012, a fost înregistrată **Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A.** prin reorganizarea (transformarea) IMSIA „MOLDASIG” S.R.L, fiind succesor în drepturi și obligațiuni ale acesteia. În următorul deceniu, MOLDASIG S.A. a continuat trendul ascendent al creșterii și dezvoltării, menținându-se constant în topul celor mai mari și mai stabili asigurători din țară, promovând dezvoltarea pieței de asigurări și a culturii de asigurare din Republica Moldova.

În anul 2018, pentru fortificarea imaginii și a dezvoltării unui centru de instruire la nivel internațional, MOLDASIG a decis să achiziționeze acțiunile „REAL GRUP IMOBIL” S.A. și „STYLE DESIGN COMPANY” S.A..

Principiile GRUPULUI

Misiunea Grupului MOLDASIG constă în stimularea, prin activitatea desfășurată, a procesului de formare a unei piețe civilizate de asigurări în Republica Moldova, cât și peste hotarele ei, în primul rând, oferind clienților produse accesibile de asigurări care să corespundă în totalitate standardelor internaționale, astfel sporind gradul de încredere a populației față de serviciile de asigurare. Principiul cel mai important în jurul căruia am construit încă de la început valorile noastre, este de a le oferi partenerilor și clienților noștri protecția și siguranța de care au nevoie.

Reziliența GRUPULUI

Secretul succesului Grupului MOLDASIG constă în capacitatea acesteia de a fi suficient de flexibilă, de a reacționa rapid la schimbările care se produc pe piață și la noile necesități ale clienților. Activitatea noastră este influențată de o mulțime de factori, cum ar fi cadrul politico-economic și legislativ, condițiile pieței de asigurări, precum și evoluția piețelor financiare.

Printre competențele importante ale Grupului MOLDASIG se numără administrarea profesionistă a riscurilor și un excelent sistem de gestionare a daunelor. Sistemul intern de analiză detaliată a portofoliilor de asigurări, pe care l-am implementat, permite specialiștilor noștri experimentați să subscrie unul din cele mai rentabile portofolii pe piață, demonstrând an de an cele mai bune performanțe în segmentul respectiv. Totodată, unul dintre cele mai mari avantaje ale Grupului MOLDASIG este protecția diversificată de reasigurare, care se bazează pe relațiile directe de cooperare cu liderii pieței europene.

II. INFORMAȚII GENERALE

Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A., entitate-mamă, exercită o putere efectivă, având influență dominantă, respectiv deține controlul asupra entităților Grupului, ponderea participațiilor sale în capitalul social al entităților afiliate fiind mai mare de 50% și anume:

Entitate-fică	Jurisdicția în care activează	Domeniul de activitate	Cota de participare	
			31.12.2021	31.12.2022
„ASITO KAPITAL” S.A.	România	Asigurări (exceptând asigurări de viață)	99,9995%	99,9995%
„REAL GRUP IMOBIL” S.A.	Moldova	Servicii de închiriere a spațiilor	100,00%	99,00%
„STYLE DESIGN COMPANY” S.A.	Moldova	Servicii de închiriere a spațiilor	54,00%	53,00%

Conducerea entității-mamă, cât și a întregului Grup este asigurată de:

- Adunarea Generală a Acționarilor „MOLDASIG” S.A.;
- Consiliul Societății al „MOLDASIG” S.A.;
- Organul Executiv (Director General) al „MOLDASIG” S.A.;
- Comisia de cenzori a „MOLDASIG” S.A.

Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A., entitate-mamă

Informații generale la 31 decembrie 2022:

Sediul și adresa juridică	str. Albișoara nr. 42, MD-2005, mun. Chișinău, Republica Moldova
Nr. de înregistrare de stat (IDNO)	1002600053315
Obiectul principal de activitate	CAEM 6512 "Alte activități de asigurări" (exceptând asigurările de viață), activitate licențiată
Capital social	60 000 000 lei (600.000 acțiuni cu valoarea nominală de 100 lei)
Acționari	„Banca de Economii” S.A. (61 200 acțiuni - 10,2%) Î.S. „Calea Ferată din Moldova” (30 000 acțiuni - 5%) Î.S. „Poșta Moldovei” (28 800 acțiuni - 4,80000%) „MOLDASIG” S.A.* (480 000 acțiuni - 80,00%)
Consiliul Societății	RUSNAC Vladimir - președinte al Consiliului IUTIȘ Stela - membru al Consiliului SCHENDREA Nina - membru al Consiliului
Director General	COADĂ Victor

*Acțiuni în gestiunea nemijlocită a Autorității de Supraveghere (CNPF), prin exercitarea tuturor drepturilor și obligațiilor acționarului conform Hotărârii CNPF nr.31/16 din 22.07.2019.

Reeșind din cerințele care îndeplinesc exigențele beneficiarului efectiv conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, menționăm că conform art.5 alin.15 din Legea nr.308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în cazul în care nu se identifică nici o persoană în calitate de beneficiar efectiv, persoana fizică care ocupă funcția de administrator este considerată beneficiar efectiv. În acest sens, în calitate de beneficiar efectiv al „MOLDASIG” S.A. se va considera dl Victor COADĂ, Director General al Societății.

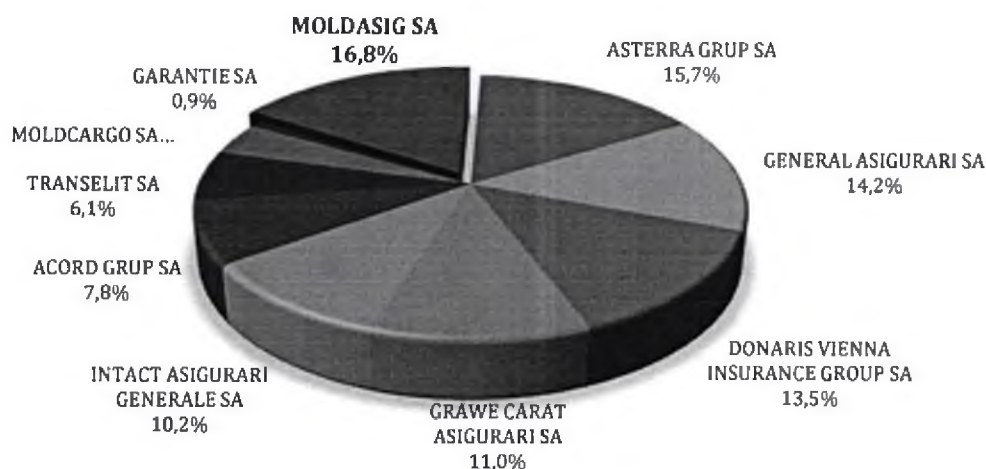
Societatea este operator licențiat în domeniul asigurărilor (asigurări generale), atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și peste hotarele ei, deține licența de activitate seria CNPF nr.000902 din 01 noiembrie 2008, emisă de către Comisia Națională a Pieței Financiare, eliberată pe un termen nelimitat și este autorizată pentru desfășurarea activității de asigurare și/sau reasigurare în limitele categoriilor și claselor de asigurare, după cum urmează:

Clasa 1	Asigurări de accidente , condiții de asigurare benevolă de accidente;
Clasa 2	Asigurări de sănătate , condiții de asigurare benevolă de sănătate a cetățenilor care pleacă temporar în străinătate; condiții de asigurare facultativă a sănătății;
Clasa 3	Asigurări de vehicule terestre , condiții de asigurare facultativă a mijloacelor de transport;
Clasa 4	Asigurările de vehicule de cale ferată , condiții de asigurare facultativă de vehicule de cale ferată;
Clasa 5	Asigurările de nave aeriene , condiții de asigurare facultativă a navelor aeriene;
Clasa 7	Asigurări de bunuri în tranzit , condiții de asigurare facultativă a încărcăturilor transportate;
Clasa 8	Asigurări de incendiu și de alte calamități naturale , condiții de asigurare facultativă a lucrărilor de construcție și montaj, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor fizice, condiții de asigurare facultativă a bunurilor persoanelor juridice;
Clasa 9	Alte asigurări de bunuri , condiții de asigurare complexă în agricultură;
Clasa 10	Asigurări de răspundere civilă auto , contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători; condiții de asigurare a răspunderii transportatorilor și expeditorilor; asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă;
Clasa 11	Asigurările de răspundere civilă avia , condițiile de asigurare facultativă a răspunderii civile a deținătorilor de nave aeriene și a transportatorilor aero;
Clasa 13	Asigurări de răspundere civilă generală , condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a aeroporturilor și unor servicii aferente; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile a întreprinderilor-surse de pericol sporit; condiții de asigurare facultativă de răspundere civilă generală; condiții de asigurare facultativă a răspunderii civile profesionale a persoanelor fizice și juridice;
Clasa 14	Asigurările de credite , condițiile de asigurare facultativă a creditelor;
Clasa 15	Asigurările de garanții , condiții de asigurare a garanțiilor contractuale;
Clasa 16	Asigurări de pierderi financiare , condiții de asigurare complexă a băncilor și instituțiilor financiare; condiții de asigurare facultativă a riscurilor financiare;
Clasa 17	Asigurări de protecție juridică , condiții de asigurare facultativă a titlului de proprietate.

Produse de asigurare avantajoase, precum și deservirea prestată cu diligență, au făcut ca „MOLDASIG” S.A. să devină stabil un lider incontestabil al pieței de asigurări. Ne construim și dezvoltăm compania pe baza valorilor noastre imuabile - promptitudinea efectuării plăților, atitudinea responsabilă față de risc și eficiența serviciilor de reasigurare. Acest mod de abordare a afacerilor și asigurărilor a permis ca „MOLDASIG” S.A. să devină o companie progresivă și modernă, cu un rol remarcabil în definirea și promovarea culturii de asigurare pe teritoriul țării noastre.

În anul 2022, an jubiliar, MOLDASIG a celebrat ai săi 20 de ani de activitate. Reputația MOLDASIG, pentru toată această perioadă de activitate, este susținută de încrederea asiguraților precum și de lucrul asiduu al echipei profesioniste. „MOLDASIG” S.A. are peste 160 mii de clienți în portofoliu și o echipă de peste 600 de angajați instruiți să ofere o gamă largă de servicii de asigurare la cel mai înalt nivel, adaptate nevoilor clienților individuali și corporativi ai Societății.

Ne bucurăm că, în anul 2022 „MOLDASIG” S.A. este TOP LIDER pe piața asigurărilor și s-a poziționat pe locul I în topul celor 10 companii de asigurări la capitolul prime brute subscrise, înregistrând de peste 396 milioane de lei, cu o cotă de piață de 16,8%, potrivit raportărilor Autorității de Supraveghere din 31.12.2022, în creștere cu peste 55% față de anul 2021.

Cu active de peste 545 de milioane de lei, „MOLDASIG” S.A. își menține stabil poziția de lider la capitolul active totale deținute, cu cea mai mare pondere pe piața asigurărilor din Republica Moldova, cu cota de 16,7% potrivit raportărilor Autorității de Supraveghere din 31.12.2022.

La fel ca și în anii precedenți, „MOLDASIG” S.A. deține cea mai mare rată a solvabilității pe piața asigurărilor din Republica Moldova, menținându-și poziția de lider la acest capitol, fiind la 31.12.2022 de 189,95%.

Accentuând pe eficiența operațională, „MOLDASIG” S.A. pe parcursul anului 2022, a continuat o politică echilibrată și prudențială în ceea ce privește menținerea și dezvoltarea portofoliului de asigurări și realizarea politicii de administrare a riscurilor, a asigurat respectarea tuturor cerințelor de reglementare, coeficientul de lichiditate și rata de solvabilitate se poziționează în afara intervalelor de risc, peste nivelul normativ și deține excedent de active în fondurile asiguraților. Suficiența capitalului este menținută la un nivel semnificativ superior celui minim stabilit de organul de reglementare a activității de asigurare (CNPFF).

„MOLDASIG” S.A. a dispus și continuă și în prezent să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea unui flux de lichidități suficiente pentru a-și achita obligațiile scadente, atât în condiții normale cât și în condiții de stres, fără a suporta pierderi inacceptabile sau a pune în pericol reputația asigurătorului.

Cu toate că anul 2022 a fost un an cu multe provocări dure urmare a conflictului dintre Rusia și Ucraina care au provocat un șir de incertitudini pe plan economic și financiar, creșterea ratelor dobânzilor de pe piață pe termen lung, încetinirea activității economice, creșterea prețurilor la energie și a inflației, ceea ce a dus la creșterea costurilor atât pentru business, cât și pentru populație, impredictibilitatea pieței asigurărilor din Republica Moldova, cadrul legislativ suprareglementat și în permanentă schimbare, concurența neloială, criza forței de muncă, datorită puterii și perseverenței fiecărui angajat, remarcăm că echipa „MOLDASIG” S.A. a depus toate eforturile posibile pentru a atinge obiectivele strategice stabilite, acordând prioritate îmbunătățirii portofoliului de asigurări și a calității activelor.

Avem o prezență teritorială vastă. Suntem aproape de fiecare client, în orice moment și în orice locație atât în Moldova, cât și peste hotarele ei. Astăzi „MOLDASIG” S.A. nu are înregistrate sucursale, dar operează prin intermediul unui oficiu central, 7 reprezentanțe, 40 oficii teritoriale și peste 230 puncte de vânzări pe teritoriul RM.

Societatea „ASITO KAPITAL” S.A., entitate-fiică

Societatea de asigurare-reasigurare “ASITO KAPITAL” S.A. s-a înființat la data de 10 iulie 1998 ca societate-parte a grupului petrolier Lukoil și, pentru început, având un singur scop: eficiență și calitate maximă oferite cu predilecție principalului beneficiar. Astfel, afacerea Asito Kapital s-a cristalizat pe exigențele unui gigant din industria petrolieră, capacitatea și contractele de reasigurare fiind, de asemenea adaptate specificului clientului corporativ mijlociu și mare, din domeniul industrial.

Informații generale la 31 decembrie 2022:

Sediul social/Adresa juridică	str. Elena Văcărescu nr.100, sector 1, București, România
Nr. de înregistrare în Registrul Comerțului	J40/6818/1998
Cod unic de înregistrare	10801286
Obiectul principal de activitate	CAEM 6512 “Alte activități de asigurări” (exceptând asigurările de viață)
Capital social	114.219.103 lei (263.542 acțiuni cu valoarea nominală de 100 RON)
Accionari	“MOLDASIG” S.A. (263.541 acțiuni – 99,9995%) Marcel Pîrciog (1 acțiune – 0,0005%)
Consiliul Societății	Curmei Natalia – președinte al Consiliului Boian Oleg – membru al Consiliului Naformiță Gheorghe – membru al Consiliului
Conducerea Executivă	Pîrciog Marcel – Director General Zlătaru Marian-Constantin – Director General Adjunct Giuglea Alexandra - Director General Adjunct

În 2003, compania a ajuns la maturitate și a început să atragă primii clienți din afara grupului, începând astfel să se orienteze către întreaga piață românească, corporatii, întreprinderi mici și mijlocii dar și persoane fizice. Până în 2007, Asito Kapital a evoluat cu rezultate notabile în topurile industriei de asigurări, iar începând cu același an, s-a dat startul unei noi etape în evoluția societății, prin înnoirea întregului portofoliu de produse și prin creșterea și diversificarea echipei. Anul 2008 a însemnat atingerea a 10 ani de activitate, moment care a legitimat compania în demersul său de a subscrie contracte de asigurare și în afara României, în țări membre ale Uniunii Europene, ca: Bulgaria, Belgia, Luxembourg, Finlanda, Cehia, Slovacia, Letonia, Estonia, Lituania, Italia.

Anul 2013 a însemnat 15 ani de activitate pentru echipa Asito Kapital și totodată consolidarea experienței în desfășurarea afacerilor pe plan european, fiind compania aflată pe locul I ca dispersie de lucru în statele europene și pe locul al III – lea ca volum de prime subscrise. În anul 2019, urmarea firească a managementului de performanță aplicat în peste 20 de ani de activitate, Asito Kapital a primit certificarea ISO9001:2015.

În cei peste 24 de ani de activitate pe piața asigurărilor din România, Asito Kapital s-a implicat activ în proiectele de dezvoltare precum și în campaniile de informare și educare pe care partenerii companiei le-au inițiat și susținut. Rezumând toate aceste realizări, Asito Kapital S.A. înseamnă azi o echipă matură de profesioniști dedicați clienților și valorilor în care cred.

Dezvăluirea publică a informației detaliate privind activitatea Societății de asigurare-reasigurare “ASITO KAPITAL” S.A. a se vedea pe propria pagină web asitokapital.ro.

Societatea „REAL GRUP IMOBIL” S.A., entitate-fică

Informații generale la 31 decembrie 2022:

Sediul social/Adresa juridică	str. Sfatul Țării nr.39, MD-2012, Chișinău, Moldova
Nr. de înregistrare de stat (IDNO)	1018600037130
Obiectul principal de activitate	CAEM 6820 "Închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate", activitate nelicențiată
Capital social	54 514 000 lei (545 140 acțiuni cu valoarea nominală de 100 lei)
Acționari	"MOLDASIG" S.A. (539 689 acțiuni - 99%) "ASITO KAPITAL" S.A. (5451 acțiuni - 1%)
Consiliul Societății	Lipsește conform statutului, atribuțiile sunt exercitate de către Adunarea generală a acționarilor Societății
Administrator	COLESNICOV Alexandru

Statutul „REAL GRUP IMOBIL” S.A. a fost înregistrat la Agenția Servicii Publice la data de 16.08.2018, în temeiul deciziei Adunării generale ordinare anuale a acționarilor Societății din 15 august 2018.

Societatea „REAL GRUP IMOBIL” S.A. este privată, valorile mobiliare fiind admise la tranzacționare pe piața reglementată a Bursei de Valori a Moldovei.

La ultima dată a raportării „REAL GRUP IMOBIL” S.A. nu are deschise sucursale în afara sediului.

Societatea „STYLE DESIGN COMPANY” S.A., entitate-fică

Informații generale la 31 decembrie 2022:

Sediul social/Adresa juridică	str. Alexandr Pușkin nr.26, of. 303, MD-2012, Chișinău, Moldova
Nr. de înregistrare de stat (IDNO)	1018600040349
Obiectul principal de activitate	CAEM 6820 "Închirierea și exploatarea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate", activitate nelicențiată
Capital social	11 765 120 lei (110 mln. lei capital înregistrat și 765 120 lei capital neînregistrat) (100 acțiuni cu valoarea nominală de 1,1 mln. lei)
Acționari	"MOLDASIG" S.A. (53 acțiuni - 53%) "ASITO DIRECT" S.A. (46 acțiuni - 46%) "ASITO KAPITAL" S.A. (1 acțiuni - 1%)
Consiliul Societății	Lipsește conform statutului, atribuțiile sunt exercitate de către Adunarea generală a acționarilor Societății
Administrator	BUZU Pavel

Statutul „STYLE DESIGN COMPANY” S.A. a fost înregistrat la Agenția Servicii Publice la data de 13.09.2018, în temeiul deciziei Adunării generale ordinare anuale a acționarilor Societății din 13 septembrie 2018.

Societatea „STYLE DESIGN COMPANY” S.A. este privată, valorile mobiliare fiind admise la tranzacționare pe piața reglementată a Bursei de Valori a Moldovei.

La ultima dată a raportării „STYLE DESIGN COMPANY” S.A. nu are deschise sucursale în afara sediului.

III. REALIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Pe parcursul anului 2022, Grupul a trasat o direcție stabilă în aplicarea planului de dezvoltare, acordând prioritate sporirii stabilității afacerii, menținerii și îmbunătățirii poziției pe piața, consolidării și creșterii calității produselor și serviciilor oferite, administrării stricte a riscurilor de subscriere, de piață și operaționale, precum și îmbunătățirii controlului intern.

În acest scop, au fost întreprinse măsuri cu privire la calitatea portofoliului de asigurare și realizarea politicii de administrare a riscurilor a asigurat respectarea tuturor cerințelor de reglementare, valorile indicatorilor care evaluează poziția financiară, respectiv coeficientul de lichiditate și rata de solvabilitate, se poziționează în afara intervalelor de risc, peste nivelul normativ, și reflectă evoluția favorabilă atât la nivel de rezultate, cât și al structurii capitalului și al echilibrului poziției financiare.

Grupul a dispus și continuă și în prezent să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea unui flux de lichidități suficiente pentru a-și achita obligațiile scadente, atât în condiții normale cât și în condiții de stres, fără a suporta pierderi inacceptabile sau a pune în pericol reputația acestuia.

Accentuând pe eficiența operațională, Grupul pe parcursul anului 2022:

- a continuat o politică echilibrată și prudențială în ceea ce privește menținerea și dezvoltarea portofoliului de asigurări;
- a continuat promovarea și implementarea produselor de asigurare din portofoliul prin intermediul platformei informatice;
- a aplicat o politică de prețuri flexibile la nivelul pieței de asigurări;
- a adaptat politica privind transferul de riscuri în reasigurare la structura de portofoliu, prin îmbunătățirea termenilor, condițiilor tratatelor de reasigurare, cooperarea cu brokerii de reasigurare, pentru obținerea operativă de termeni competitivi la ofertele/contractele ce necesită plasamente facultative;
- a îmbunătățit indicatorii de eficiență și eficacitate la nivelul activităților operaționale;
- a realizat măsuri de optimizare a cheltuielilor operaționale.

Deși nu a avut efecte semnificative asupra activității Grupului în anul 2022, trebuie evidențiate efectele și măsurile continue luate în cadrul entităților afiliate pentru prevenirea și eliminarea riscurilor de contaminare cu COVID-19, precum și a provocărilor dure urmare a conflictului dintre Rusia și Ucraina. În acest scop au fost întreprinse măsuri concretizate în programe de acțiuni de ghid de bune practice, adaptate fiecărui tip de activitate.

IV. DEZVOLTAREA ȘI PERFORMANȚELE INDIVIDUALE ALE GRUPULUI
➔ INDICATORII FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ A "MOLDASIG" S.A. (entitate-mamă)

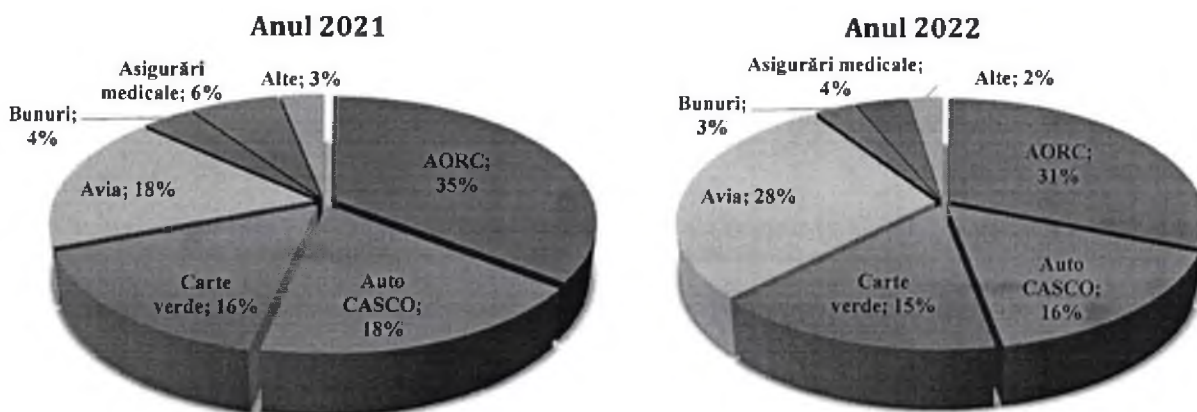
	2021 <i>(retratat)</i>	2022 <i>(auditat)</i>
Indicatori bilanțieri, MDL		
Investiții financiare total, inclusiv:	101 509 090	131 886 181
<i>Valori mobiliare de stat</i>	31 998 460	93 313 080
<i>Depozite bancare la termen cu dobândă</i>	68 765 630	38 076 434
Investiții în entități afiliate și interese de participare total, inclusiv:	237 592 856	198 560 947
<i>Asito Kapital SA</i>	122 318 487	117 391 500
<i>Real Grup Imobil SA</i>	40 738 312	32 473 027
<i>Style Design Company SA</i>	61 211 250	36 744 970
<i>Interese de participare (BNAA)</i>	13 324 807	11 951 450
Numerar și echivalente de numerar, total inclusiv:	10 988 551	13 509 727
<i>Conturi curente</i>	10 387 516	12 877 247
<i>Disponibilități bănești în caserie</i>	601 035	632 480
Creanțe din operațiuni de asigurare directă	43 130 700	64 521 483
Total active, MDL	512 871 551	545 106 883
Capital propriu	224 436 215	220 442 477
Rezerve tehnice	219 648 058	249 466 948
Datoriile din operațiuni de asigurare directă	4 626 654	5 864 938
Indicatori ai raportului de venituri și cheltuieli, MDL		
Prime brute subscribe	254 740 743	396 041 677
Prime brute subscribe cedate în reasigurare	57 460 616	123 157 311
Daune brute plătite	75 140 729	96 749 024
Cuantumul daunelor plătite de reasigurător	951 725	6 879 794
Rezultatul din activitatea de bază	(9 743 883)	8 361 786
Rezultatul din activitatea financiară	(724 670)	4 555 160
Rezultatul din activitatea de investiții	12 945 320	(22 925 982)
Profit (pierderi) până la impozitare	2 476 766	(10 009 036)
Profit (pierderi) net(e)	2 566 280	(14 001 740)
Indicatori prudențiali		
Coefficientul de lichiditate	2,7	2,3
Rata de solvabilitate, %	342,2%	189,95%
Marja de solvabilitate minimă, lei	59 664 841	91 913 118
Marja de solvabilitate disponibilă, lei	204 196 859	174 589 000
Valoarea admisă a activelor în Fondul asiguraților, lei	293 086 911	352 774 404
Excedent de active admise în fondurile asiguraților, lei	13 774 012	11 394 337
Gradul de acoperire a fondului asiguraților, %	117%	119%

În contextul sporirii cerințelor de prudențialitate și siguranței financiare, în anul 2022 MOLDASIG a acordat o atenție deosebită asupra calității activelor. În rezultat, necătând la rezultatele operaționale și financiare pozitive, Societatea a înregistrat pentru anul 2022 o pierdere netă în sumă cca 14 milioane de lei, datorată exclusiv activității investiționale, urmare a reevaluării valorilor mobiliare deținute în companiile fiice ale Societății.

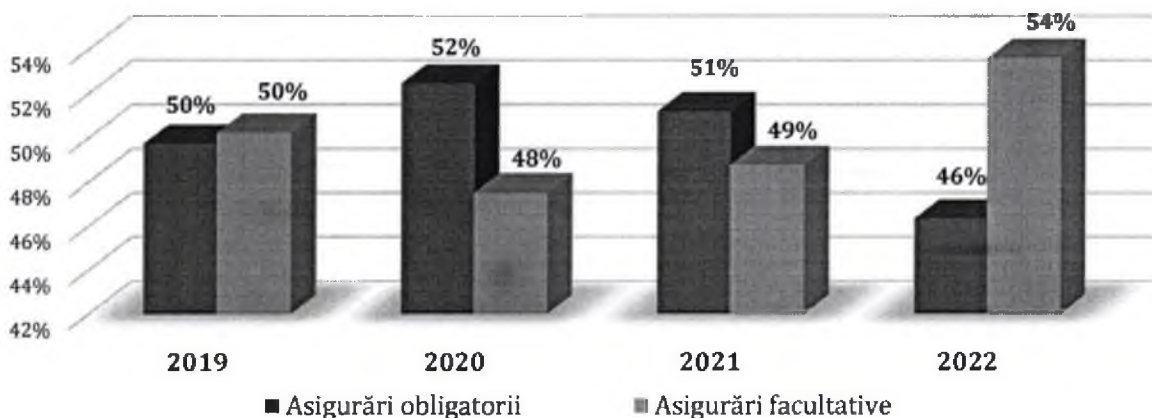
PORTOFOLIUL DE PRIME BRUTE SUBSCRISE DE "MOLDASIG" S.A. (entitate-mamă)

La finele anului 2022, volumul primelor brute subscribe de "MOLDASIG" S.A. a constituit 396.041.677 lei, fiind înregistrată o creștere de cca 55,5% (echivalentul a 141.300,9 mii lei) față de anul precedent (2021: 254.740,7 mii lei). Ponderea primelor brute subscribe în total venituri din activitatea de bază constituie 94,2 %.

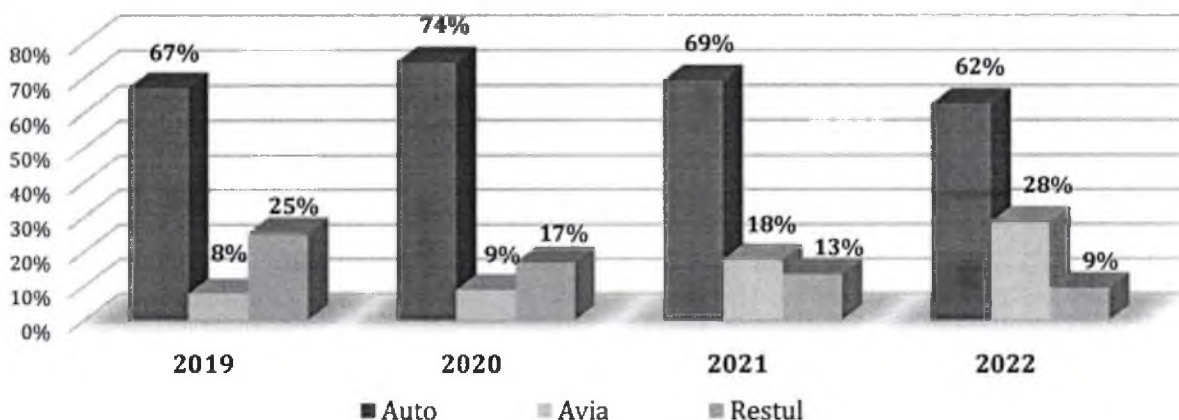
Structura portofoliului de prime brute subscribe a "MOLDASIG" S.A. pe clase de asigurări, %

Structura portofoliului de prime brute subscribe a "MOLDASIG" S.A. după modul de realizare, %

Structura celor mai reprezentative tipuri de asigurări subscribe de "MOLDASIG" S.A., %

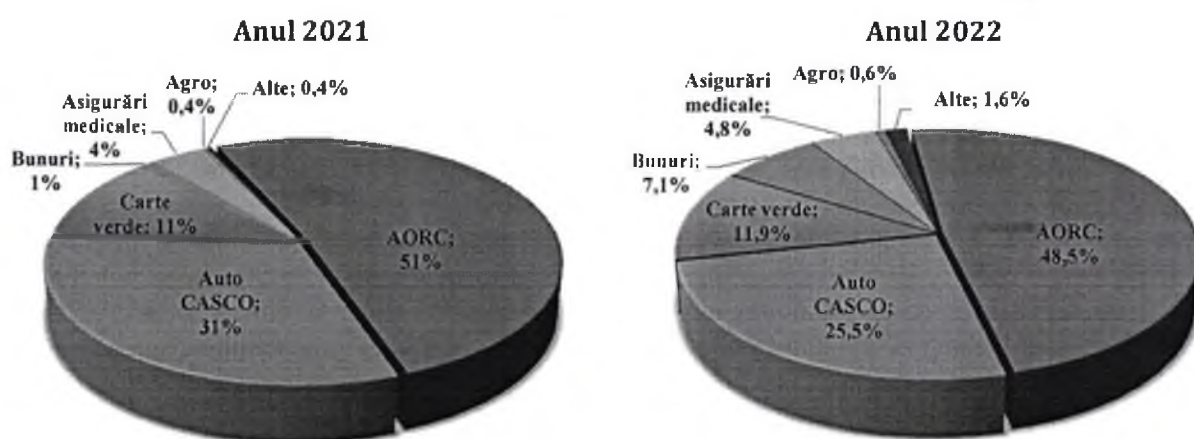

VOLUMUL DESPĂGUBIRILOR PLĂTITE DE "MOLDASIG" S.A. (entitate-mamă)

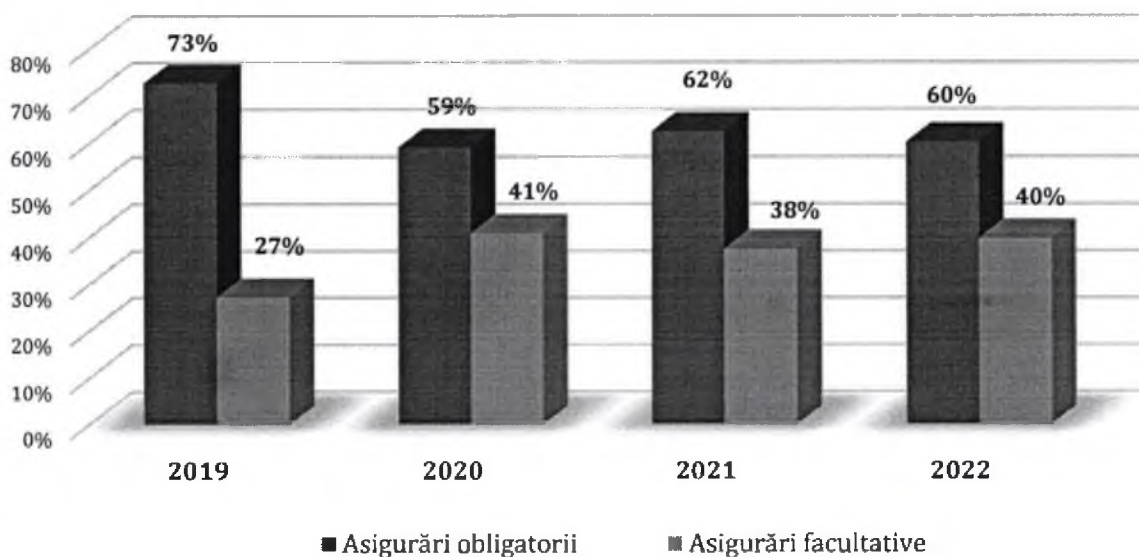
La finele anului 2022, volumul despăgubirilor achitate de către "MOLDASIG" S.A. a constituit 96.749,0 mii lei, fiind înregistrată o creștere cu 21.608,0 mii lei față de anul precedent (2021: 75.140,7 mii lei) datorată următorilor factori:

- creșterea numărului dosarelor de daună înregistrate ca urmare a creșterii volumului primelor brute subscrise cu 55% față de anul 2021;
- creșterea continuă a ratei inflației în perioada anului 2022, care nemijlocit a condus la majorarea considerabilă a prețurilor pentru bunurile și serviciile oferite de stațiile de reparație auto.

Structura despăgubirilor achitate de către "MOLDASIG" S.A., %

Structurii despăgubirilor achitate pe tipuri de asigurări de "MOLDASIG" S.A., %

INDICATORII FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ A "ASITO KAPITAL" S.A. (entitate-fică)

	2021 (auditat)	2022 (auditat)
Indicatori bilanțieri, MDL		
Imobilizări corporale și stocuri total, inclusiv:	1 802 592	10 844 532
<i>Proprietăți imobiliare</i>	-	9 830 405
<i>Instalații tehnice și mașini</i>	1 048 212	806 558
<i>Alte mijloace fixe</i>	754 380	207 569
Imobilizări necorporale	294 356	1 447 445
Terenuri și investiții imobiliare total, inclusiv:	22 318 097	12 874 540
<i>Terenuri</i>	12 330 197	12 874 540
<i>Investiții imobiliare</i>	9 987 900	-
Investiții financiare total, inclusiv:	103 106 688	176 948 236
<i>Valori mobiliare de stat</i>	87 169 947	94 911 773
<i>Depozite bancare la termen cu dobândă</i>	14 988 672	80 708 955
<i>Părți în fonduri comune de investiții</i>	948 069	301 968
<i>Alte investiții financiare</i>	-	1 025 540
Numerar și echivalente de numerar total, inclusiv:	28 632 279	9 257 123
<i>Conturi curente</i>	28 624 436	9 255 059
<i>Disponibilități bănești în caserie</i>	7 844	2 064
Cota reasiguratorului în rezervele tehnice aferentă contractelor cedate în reasigurare la asigurări generale	43 987 852	41 492 289
Creanțe, total inclusiv:	100 710 468	81 526 642
Creanțe provenite din operațiuni de asigurare directă	4 143 075	1 754 364
Creanțe provenite din operațiuni de reasigurare	-	2 924 634
Creanțe provenite din recuperări de regrese	89 504 917	72 118 224
Alte creanțe	7 062 477	4 729 419
Cheltuieli în avans total, inclusive:	14 328 256	11 603 404
<i>Cheltuieli de achiziție reportate</i>	6 777 329	10 115 893
<i>Alte cheltuieli în avans</i>	7 550 928	1 487 511
Total active, MDL	315 180 588	345 994 212
Capital propriu	127 809 605	133 266 418
Rezerve tehnice	107 438 677	110 852 031
Datoriile din operațiuni de asigurare directă	12 585 246	18 273 503
Indicatori ai raportului de venituri și cheltuieli, MDL		
Prime brute subscrise	59 638 289	69 140 944
Prime brute subscrise cedate în reasigurare	13 446 717	14 036 534
Daune brute plătite	10 319 948	8 152 693
Cuantumul daunelor plătite de reasigurator	2 396 188	505 961
Cheltuieli operaționale nete	38 170 888	49 401 344
Rezultatul din activitatea de bază	(689 926)	4 077 226
Profit (pierderi) până la impozitare	(689 926)	4 077 226
Profit (pierderi) net(e)	(780 904)	4 438 548
Indicatori prudențiali		
Fonduri proprii	112 894 525	129 325 252
Cerința de Capital de Solvabilitate (SCR)	71 907 113	75 590 887
Cerința Minimă de Capital (MCR)	74 338 714	80 964 712
Rata de solvabilitate, %	157%	171%
Rata capitalului minim, %	152%	160%

INDICATORII FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ A "REAL GRUP IMOBIL" S.A. (entitate-fiică)

	2021 <i>(auditat)</i>	2022 <i>(auditat)</i>
Indicatori bilanțieri, MDL		
Imobilizări corporale	50 959 556	32 784 771
Creanțe curente și alte active circulante	26 047	18 549
Numerar și echivalente de numerar	24 170	3 255
Total active	51 009 773	32 806 575
Capital social și neînregistrat	54 514 000	54 514 000
Profit (pierdere)	(3 523 065)	(21 711 440)
Total capitaluri proprii	50 990 935	32 802 560
Total datorii	18 838	4 015
Indicatori ai raportului de venituri și cheltuieli, MDL		
Venituri din vânzări	-	66 000
Costul vânzărilor	-	16 672
Profit brut (pierdere brută)	-	49 328
Alte venituri din activitatea operațională	66 000	-
Cheltuieli din activitatea operațională	1 143 196	1 178 121
Rezultat din activitatea operațională	(1 077 196)	(1 128 793)
Rezultat din activitatea financiară	-	-
Rezultat din activitatea de investiții (operațiuni cu active imobilizante și excepționale)	-	(17 050 408)
Profit (pierdere) până la impozitare	(1 077 196)	(18 179 201)
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(1 079 836)	(18 181 841)

„REAL GRUP IMOBIL” S.A. înregistreza pierderi din activitatea de bază, pentru anul 2022 înregistrându-se de cca 1,1 mln. MDL, dat fiind faptul că nu încasează suficiente venituri din darea în locațiune a spațiilor, astfel încât să acopere cel puțin cheltuielile privind amortizarea bunurilor imobile deținute.

Totodată, la balanța entității se află bunurile imobile, clădirea (674,4 m²) și terenul (0,0696 ha), amplasate într-o zonă rezidențială pe str. Sfatul Țării, care au fost reevaluate la data de 31.10.2022 de către Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova. În rezultat Societatea a înregistrat și o pierdere din activitatea de investiții în sumă de cca 17 mln. MDL.

➤ **INDICATORII FINANCIARI DE PERFORMANȚĂ A "STYLE DESIGN COMPANY" S.A. (entitate-fiică)**

	2021 (auditat)	2022 (auditat)
Indicatori bilanțieri, MDL		
Imobilizări corporale	1 598 944	186 112
Investiții financiare pe termen lung	107 818 683	68 679 626
Stocuri	148 330	148 454
Creanțe curente și alte active circulante	765 262	640 010
Numerar și echivalente de numerar	46 728	173 736
Total active	110 377 947	69 827 938
Capital social și neînregistrat	110 765 120	109 752 688
Profit (pierdere)	(1 012 432)	(40 422 555)
Total capitaluri proprii	109 752 688	69 330 133
Total datorii	604 592	497 805
Provizioane	20 667	-
Indicatori ai raportului de venituri și cheltuieli, MDL		
Venituri din vânzări	3 268 173	3 411 836
Costul vânzărilor	2 460 463	2 874 076
Profit brut (pierdere brută)	807 710	537 760
Alte venituri din activitatea operațională	2 304	114 782
Cheltuieli din activitatea operațională	967 348	841 873
Rezultat din activitatea operațională	(157 334)	(189 331)
Rezultat din activitatea financiară	-	-
Rezultat din activitatea investițională (operațiuni cu active imobilizante și excepționale)	-	(40 233 224)
Profit (pierdere) până la impozitare	(157 334)	(40 422 555)
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(157 334)	(40 422 555)

"STYLE DESIGN COMPANY" S.A. înregistreza pierderi din activitatea de bază, pentru anul 2022 înregistrându-se de cca 190 mii MDL.

Totodată, la balanța entității se află clădirea administrativă (1769,3 m²) amplasată în zona rezidențială pe str. Pușkin, care a fost reevaluată la data de 31.10.2022 de către Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova. În rezultat Societatea a înregistrat și o pierdere din activitatea investițională în sumă de cca 40 mln. MDL.

V. INDICATORII FINANCIARI CONSOLIDAȚI DE PERFORMANȚĂ ALE GRUPULUI
✦ SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A POZIȚIEI FINANCIARE ALE GRUPULUI

ACTIV	31.12.2021 (retratat)	31.12.2022
Imobilizări necorporale	458 643	1 547 984
Terenuri și investiții imobiliare	52 461 979	63 619 891
Imobilizări corporale	173 245 898	117 197 255
Investiții în entități afiliate	13 324 807	11 951 450
Alte investiții financiare		
Valori mobiliare de stat	119 168 407	188 224 853
Alte investitii	1 693 069	798 635
Depozite la bănci	101 797 677	118 785 389
Active aminate privind impozitul pe venit	4 937 558	3 054 957
Active de reasigurare	96 594 366	87 591 602
Creanțe de asigurare directă	43 130 700	66 275 847
Creanțe din reasigurare	527 486	4 317 189
Stocuri	351 695	512 098
Numerar	21 648 353	22 943 841
Cheltuieli de achiziție reportate	29 173 314	41 958 607
Alte cheltuieli în avans	7 901 017	1 867 459
Alte creanțe	94 596 130	74 321 746
TOTAL ACTIV	765 154 174	804 968 805
PASIV		
CAPITAL PROPRIU:	288 721 393	264 847 800
Capital social	60 000 000	60 000 000
Capital de reevaluare	17 505 908	18 662 181
Capital de rezerva	9 000 022	9 000 000
Profit nerepartizat	151 728 588	144 271 786
Parti care nu controleaza	50 486 875	32 913 833
Rezerve tehnice		
Rezerva de prime necăștigate	143 824 480	207 136 672
Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate	119 396 143	98 751 561
Rezerva de daune neavizate (IBNR)	49 836 897	49 229 205
Rezerva riscurilor neexpirate	14 029 216	5 201 541
Provizioane	14 210 060	14 210 060
Datorii din operațiuni de asigurare directă	17 211 900	17 211 900
Datorii provenite din operațiuni de reasigurare	79 610 615	79 610 615
Alte datorii	19 167 244	38 313 470
TOTAL PASIV	765 154 174	804 968 805

➤ SITUAȚIA CONSOLIDATĂ A REZULTATULUI GLOBAL ALE GRUPULUI

Indicatori	31.12.2021 (retratat)	31.12.2022
Prime nete câștigate	247 261 712	296 395 872
Prime brute subscrise	314 379 032	465 182 621
Prime pe contracte rezoluționate	(3 196 781)	(9 066 994)
Prime brute subscrise cedate în reasigurare	(70 907 333)	(137 193 845)
Variația rezervei primei necâștigate	(4 802 755)	(38 260 299)
Variația rezervei primei necâștigate, cedate în reasigurare	11 789 549	15 734 389
Alte venituri din activitatea de asigurare	(18 072 100)	219 128
Daune apărute nete	64 698 279	87 104 803
Daune brute plătite	74 871 087	104 901 717
Daune plătite de reasigurator	(3 347 913)	(7 385 755)
Variația rezervelor de daune	17 998 835	(22 136 577)
Variația rezervelor de daune cedate în reasigurare	(16 520 518)	19 632 847
Recuperările din regres	(8 303 212)	(7 907 429)
Variația rezervei riscurilor neexpirate	(2 817 081)	3 145 914
Cheltuieli operaționale nete	158 096 719	190 471 950
Cheltuieli de achiziție	52 617 439	69 941 123
Variația sumei cheltuielilor de achiziție reportate	(1 484 729)	(12 856 361)
Comisionul de reasigurare	(8 322 698)	(15 049 676)
Cheltuieli administrative	109 484 229	126 795 746
Alte cheltuieli operaționale	5 802 478	21 641 118
Alte venituri din exploatare	12 333 462	7 039 930
Alte cheltuieli de funcționare	28 479 425	26 598 552
Profit (pierderi) din activitatea operațională	(12 568 430)	2 625 539
Venitul net din investiții	13 879 368	(39 272 571)
Rezultat din activitate financiară	(724 670)	4 598 205
Profit (pierderi) brut(e)	586 268	(32 048 827)
Impozit pe venit	4 104	3 634 022
Profit (pierderi) net(e)	582 164	(35 682 849)
Atribuibil:		
Acționarilor Societății Mamă	654 538	(16 502 452)
Intereselor care nu controlează	(72 374)	(19 180 397)

În contextul sporirii cerințelor de prudențialitate și siguranței financiare, în anul 2022 Grupul MOLDASIG a acordat o atenție deosebită asupra calității activelor.

În rezultat, pentru anul 2022, Grupul a înregistrat o pierdere netă în sumă cca 35 milioane de lei, datorată exclusiv activității investiționale, urmare a reevaluării valorilor mobiliare deținute în companiile fiice ale Societății.

↓ ACTIVELE CORPORALE CONSOLIDATE ALE GRUPULUI
a) Categoriile de imobilizări corporale în cadrul Grupului (la valoarea netă contabilă)

Indicatorul	UM	2021	2022
Terenuri	Lei	14 467 659	15 732 858
Investiții imobiliare	Lei	158 778 239	101 464 397
Proprietăți imobiliare	Lei	46 144 376	59 478 894
Mijloace de transport, instalații tehnice și echipamente	Lei	3 632 990	3 210 969
Alte imobilizări corporale	Lei	2 684 613	930 028
Total imobilizări corporale	Lei	225 707 877	180 817 146

b) Gradul de amortizare al imobilizărilor corporale

Indicatorul	UM	2021	2022
Investiții imobiliare			
- Valoarea inițială	Lei	167 636 099	108 648 180
- Amortizarea cumulată	Lei	8 857 860	7 183 783
- Grad de uzură	%	5,28	6,61
Proprietăți imobiliare			
- Valoarea inițială	Lei	53 845 656	72 613 027
- Amortizarea cumulată	Lei	7 701 280	13 134 133
- Grad de uzură	%	14,30	18,09
Mijloace de transport, instalații tehnice și echipamente			
- Valoarea inițială	Lei	17 914 905	18 135 189
- Amortizarea cumulată	Lei	14 281 915	14 924 220
- Grad de uzură	%	79,72	82,29
Alte imobilizări corporale			
- Valoarea inițială	Lei	5 758 101	4 399 788
- Amortizarea cumulată	Lei	3 073 488	3 469 760
- Grad de uzură	%	53,38	78,86

VI. INDICATORII NEFINANCIARI DE PERFORMANȚĂ

Activitatea Grupului are la bază atât indicatorii financiari, cât și nefinanțari, care caracterizează mai bine performanțele Societății, și vizează direct punctele sensibile ale Societății (cum ar fi calitatea managementului și a capitalului intelectual în general).

Indicatorii non-financiari, relevanți pentru activitatea Societății sunt:

- ✓ Satisfacția generală a clientului;
- ✓ Dezvoltarea capacității și satisfacției angajaților.

Satisfacția clienților este unul din principalii indicatori non-financiari de performanță ai Grupului, asigurată prin varietatea serviciilor oferite, operativitatea perfectării contractului de asigurare, regularizarea în termeni restrânși a dosarului de daună, etc.

Totodată, trebuie să menționăm că o condiție deosebit de importantă pentru satisfacția clienților o constituie satisfacția angajaților Grupului. Personalul este responsabil pentru oferirea serviciilor de calitate superioară și furnizarea satisfacției clientului. Astfel, devine evident faptul că atitudinile și comportamentul angajaților pot crește sau diminua reputația Grupului.

Tendința actuală evidențiază tot mai mult importanța factorului uman în dezvoltarea Grupului. Baza dezvoltării o constituie oamenii, atitudinea lor față de viață, de muncă, motivarea și antrenarea lor în amplificarea și accelerarea schimbărilor. În procesul de dezvoltare, personalul reprezintă principala resursă și trebuie astfel gestionată, încât să devină un „factor motor” al dezvoltării.

Satisfacția angajaților este asigurată prin motivarea acestora și prin instruirea continuă în vederea perfecționării calității serviciilor prestate.

Conform art. 30 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, subiectul de interes public care este entitate-mamă în cadrul unui grup mare în care, la sfârșitul perioadei de gestiune, numărul mediu al salariaților în perioada raportată este mai mare de 500, include în raportul consolidat al conducerii o declarație nefinanciară consolidată, care va conține:

- a) descrierea succintă a modelului de afaceri a subiectului;
- b) descrierea politicilor aprobate și procedurilor aplicate, precum și a rezultatelor primite de către subiect;
- c) riscurile de bază și modul, în care ele sunt gestionate;
- d) responsabilitatea socială, personalul, protecția mediului ambiant, respectarea drepturilor omului și luptei cu corupția.

Reeșind din faptul că, Grupul pe parcursul anului 2022 a avut un număr mediu de peste 650 de angajați, corespunzător a inclus în prezentul Raport Declarația nefinanciară a Grupului MOLDASIG, conform **Anexei nr.1** la prezentul Raport.

VII. RĂSCUMPĂRAREA PĂRȚILOR SOCIALE A ACȚIUNILOR PROPRII

Pe parcursul anului 2022 au fost înregistrate tranzacții privind înstrăinarea acțiunilor proprii a valorilor mobiliare ale entităților-fiică în mărime de 1% din capitalul social al „REAL GRUP IMOBIL” S.A. și al „STYLE DESIGN COMPANY” S.A..

Alte tranzacții privind răscumpărarea, achiziționarea și înstrăinarea acțiunilor proprii sau de convertire, fracționare sau consolidare a valorilor mobiliare din emisiunile anterioare pe parcursul anului 2022 nu au fost înregistrate.

VIII. GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

Conform art. 23, 30 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017, Raportul consolidat al conducerii Grupului trebuie să conțină un capitol privind guvernanta corporativă. Grupul își asumă sarcina de a se conduce în activitatea sa de principiile guvernării corporative și depune toate eforturile pentru respectarea acestora în activitatea curentă a entităților incluse în consolidare, în ansamblu.

Codul de guvernanta corporativă al "MOLDASIG" S.A. a fost aprobat în redacție nouă la Adunarea generală anuală a acționarilor societății din data de 14.06.2019 și poate fi accesat conform următorului link: <https://www.moldasig.md/assets/files/Cod-guvernare-corporativa-MG.pdf>, iar Declarația privind guvernanta corporativă este anexată la prezentul Raport, conform **Anexei nr.2**.

Grupul se conformează prevederilor din codul de guvernanta corporativă aprobat, respectând următoarele principii:

- utilizarea unui sistem eficient de administrare;
- asigurarea realizării de către organele de conducere ale Grupului și de către angajați a acțiunilor necesare în vederea îndeplinirii obiectivelor planificate;
- asigurarea unui echilibru privind interesele acționarilor, membrilor Consiliului, Organului Executiv și altor persoane cointeresate;
- desfășurării activității în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Pe parcursul anului 2022 exercitarea împuternicirilor și drepturilor organelor de conducere a Grupului s-au efectuat conform normelor legislative în vigoare.

Entitățile incluse în consolidare, luate în ansamblu, controlează și gestionează riscurile la care este supusă activitatea desfășurată de acestea prin organizarea unui sistem de control intern și de gestiune a riscurilor.

Sistemul de control intern este o componentă integrantă a sistemului de guvernanta ale Grupului și reprezintă ansamblul politicilor și procedurilor concepute și implementate de către conducerea Grupului, în vederea furnizării unei asigurări rezonabile pentru atingerea obiectivelor acestuia într-un mod economic, eficient și eficace, respectarea reglementărilor legale și a politicilor și regulilor interne, protejarea bunurilor și a informațiilor, prevenirea și depistarea fraudelor și greșelilor, precum și calitatea documentelor de contabilitate și producerea în timp util de informații de încredere.

Activitățile de control intern sunt parte integrantă a activităților curente ale Grupului și sunt efectuate permanent de către persoanele cu responsabilitate la toate nivelurile ierarhice, precum și de către personalul specializat de control intern.

Informația privind cotele semnificative de participare în capitalul social, directe sau indirecte; deținătorii și beneficiarii efectivi ai oricărei valori mobiliare care conferă drepturi speciale de control și descrierea drepturilor respective; toate restricțiile cu privire la dreptul de vot, precum limitarea dreptului de vot deținătorilor unei anumite cote din capitalul social sau ai unui anumit număr de voturi; termenele impuse pentru exercitarea dreptului de vot sau sistemele în care, cu cooperarea entității, drepturile financiare atașate valorilor mobiliare sunt separate de deținerea acestora; prevederile legislației cu privire la numirea și înlocuirea membrilor consiliului, ai organului executiv, precum și privind modificarea statutului entității; competențele consiliului și ale organului executiv cu privire la emiterea și răscumpărarea valorilor mobiliare; împuternicirile și drepturile organelor de conducere, ale acționarilor, ale altor deținători ai valorilor mobiliare ale entității și modalitățile de exercitare a acestora; structura, modul de funcționare și componența organelor de conducere și ale comitetelor entității a se vedea în *Raportul conducerii pentru anul 2022* pe pagină web: www.moldasig.md.

IX. RESPONSABILITATEA SOCIALĂ ȘI CORPORATIVĂ

Grupul definește responsabilitatea socială și corporativă în calitate de un ansamblu de acțiuni desfășurate în scopul stabilirii unor relații de încredere, stabile, solide și de avantaj reciproc cu grupurile sale de interes, din care fac parte: angajații, clienții, furnizorii, acționarii, investitorii și finanțatorii, autoritatea de reglementare și alți agenți ai pieței, precum și grupurile sociale. Relația coerentă și comunicarea fluentă, activă și bidirecțională cu mediul constituie un aspect strategic de primă importanță pentru Grup.

Politica de responsabilitate socială și corporativă a Grupului stabilește cadrul comun de acțiune ce ghidează comportamentul responsabil pe plan social al Societății. De aceea, obiectivul principal al acestei politici constă în stabilirea principiilor de acțiune și angajamentele asumate față de grupurile sale de interes, în coerență cu strategia corporativă a Grupului, precum și de a determina responsabilitățile și instrumentele de monitorizare specifice în vederea asigurării îndeplinirii acesteia.

Relația coerentă și comunicarea fluentă, activă și bidirecțională cu mediul constituie un aspect strategic de primă importanță pentru Grupul MOLDASIG.

Din acest motiv, în cadrul strategiei generale a Grupului au fost definite linii de acțiune și angajamente specifice, orientate către grupurile de interes, concentrate asupra generării de valoare prin stabilirea și dezvoltarea unor principii solide de acțiune, care să permită o creștere sustenabilă pe termen lung, cum ar fi:

- Excelență în servicii, angajată într-un dialog activ, Societatea tinde mereu spre oferirea unui răspuns prompt și eficient, prin prestarea unui serviciu și a unei experiențe excelente clienților săi;
- Angajament pentru rezultate, dezvoltarea unui model solid de afaceri cu potențial de creștere și gestionarea adecvată a riscurilor, care să garanteze sustenabilitatea pe termen lung;
- Protecția mediului înconjurător și gestionarea responsabilă a resurselor;
- Promovarea îmbunătățirii continue a condițiilor de muncă și de gestionare a securității, sănătății și bunăstării angajaților Societății, ci și a clienților, furnizorilor, la fel, alte grupuri de interes;
- Lanț de distribuție responsabil, prin menținerea unor relații de încredere pe termen lung, stabile, solide și reciproc avantajoase, pe baza principiilor de eficiență și management al riscului;
- Angajament social, promovarea implicării și antrenării active în dezvoltarea economică și socială a țării;
- Integritate și transparență, precum și respectarea legislației, a normelor naționale în vigoare, în activitatea desfășurată.

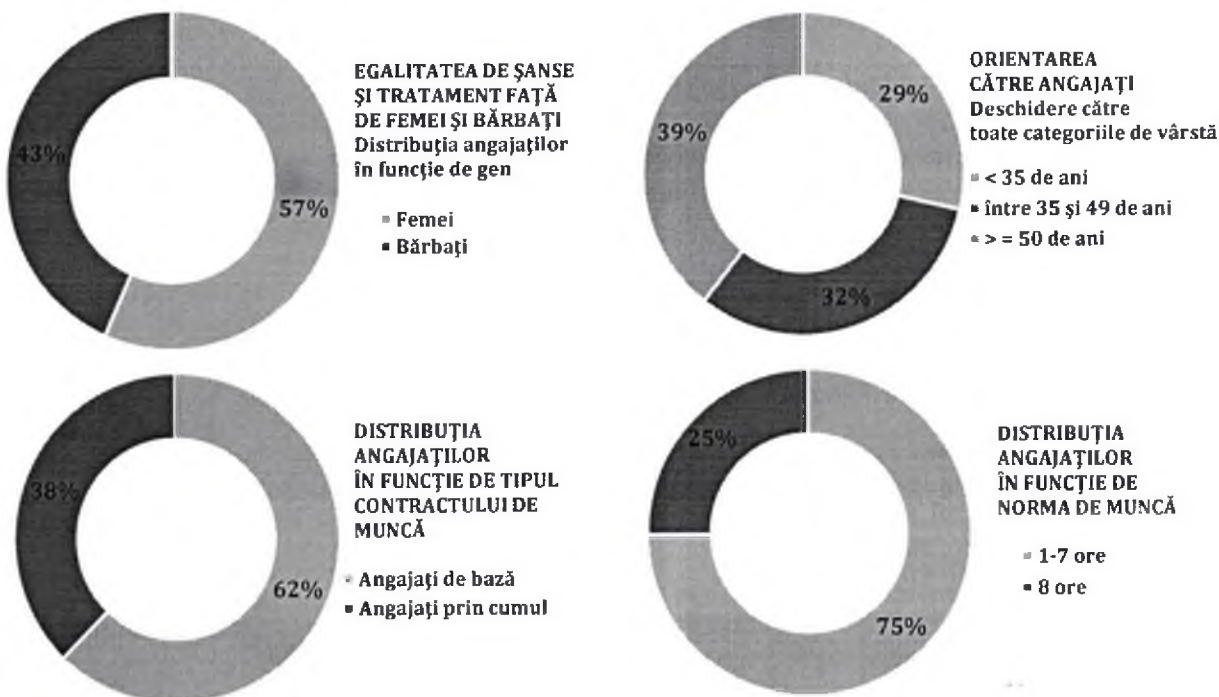
X. PERSONAL

Politica de management a Grupului este orientată spre îmbunătățirea calității serviciilor pe care le prestează. Succesul Grupului este determinat de o serie de factori, atât interni, cât și externi, care îi permit să fie competitivă pe piață. În mod categoric, printre acestea, un loc de frunte îi revine calității resurselor umane, care reprezintă una dintre prioritățile și direcțiile strategice constante ale politicii de personal a Grupului.

Echipa este valoarea noastră principală, ea constituie nucleul Grupului. Din punct de vedere al realizării produselor de asigurare, acest domeniu economic este specific, iar Grupul a reușit să formeze o echipă de profesioniști de cel mai înalt nivel, recrutați din diferite domenii economice, experiența cărora în tandem cu trainingurile și seminarele desfășurate permanent în cadrul Grupului, permit obținerea unor rezultate înalte.

În anul 2022, în contextul pandemiei, dar și a conflictului din țara vecină, sănătatea și siguranța angajaților și a familiilor lor au devenit prioritate pentru Grup. Până la relaxarea măsurilor de profilaxie la nivel național, au fost menținute măsurile de siguranță: distanțarea socială, purtarea măștilor și igiena regulată a mâinilor, pentru a proteja angajații și a preveni răspândirea virusului.

La data de 31 decembrie 2022 în cadrul Grupului numărul total de angajați a constituit 655 de persoane, dintre care 454 angajați activează în calitate de consultanți în asigurări și 201 angajați personal de bază. Clasificarea angajaților în dependență de mai multe criterii se prezintă astfel:

Sistemul de motivare a muncii salariaților tinde să contribuie la obținerea de către angajați a celei mai înalte productivități a muncii pentru a plasa Grupul printre lideri pe piața de asigurări a Republicii Moldova.

XI. PRINCIPALELE RISCURI ȘI INCERTITUDINI

Grupul prin natura activității și operațiunilor desfășurate este expus unor multitudini de riscuri. Pentru protejarea intereselor acționarilor, Grupul are un profil prudent de expunere la risc, care este reflectat prin întreaga activitate desfășurată și prin obiectivele, politicile și expunerea la fiecare risc semnificativ. Grupul întreprinde măsurile necesare pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor semnificative, prin utilizarea procedurilor operaționale.

În primul rând, Grupul trebuie să facă față unor riscuri specifice ca: riscuri generate de subscrierea primelor de asigurare, de dimensionarea eronată a rezervelor tehnice, de schimbările imprevizibile ale frecvenței daunelor catastrofale, de reasigurare inadecvată, etc. De asemenea, se poate confrunta și cu o serie de riscuri de natură generală, comune tuturor tipurilor de activități: riscul de lichiditate, riscul juridic, riscul de piață, riscul de mediu, riscul social, riscul economic, riscul inflației, riscul dobânzii, riscul valutar, riscul de credit, riscul de management incompetent sau administrare defectuoasă a strategiilor de dezvoltare.

Riscurile sistematice (specifice pieței asigurărilor) sunt riscurile generate de factori externi care afectează piața asigurărilor în ansamblu. În majoritatea cazurilor, asiguratorul nu are capacitatea de a controla aceste riscuri. În această categorie putem menționa:

Riscul juridic

Riscul juridic este riscul asociat impactului financiar pe care îl au modificările legilor și normelor. Asiguratorii trebuie să înțeleagă implicațiile modificărilor legislative și să implementeze sisteme interne cu scopul de a se conforma directivelor autorității de supraveghere. În desfășurarea activității sale, Societatea se conduce în strictă conformitate cu cerințele legislației în vigoare și cu actele normative în vigoare, precum și respectă prevederile contractelor încheiate.

Riscul de piață

Influența potențială negativă a riscului de piață constă în impactul modificărilor conjuncturii pieței. Companiile de asigurări sunt afectate de comportamentul consumatorilor și de acțiunile concurenței. Nevoile consumatorilor și atitudinea acestora față de achiziționarea polițelor de asigurare reprezintă principalii factori de influență a activității de subscriere a asiguratorului și, implicit, al venitului din prime. Astfel, poate exista o concurență serioasă între companii în ceea ce privește primele practicate și produsele oferite. Concurența neloyală pe segmentul asigurărilor obligatorii, în special la produsele de răspundere civilă auto împiedică dezvoltarea pieței și perspectivele de liberalizare a acesteia, iar vânzarea produselor facultative la tarife de asigurare cu abatere de la bazele tehnice a tarifelor și condițiilor aprobate duce la deteriorarea capacității financiare a societăților de asigurare, fapt ce poate provoca falimentul companiilor de asigurări și afecta imaginea întregii industrii de asigurare.

Riscurile sistemice (specifice economiei locale sau globale) sunt asociate factorilor economici și sociali locali sau globali care au impact indirect asupra pieței asigurărilor. În majoritatea cazurilor, asiguratorul nu este capabil să controleze aceste riscuri. Ele includ:

Riscul de mediu

Riscul modificării mediului înconjurător reprezintă riscul creșterii semnificative a frecvenței catastrofelor naturale și a modificărilor de mediu.

Riscul social

Modificările demografice și comportamentul consumatorilor constituie principalii factori determinați ai riscului social.

Riscul economic

Riscul ciclului economic este asociat schimbărilor economice cauzate de factori și procese externe. De exemplu, în perioadele de recesiune economică piața asigurărilor se poate confrunta cu o reducere a numărului polițelor de asigurare încheiate și, implicit, a volumului de prime subscrise.

Riscul inflației

Riscul de rată a inflației reprezintă riscul asociat unei creșteri semnificative a ratei inflației. Pentru sectorul asigurărilor generale, o rată mare a inflației are un impact considerabil asupra calculului rezervelor tehnice pentru clasele de asigurări de răspundere pe termen lung.

Riscul dobânzii

Riscul de rată a dobânzii este riscul asociat direct modificărilor neprevăzute ale ratelor de dobândă, cu impact asupra valorii activelor și pasivelor unei companii. Societatea se confruntă cu riscul de rată a dobânzii datorită expunerii la fluctuațiile nefavorabile ale ratei dobânzii. Schimbarea ratei dobânzii pe piață influențează în mod direct veniturile și cheltuielile aferente activelor financiare purtătoare de dobânzi variabile, precum și valoarea de piață celor purtătoare de dobânzi fixe. Societatea gestionează riscul ratei dobânzii prin scăderea duratei țintă a portofoliului investițional când se așteaptă o creștere a dobânzilor pe piață și vice-versa. De asemenea, se recurge la îngustarea intervalului duratelor când se așteaptă că volatilitatea ratelor dobânzii să crească în viitor și vice-versa. Procesul de management al duratelor, în special în ceea ce privește riscul de rată a dobânzii (riscul cu cea mai mare contribuție la riscul de piață) se desfășoară în două etape:

- I. Stabilirea duratelor pentru alocarea strategică a activelor (SAA) prin definirea capacității totale a portofoliului, admise pentru expunerea la riscul ratei dobânzii și prin definirea nivelelor duratelor admise: țintă, minim și maxim. Acești parametri sunt definiți în concordanță cu profitul de risc dorit portofoliului, și nu în concordanță cu condițiile speciale și evoluțiile ratei dobânzii de pe piață.
- II. Stabilirea duratelor pentru alocarea tactică a activelor (TAA) prin definirea volumului total al expunerii la riscul ratei dobânzii aferente portofoliului, în vederea exploatării maxime a beneficiilor date de trend-ul și volatilitatea ratei dobânzii. Atât nivelele de durată TAA țintă, cât și cele de minim și maxim sunt stabilite cu respectarea strictă a nivelelor minim și maxim admise pentru durata SAA.

Societatea nu are datorii purtătoare de dobânzi, ci deține un volum semnificativ de active care generează venit din dobânzi. Societatea compensează viitoarele încasări din aceste active cu obligațiile sale de asigurare și nu utilizează instrumente financiare derivate pentru a se proteja față de fluctuațiile ratei dobânzii.

Riscul valutar

Riscul valutar este riscul că valoarea justă aferentă instrumentelor financiare sau mijloacele bănești viitoare vor varia din cauza diferențelor de curs valutar. Principalele tranzacții ale Societății sunt efectuate în MDL și expunerea sa la riscul valutar apare față de valuta EUR și USD.

Riscul de credit

Riscul de credit reprezintă o potențială pierdere economică în valoare al portofoliului care ar rezulta din modificări ale calității creditului a contrapartidelor (riscul de migrare) sau incapacitatea/lipsa de voință a unei contrapartide care să îndeplinească obligațiile contractuale (riscul de neplată).

Profilul riscului de credit al Societății provine din două surse: portofoliul de investiții și portofoliul de riscuri cedate în reasigurare.

- I. Riscul de credit aferent investițiilor rezultă direct din neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către partenerii investiționali: bănci, emitenți de instrumente financiare cu venit fix, etc. sau din fluctuațiile în rating-ul emitenților de valori mobiliare. În prezent, riscul de credit aferent partenerilor investiționali (riscul de contrapartidă) este cuantificat pe baza metodologiei capitalului de risc.

Societatea gestionează riscul de credit prin următoarele metode:

- evaluarea și clasificarea instituțiilor financiare, brokerilor/dealerilor, intermediarilor și consultanților cu care Societatea are relații de afaceri;
- diversificarea portofoliului investițional, astfel încât să se asigure minimizarea pierderilor potențiale ca urmare a falimentului/incapacității, îndeplinirii obligațiilor contractuale sau ca urmare a fluctuațiilor nefavorabile ale rating-ului emitenților de valori mobiliare.

II. Riscul de credit aferent reasigurării constă în riscul generat de incapacitatea îndeplinirii obligațiilor contractuale/falimentul unui reasigurator. În prezent, riscul de credit – reasigurator este cuantificat pe baza metodologiei capitalului de risc.

Societatea are ca obiectiv optimizarea balanței între reducerea riscului de credit al contrapartidei de reasigurare pe de o parte și reducerea expunerii la alte riscuri rezultată ca urmare a cumpărării de protecție prin reasigurare. Plasarea în reasigurare se face prin respectarea standardelor privind calitatea partenerilor de reasigurare (rating, stabilitate financiară, etc.).

Societatea reînnoiește politica de reasigurare anual. Deciziile privind structura programelor de reasigurare sunt în sarcina Organului Executiv unipersonal și sunt aprobate de către Consiliul Societății. Reasigurările plasate sunt considerate cu risc zero.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este unul dintre riscurile semnificative la care Societatea este expusă și poate apărea din diverse surse: deteriorarea economiei, probleme raportate de alte companii pe aceleași linii de business sau pe linii similare – contagiune, falimentul/probleme apărute la emitenți/parteneri, descreștere a primelor încasate, creștere a plăților de daune, probleme ale reasiguratorilor, creșterea primelor de reasigurare, alte plăți neașteptate, valoarea de lichidare a activelor – mai mică decât cea așteptată/estimată, lichiditate scăzută în piață, durata până la încasarea creanțelor de la parteneri/reasigurator, durata de colectare a primelor de la brokeri și agenți, probleme de lichiditate ale companiilor afiliate, gradul de concentrare ridicat pe clienți/produse/regiuni, incapacitatea Societății de a administra descreșterile sau modificările surselor de finanțare, incapacitatea Societății de recunoaște sau de a face față modificărilor pieței, care afectează abilitatea Societății de a lichida active rapid și cu pierdere minimală, management intern al lichidităților neadecvate.

Riscul de lichiditate este riscul ca Societatea să nu își poată îndeplini obligațiile la scadență ca urmare a plăților beneficiarilor către titularii polițelor a necesarului de numerar din angajamentele contractuale sau alte ieșiri de numerar. Aceste fluxuri ar seca resursele de numerar existente pentru activitățile de exploatare tranzacționare și investiții. În situații extreme, lipsa de lichidități ar putea conduce la reduceri în bilanț și vânzarea de active sau probabil la o incapacitate de a duce la îndeplinirea angajamentelor față de titularii polițelor.

Analiza cashflow-ului în cadrul Societății se efectuează lunar conform datelor/valorilor înregistrate pentru perioada precedentă, și de asemenea se estimează necesarul de lichidități pentru perioada ulterioară.

Conform Legii cu privire la asigurări și a Regulamentului privind marjele de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor, asigurătorul este obligat să garanteze lichiditatea prin menținerea în permanență a unor active negrevate de sarcini și lichide și să mențină lichiditatea permanentă asigurând executarea în termen a obligațiilor sale contractuale, precum și a celorlalte obligații și acoperirea cheltuielilor sale operaționale, astfel încât asigurătorul este obligat să mențină în permanență un coeficient de lichiditate de cel puțin 1,0.

Astfel, la situația din 31 decembrie 2022, Societatea s-a încadrat în limita stabilită de legislație.

XII. PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE

Perspectivile de dezvoltare pentru anul 2023 ale Grupului constau în consolidarea poziției pe piața asigurărilor ca un partener de încredere prin oferirea de inovație și calitate în serviciile prestate.

Totodată, vom continua o dezvoltare prudentială și predictibilă conform cerințelor autorității de supraveghere și vom oferi competitivitate și performanță pe piața de asigurări, profesionalism și flexibilitate intermediarilor în asigurări, încredere și siguranță clienților și partenerilor Grupului.

Grupul își propune să creeze un cadru optim pentru o dezvoltare profitabilă și să ofere cel mai bun raport preț-calitate clienților noștri, prin fortificarea relațiilor cu partenerii actuali, precum și atragerea noilor parteneri.

Totodată, pentru 2023, Grupul își propune să realizeze următoarele obiectivele strategice:

- fortificarea imaginii Societății prin deservirea calitativă a clienților;
- creșterea primelor de asigurare subscrise, atât datorită dezvoltării asigurărilor facultative, cât și datorită creșterii ponderii în tipurile de asigurări obligatorii;
- dezvoltarea sustenabilă a Societății prin diversificarea produselor;
- înființarea, reamplasarea, menținerea și dezvoltarea punctelor de vânzări pe tot teritoriul țării, astfel încât să devină mai atractive și cu amplasare vizibilă;
- dezvoltarea tehnologiilor digitale de vânzare și a serviciilor on-line;
- managementul și îmbunătățirea indicatorilor de daunalitate, prin analiză și control, precum și prin selecție și dispersarea riscurilor;
- menținerea și motivarea personalului propriu antrenat în procesul de vânzare;
- atragerea și menținerea relațiilor cu partenerii importanți în vederea reînnoirii și identificării noilor posibilități de colaborare;
- cointeresarea intermediarilor în colaborarea cu Societatea, prin oferirea unei deserviri de calitate și comisioane mai atractive;
- dezvoltarea unei noi platforme IT pentru administrarea mai eficientă a portofoliului de asigurări;
- optimizarea și automatizarea proceselor de activitate;
- asigurarea și creșterea profitabilității Societății.

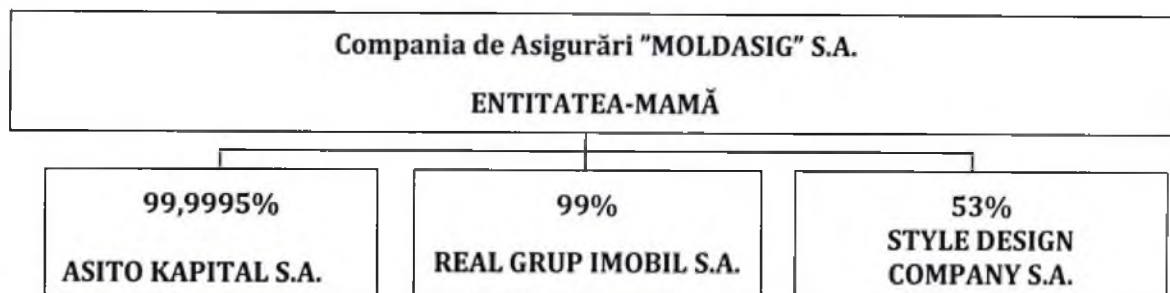
Grupul urmează să realizeze obiectivele strategice stabilite prin utilizarea eficientă a resurselor umane, materiale și financiare disponibile, diminuarea expunerii la riscuri și incertitudini și diferențierea de concurenți.

Intenționăm să creem cea mai bună echipă și să ne afirmăm ca cea mai tehnologizată și inovativă Societate.

ANEXA nr.1. DECLARAȚIA NEFINANCIARĂ

Declarația nefinanciară pentru anul 2022 cuprinde informații prin care conducerea Grupului comunică, în mod transparent, părților interesate reprezentate de parteneri de afaceri, angajați, investitori, comunitate și altor părți interesate, acțiunile întreprinse.

Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A., entitate-mamă, împreună cu celelalte trei entități din cadrul Grupului, entități-fiică, „ASITO KAPITAL” S.A., „REAL GRUP IMOBIL” S.A. și „STYLE DESIGN COMPANY” S.A., au acționat în domeniul îmbunătățirii continue a calității produselor și serviciilor, protecției mediului, sănătății și securității ocupaționale în domeniul resurselor umane, a responsabilității sociale, eticii și integrității în afaceri și prevenirii /combaterii a corupției.

a) Modelul de afaceri**Structura Grupului**

Compania de Asigurări „MOLDASIG” S.A. în calitate de entitate-mamă are controlul, respectiv ponderea participațiilor sale în capitalul social al entităților afiliate este mai mare de 50%.

Organele de conducere ale entității-mamă, cât și a întregului Grup este asigurată de:

- e) Adunarea Generală a Acționarilor „MOLDASIG” S.A.;
- f) Consiliul Societății al „MOLDASIG” S.A.;
- g) Organul Executiv (Director General) al „MOLDASIG” S.A.;
- h) Comisia de cenzori a „MOLDASIG” S.A..

Adunarea Generală a Acționarilor este organul suprem de conducere al Grupului MOLDASIG este împuternicită să adopte hotărâri în toate chestiunile prevăzute de Statutul Societății, precum și în orice alte chestiuni prevăzute de legislația în vigoare.

Consiliul Societății reprezintă interesele acționarilor în perioada dintre adunările generale și în limitele atribuțiilor sale, exercită conducerea generală și controlul asupra activității Societății. Consiliul Societății este subordonat Adunării Generale a Acționarilor. Consiliul Societății este format dintr-un număr de 3 (trei) membri, aleși de Adunarea Generală a Acționarilor Societății pentru un termen de 3 (trei) ani. Membrii ai Consiliului Societății pe parcursul anului 2022 au fost:

- Ciobanu Tatiana (Președinte al Consiliului Societății până 23.08.2022)
- Tomița Petru (Membru al Consiliului Societății până 23.08.2022)
- Buliba Roman (Membru al Consiliului Societății până 23.08.2022)
- Rusnac Vladimir (Președinte al Consiliului Societății după 23.08.2022)
- Iuțiș Stela (Membru al Consiliului Societății după 23.08.2022)
- Șchendra Nina (Membru al Consiliului Societății după 23.08.2022)

Atribuțiile Organului Executiv al Societății pe Acțiuni (Organ executiv unipersonal) sunt exercitate de către Directorul General, ales de Consiliul Societății, în persoana dlui Victor COADĂ. De competența Organului Executiv țin toate chestiunile de conducere a activității curente a Societății, cu excepția chestiunilor ce țin de competența Adunării Generale a Acționarilor sau ale Consiliului Societății.

Reeșind din cerințele care îndeplinesc exigențele beneficiarului efectiv conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, menționăm că conform art.5 alin.15 din Legea nr.308 din 22.12.2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, în cazul în care nu se identifică nici o persoană în calitate de beneficiar efectiv, persoana fizică care ocupă funcția de administrator este considerată beneficiar efectiv. În acest sens, în calitate de beneficiar efectiv al "MOLDASIG" S.A. se va considera dl Victor COADĂ, Director General al Societății.

Comisia de cenzori desfășoară controlul activității financiar-economice a Societății, organelor de conducere, subdiviziunilor, filialelor și reprezentanțelor, precum și verificarea ținerei de către Societate a evidenței contabile. Comisia de cenzori este subordonată Adunării Generale a Acționarilor. În calitate de membri ai Comisiei de cenzori sunt numiți doar candidații care corespund cerințelor prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Pentru anul 2022, împuternicirile Comisiei de cenzori sunt delegate Companiei de Audit „AUDIT CONCRET” S.A., înregistrată în Registrul Public al Entităților de Audit cu numărul 1902023, sediul în Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, nr.45.

Comitetul de audit deține un rol de monitorizare și de consultanță a Consiliului Societății în monitorizarea procesului de raportare financiară și asistarea Consiliului Societății în realizarea sarcinilor sale cu privire la raportarea financiară, controlul intern și gestionarea riscului. Comitetul de Audit este format dintr-un număr de 3 (trei) membri, desemnați de Adunarea Generală a Acționarilor Societății pentru un termen de 3 (trei) ani. Comitetul de audit a Societății este subordonat Adunării Generale a Acționarilor. În cursul anului 2022, Comitetul de audit al "MOLDASIG" S.A., format din angajații Societății, a avut următoarea componență:

- Vadim VODOVOI (Președinte al Comitetului de Audit);
- Ana BALAN (Membru al Comitetului de Audit);
- Alexandru LUPUȘOR (Membrul Comitetului de Audit).

Strategia Grupului urmărește întocmai obiectivele strategice trasate în următoarele direcții:

- creșterea profitabilității;
- creșterea valorii pentru client;
- atingerea excelenței;
- menținerea unei lichidități și a unei solvabilități în creștere continuă;
- menținerea unei gestionări eficiente a riscurilor;
- concentrarea atât pe creșterea stabilă a veniturilor, cât și pe optimizarea cheltuielilor;
- creșterea performanței personalului, sănătate și securitate ocupațională.

Climatul intern la care este conectat tot personalul din cadrul Grupului influențează puternic relațiile cu factorii mediului extern. Întregul lanț de activități care participă la realizarea produselor și a serviciilor Grupului este influențat de structura organizatorică a entităților, de procesele/ serviciile și interacțiunea acestora, de valori și crez.

Structura organizatorică a entităților din cadrul Grupului urmărește următoarele elemente:

- ✓ definirea și implementarea scopului și funcțiunii fiecărui compartiment și post de lucru, urmărindu-se o structura cât mai simplă, flexibilă și cât mai puține nivele organizatorice;
- ✓ implementarea unui mod de comunicare între compartimente și funcțiuni;

- ✓ stabilirea și implementarea proceselor, tehnologiilor și a tehnicilor folosite de organizații pentru a transforma resursele organizationale interne în produse sau servicii;
- ✓ definirea și implementarea unor sisteme de management axate pe calitate, sănătate și securitate a angajaților și îmbunătățirea continuă a proceselor/serviciilor Grupului.

Procesele/serviciile și interacțiunea acestora în cadrul Grupului:

- ✓ procesele de management sunt de coordonare, analiză și decizie; asigurare a resurselor necesare desfășurării activităților și îmbunătățirea proceselor/serviciilor;
- ✓ procesele/serviciile (vânzarea și dezvoltarea produselor/serviciilor; aprovizionare);
- ✓ monitorizarea și controlul produselor/serviciilor;
- ✓ interacțiunea dintre procese/servicii și modul de evaluare.

În cadrul Grupului, factorul uman ocupă un loc important, în sensul următoarelor aspecte:

- ✓ pregătirea și modul de acțiune al managerilor sub aspectul valorilor, al crezurilor și al caracteristicilor demografice (vârstă, experiență, educație, poziție socială);
- ✓ pregătirea și modul de acțiune a personalului Grupului (personalități, atitudini, valori, motivații, comportamente, credințe);
- ✓ cultura Grupului și aderența personalului la aceasta.

Metode și tehnici de conducere în cadrul Grupului:

- ✓ managementul schimbării și dezvoltării, prin implementarea unor programe de îmbunătățire a proceselor și a activităților entităților din Grup;
- ✓ managementul pe bază de obiective aplicat la toate nivelurile în vederea atingerii performanței entităților din Grup;
- ✓ managementul strategic, în scopul realizării legăturii între oportunitățile mediului și posibilitățile Grupului;
- ✓ managementul prin proiecte, în scopul asimilării rapide și eficiente de noi produse/servicii;
- ✓ măsurarea și ținerea sub control a parametrilor critici ai afacerii (proces interne, resurse umane, satisfacția clienților și gestiunea economico-financiară);
- ✓ managementul costurilor, prin implementarea unor programe de reducere a costurilor ce vizează proiecte de îmbunătățire și optimizare a proceselor/serviciilor, precum și analiza și monitorizarea lunară a categoriilor de costuri.

b) Politici aprobate și implementarea lor

În cadrul Grupului sunt aprobate un șir de politici care vin să reglementeze diferite aspecte ale activității sale, dintre care:

- ✓ Politica de confidențialitate și protecția datelor;
- ✓ Politica de securitate a informațiilor;
- ✓ Politica privind subscrierea riscurilor;
- ✓ Politica privind remunerarea personalului;
- ✓ Etica și conduita;
- ✓ Politica anticorupție;
- ✓ Politica privind prevenirea spălării banilor și finanțării actelor de terorism.

c) Gestionarea riscurilor

Gestionarea activă a riscurilor este sarcina-cheie a administrării manageriale a Grupului. Societatea dispune de un sistem de proceduri și principii de gestionare a riscurilor, orientate spre depistarea, măsurarea și controlul riscurilor în scopul gestionării cât mai eficient.

În acest scop, pentru a determina, măsura și administra riscurile în modul cel mai eficient, Grupul a elaborat și implementat gestionarea complexă a riscurilor, în acest caz, sistemul se modernizează permanent. În particular, suplimentar la cerințele legislative și normative, se i-au în considerație caracterul, cuantumul și complexitatea activității desfășurate și, în consecință, riscurile. În afară de aceasta, prin intermediul structurii de gestionare a riscurilor se asigură, că toate riscurile esențiale se măsoară și sunt limitate, și, în general, activitatea se apreciază, luând în calcul legătura dintre rentabilitate și risc.

d) Responsabilitatea socială, personalul, protecția mediului ambiant și respectarea drepturilor omului și luptei cu corupția.

Responsabilitatea socială

Grupul își asumă următoarele principii:

- ✓ asumarea responsabilității referitoare la impacturile pe care le producem asupra Societății, economiei și mediului;
- ✓ transparența deciziilor și a activităților, care pot afecta Grupul;
- ✓ respectarea și promovarea unui comportament etic: onestitate, echitate și integritate, ca valori care ne preocupă, în raport cu oamenii;
- ✓ respectul pentru interesele părților interesate de deciziile și activitățile Grupului;
- ✓ asigurarea conformității la totalitatea legilor și reglementarilor aplicabile;
- ✓ respectarea normelor de comportament în afaceri;
- ✓ respectarea și promovarea drepturilor omului, pe care le considerăm inalienabile și având un caracter universal.

Grupul integrează principiile *Responsabilității Sociale* prin conduita unui management bazat pe principiile leadership-ului și a abordării vigilente în raport cu impactul deciziilor asupra societăților, mediului și factorilor economici.

Liniile directoare ale responsabilității sociale ale Grupului sunt prezentate mai jos:

- ✓ **Asigurarea unui management organizațional** ca mod de conducere și desfășurare a activitatilor într-o manieră etică și responsabilă; managerii vor acționa ca modele prin integrarea acestor considerații în procesul decizional și în toate activitățile;
- ✓ **Respectarea și promovarea drepturilor omului** în sensul recunoașterii drepturilor tuturor ființelor umane, drepturi civile, politice, economice, sociale și culturale; Grupul nu va tolera abuzuri privind drepturile omului și nu se va implica sau nu va fi complice în nicio activitate care recurge la, sau incurajează vreun abuz asupra drepturilor omului;
- ✓ **Aplicarea practicilor de muncă** adecvate pentru asigurarea condițiilor de muncă și protecție socială conform standardelor și reglementarilor legale aplicabile; Grupul se angajează să ofere șanse egale în toate aspectele legate de ocuparea forței de muncă și nu va adopta sau tolera un comportament ilegal la locul de muncă. Grupul asigură un mediu de lucru sigur și sănătos și nu va compromite sănătatea și securitatea niciunei persoane. Toți angajații sunt responsabili pentru promovarea atitudinilor de lucru în condiții de siguranță;
- ✓ **Protejarea mediului** ca mod de a răspunde provocărilor actuale de mediu și ca angajament de a aplica și promova practici responsabile de mediu; Grupul acționează pentru a îmbunătăți continuu performanțele proprii în ceea ce privește aspectele de mediu;
- ✓ **Aplicarea de practici echitabile** ca mod de conduită etică în relațiile cu alte organizații și persoane, respectând legile și reglementările în vigoare; Grupul se angajează să mențină cele mai

înalte standarde de integritate și practici de guvernanta corporativă aplicabile pieței de capital, cu scopul promovării încrederii în sistemele cu care lucrează. Grupul se angajează la dialog în timp util cu toate părțile interesate, inclusiv acționarii, clienții, angajații și reprezentanții acestora, precum și alte entități;

- ✓ **Responsabilitatea față de clienți** pentru asigurarea dreptului acestora referitor la informare, alegere, exprimare, corectare, educare, în raport cu produsele și serviciile furnizate de Grup;
- ✓ **Implicarea în dezvoltarea comunității** ca mod de recunoaștere ca suntem parte a comunității, a drepturilor cuvenite membrilor acesteia, dar și a elementelor de cultură, religie, tradiție și istorie sau a parteneriatului cu aceasta. Grupul va contribui la calitatea vieții din comunitatea din care face parte prin sprijinirea programelor inovatoare în domeniul sănătății, educației, serviciilor sociale și de mediu precum și a proiectelor culturale și civile. Grupul va încuraja angajații săi să participe la acțiuni caritabile sau de voluntariat.

Managerii Grupului se asigură permanent ca există și funcționează eficient structurile organizaționale adecvate pentru a identifica, monitoriza și gestiona în mod eficient aspectele de *Responsabilitate Socială* și performanță, relevante pentru afaceri. Grupul se angajează să măsoare, să auditeze și să raporteze performanțele acțiunilor sale de Responsabilitate Socială.

Personalul

În ceea ce privește managementul capitalului uman, s-a pornit de la premiza ca îndeplinirea obiectivelor strategice depinde în primul rând de factorul uman. Dezvoltarea Grupului implică elemente care crează valoare pe termen lung și care pot asigura performanța în viitor.

Principalele obiective strategice urmărite în proiecția următorilor ani sunt:

- ✓ adaptarea și dezvoltarea competențelor strategice;
- ✓ consolidarea unui climat organizational funcțional;
- ✓ asigurarea unui nivel de satisfacție ridicat;
- ✓ dezvoltarea de aptitudini pentru acțiune: constientizare, performanță, participare, motivare.

Domeniile politicii de resurse umane sunt specifice, intercorelate și se echilibrează reciproc. În principal Grupul se va orienta spre recrutarea necesară pentru posturi cu studii superioare și promovări din interiorul Grupului.

Urmărirea axelor strategice ale Grupului este posibilă prin atingerea următoarelor obiective:

- ✓ gestionarea eficientă a competențelor personalului;
- ✓ proces de formare aliniat strategiilor Grupului;
- ✓ identificarea potențialilor angajați/specialiști prin gestionarea stagiilor de practică;
- ✓ dezvoltarea carierei prin însoțirea parcursului de integrare cu formări de specialitate;
- ✓ dezvoltarea personală;
- ✓ condiții și climat de muncă prielnic;
- ✓ dezvoltarea cadrului în care se desfășoară informarea și consultarea angajaților;
- ✓ rețea internă de formatori autorizați.

Lupta cu corupția

Societatea a implementat actele normative interne, controalele suplimentare, orientate în lupta cu corupția, scopul principal fiind:

- determinarea principiilor și regulilor necesare pentru depistarea și prevenirea faptelor potențiale de corupție pentru protecția integrității și reputației Societății;
- acordarea informației generale pentru colaboratori privind măsurile asumate de Societate pentru depistarea, atenuarea și gestionarea riscurilor, legate de corupție.

Grupul nu este tolerant față de actele de corupție. Actele de corupție sunt interzise indiferent de faptul, cum ele sunt îndeplinite și dacă ele au fost realizate direct sau indirect.

Grupul nu admite participarea angajaților săi sau persoanelor terțe în schemele de corupție. Grupul este orientat spre realizarea programului anticorupțional pentru lupta cu riscurile de corupție și asigurarea creării culturii corespunzătoare, care asigură excluderea actelor de corupție ca atare.

Pentru a preveni corupția, respectiv abuzul de putere în vederea obținerii unui câștig personal, Grupul acționează în vederea identificării riscurilor de corupție și a implementării și menținerii unor politici și practici împotriva oricărei forme de corupție. De asemenea, s-au luat măsuri de constientizare a angajaților, reprezentanților, clienților și furnizorilor despre corupție și despre modul prin care pot să o contracareze.

Protecția mediului ambiant

Grupul respectă baza normativ-juridică în vigoare privind protecția mediului și se ocupă permanent de reducerea influenței activității sale operaționale asupra mediului ambiant.

Grupul monitorizează constant reducerea consumului de resurse cu impact asupra mediului înconjurător. De asemenea, susține inițiativele care urmăresc educarea populației în vederea protejării mediului înconjurător.

Respectarea drepturilor omului

Grupul și-a confirmat angajamentul respectării drepturilor omului prin acțiunile sale întreprinse, cu ajutorul propriilor set de valori, principii și reguli, cu scopul de a nu provoca și a nu contribui la lezarea drepturilor omului în careva mod prin intermediul activității sale curente.

În același timp, Grupul tinde spre maximizarea impactului său pozitiv la întrebările privind drepturile omului prin intermediul unor astfel de acțiuni, cum ar fi elaborarea produselor echitabile, respectarea codului de comportament, susținerea activității de binefacere, etc.

Nu în ultimul rând, în cadrul activității sale, Grupul susține un dialog deschis și permanent cu acționarii săi pentru a garanta că ține cont de așteptările lor legale.

Procesele implementate asigură eliminarea oricăror forme de discriminare la angajarea și promovarea angajaților, iar pentru angajații săi se încurajează următoarele principii de comportament personal și profesional: integritatea morală, libertatea gândirii și a exprimării.

Grupul se angajează să-și mențină și să-și îmbunătățească continuu sistemele și procesele interne, în scopul asigurării respectării drepturilor omului în operațiunile derulate și în gestionarea resurselor umane.

ANEXA nr.2. DECLARAȚIA PRIVIND GUVERNANȚA CORPORATIVĂ

Nr. crt	Întrebare	DA	NU	Dacă NU, atunci JUSTIFICARE
1.	Dispune societatea de o pagină web proprie? Indicați denumirea acesteia.	Da, www.moldasig.md		
2.	Societatea a elaborat Codul de guvernanză corporativă care descrie principiile de guvernanză corporativă, inclusiv modificările la acesta?	Da		
3.	Codul de guvernanză corporativă este plasat pe pagina web proprie a societății, cu indicarea datei la care a fost operată ultima modificare?	Da 14.06.2019		
4.	În Codul de guvernanză corporativă sunt definite funcțiile, competențele și atribuțiile consiliului, organului executiv și comisiei de cenzori a societății?	Da		
5.	Raportul anual al conducerii (organului executiv) prevede un capitol dedicat guvernanzăi corporative în care sunt descrise toate evenimentele relevante, legate de guvernanză corporativă, înregistrate în perioada de gestiune?	Da		
6.	Societatea asigură tratamentul echitabil al tuturor acționarilor, inclusiv minoritari și străini, deținători de acțiuni ordinare și/sau preferențiale?	Da		
7.	Societatea a elaborat, a propus și a aprobat procedurile pentru convocarea și desfășurarea ordonată și eficientă a lucrărilor adunării generale a acționarilor, fără a prejudicia însă dreptul oricărui acționar de a-și exprima liber opinia asupra chestiunilor aflate în dezbateră?		Nu	Convocarea și desfășurarea ordonată și eficientă a lucrărilor adunării generale a acționarilor are loc conform Legii nr. 1134 privind societățile pe acțiuni și Statutului Societății
8.	Societatea publică pe pagina web proprie informații cu privire la următoarele aspecte privind guvernanză corporativă:			
	1) informații generale cu privire la societate – date istorice, genurile de activitate, datele de înregistrare, etc.;	Da		
	2) raportul societății cu privire la respectarea principiilor de guvernanză corporativă și a prevederilor legislației;	Da		
	3) statutul societății;	Da		
	4) regulamentele societății, regulamentele consiliului societății, organului executiv și comisiei de cenzori, precum și politica de remunerare a membrilor organelor de conducere, de asemenea reglementarea procedurii privind convocarea și	Da		

Nr. crt	Întrebare	DA	NU	Dacă NU, atunci JUSTIFICARE
	desfășurarea adunării generale a acționarilor, în cazul în care astfel de procedură a fost adoptată;			
	5) situații financiare și rapoarte anuale ale societății;	Da		
	6) informații privind auditul intern (comisia de cenzori) și auditul extern al societății;	Da		
	7) informații cu privire la organul executiv, membrii consiliului societății și membrii comisiei de cenzori (pentru fiecare membru separat). Se indică experiența de lucru, funcțiile deținute, studiile, informații cu privire la numărul de acțiuni deținute, cât și mențiunea privind independența acestora;	Da		
	8) acționarii care dețin cel puțin 5% din acțiunile societății, cât și informațiile privind modificările operate în lista acționarilor;	Da		
	9) orice alte informații care trebuie dezvăluite public de societate, în conformitate cu legea, de exemplu informații cu privire la tranzacțiile de proporții, orice evenimente importante, comunicate de presă ale societății, informații arhivate cu privire la rapoartele societății pentru perioadele precedente;	Da		
	10) Declarația de governanță corporativă.	Da		
9.	Acționarul poate utiliza notificări electronice cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor (dacă există o astfel de preferință)?	Da		
	Societatea publică pe pagina web proprie (într-o secțiune separată) informații privind adunările generale ale acționarilor:	Da		
10.	1) decizia de convocare a adunării generale a acționarilor?	Da		
	2) proiectele de decizii care urmează să fie examinate (materialele/documentele aferente ordinii de zi), precum și orice alte informații referitoare la subiectele ordinii de zi?	Da		

Nr. crt	Întrebare	DA	NU	Dacă NU, atunci JUSTIFICARE
	3) hotărârile adoptate și rezultatul votului?	Da		
11.	Există în cadrul societății funcția de secretar corporativ?		Nu	Funcțiile Secretarului corporativ sunt îndeplinite de Șeful Direcției juridice
12.	Există în cadrul societății un departament/persoană specializat(ă) dedicat(ă) relației cu investitorii?		Nu	Relațiile cu investitorii ține de competența Organului executiv a societății și Consiliul Societății
13.	Consiliul se întrunește cel puțin o dată pe trimestru pentru monitorizarea desfășurării activității societății?	Da		
14.	Toate tranzacțiile cu persoane interesate sunt dezvăluite prin intermediul paginii web a societății?	Da		
15.	Consiliul societății/organul executiv a adoptat o procedură în scopul identificării și soluționării adecvate a situațiilor de conflict de interese?		Nu	Soluționarea situațiilor de conflict de interese are loc conform Legii privind societățile pe acțiuni nr. 1134 din 02.04.1997
16.	Persoana interesată respectă prevederile legale și prevederile Codului de governanță corporativă referitor la tranzacțiile cu conflict de interese?	Da		
17.	Structura consiliului societății asigură un număr suficient de membri independenți?	Da		
18.	Alegerea membrilor consiliului societății are la bază o procedură transparentă (criterii obiective privind calificarea profesională etc.)?	Da		
19.	Există un Comitet de remunerare în cadrul societății?		Nu	Legislația națională și Statutul Societății nu prevăd necesitatea înființării acestui comitet

Nr. crt	Întrebare	DA	NU	Dacă NU, atunci JUSTIFICARE
20.	Politica de remunerare a societății este aprobată de adunarea generală a acționarilor?	Da		
21.	Politica de remunerare a societății este prezentată în Statutul/Regulamentul intern și/sau în Codul de governanță corporativă?	Da		
22.	Societatea publică pe pagina web proprie informațiile în limba rusă și/sau engleză?		Nu	La moment site-ul Societății nu are opțiuni de vizualizare a informațiilor în alte limbi.
23.	Există în cadrul societății un Comitet de audit?	Da		
24.	Societatea, a căror instrumente financiare sunt admise spre tranzacționare pe piața reglementată, prezintă pieței reglementate Declarația sa cu privire la conformarea sau neconformarea cu prevederile Codului de governanță corporativă?	Da		

SEMNAREA RAPORTULUI CONSOLIDAT AL CONDUCERII MOLDASIG

Director General
C.A. "MOLDASIG" S.A.

Victor COADĂ

Contabil Șef
C.A. "MOLDASIG" S.A.

Evgheni OVRUȚHII

30 ianuarie 2024